

Harstad kommune
Attraktiv hele livet

Årsrapport 2019

Foto: Arne Widding

med årsberetning i henhold til forskrift om årsregnskap og
årsberetning

Innholdsfortegnelse

1. Kommunedirektørens innledning	3
2. Økonomi – kommuneregnskapet	5
3. Organisasjon/personell	27
4. Digitalisering	34
5. Samfunn	37
5.1. Harstadsamfunnet i fjor	37
5.2. Befolkningen i tall.....	38
5.3. Politiske styringsorganer	40
5.4. Tryggere lokalsamfunn.....	40
5.5. Beredskap	41
5.6. Nærings- og samfunnsutvikling	42
6. Resultater på tjenesteområdene	45
6.1 Tjeneste/brukere	45
6.2 Barnehage.....	46
6.3 Grunnskole og skolefritidsordning	51
6.4 PPT	59
6.5 Voksenopplæring	60
6.6 Helse- og omsorgstjenesten	61
6.7 Sosialtjenesten og flyktningebosetting	65
6.8 Barnevern	68
6.9 Vann	71
6.10 Avløp	72
6.11 Renovasjon og avfall.....	74
6.12 Miljø, klima og bærekraft.....	76
6.12 Kultur, bibliotek, kino, idrett, musikk og kulturskole	78
6.13 Kirke, tros- og livssynssamfunn.....	82
6.14 Samferdsel og parkering	83
6.15 Brann og ulykkesvern	85
6.16 Kommunal eiendomsdrift.....	86
7. Styringssystem	89
8. Kommunens eierskap	91

1. Kommunedirektørens innledning

Harstad kommune har i likhet med landet som helhet opplevd at folketallemotviklingen de siste årene ikke har vært like positiv som tidligere. I 2019 ble innbyggertallet i Harstad redusert med 124 personer, fra 24 827 til 24 703. Hovedårsakene til dette er lave fødselstall, utflytting og nedgang i antall bosatte flyktninger. Harstads utvikling er et speilbilde av utviklingen i Nord-Norge.

Harstad og regionen rundt er fortsatt preget av stor aktivitet. Harstadpakken og utbyggingen på Evenes flystasjon er de største prosjektene. For videre utvikling av Harstadsamfunnet er det viktig å sikre at merfinansieringen av Harstadpakken blir vedtatt.

En rekke prosjekter er under planlegging. Blant disse kan nevnes bygging av en ny felles videregående skole for studiespesialisering og yrkesfag, bygging av nytt hotell i byen, Nordics planer for Larsneset, planene for Hvedingkvartalet og Hålogalandsveien.

Etter flere år med svært gode netto driftsresultat (egentlig over-/underskudd i driften) og regnskapsmessige resultat (det vi drifter bedre/dårligere med enn budsjett) ble 2019 et forholdsvis svakt år. Netto driftsresultat ble på - 1,248 mill. kr. / -0,06 %, mens det regnskapsmessige overskuddet ble på 34,750 mill. kr.

Selv om netto driftsresultat ble bedre enn budsjettet, og kommunen fikk et regnskapsmessig mindreforbruk, viser dette med all tydelighet hvor sårbar kommuneøkonomien er. Hovedårsakene til dette er merforbruk innenfor helse og omsorg og tekniske enheter. I tillegg er inntektene fra integreringstilskudd for bosetting av flyktninger betydelig redusert. Det samme gjelder tilskuddet fra Havbruksfondet.

Investeringsregnskapet ble gjort opp i balanse med brutto investeringer i anleggsmidler på 297,1 millioner kroner. 179,2 millioner av investeringene ble finansiert med lån. Ved inngangen til 2020 var kommunens langsiktige gjeld på nærmere 3 milliarder, noe som er svært høyt. Harstad kommune har over år hatt et høyt investeringsnivå.

Kommunens disposisjonsfond, inklusive det regnskapsmessige overskuddet for 2019, er nå på 258,9 millioner kroner / 11,7 % av driftsinntektene. Det er 28,2 millioner kroner mindre enn ved inngangen til året. 44,6 millioner kroner av beholdningen på disposisjonsfond stammer fra inntekter fra Havbruksfondet, og er avsatt til disposisjonsfond utvikling.

Det ubundne investeringsfondet er nå på 62,6 millioner kroner / 2,8 % av driftsinntektene. Dette er en reduksjon på 45 millioner kroner fra 2018 og 75 millioner kroner fra 2017, og et resultat av at kommunestyret ønsker å bruke deler av de gode regnskapsresultatene til å redusere den langsiktige gjelden.

Kommunedirektøren mener at det er avgjørende viktig at det nå tas grep for å skape handlingsrom i økonomien igjen. Dette må skje gjennom en kombinasjon av mer effektiv drift innenfor etablerte strukturer, politiske vedtak om strukturelle og nivåmessige endringer av tjenestetilbud og at det langsiktige investeringsnivået modereres. Kun slik kan kommunen skape et driftsresultat igjen som frigjør egenkapital til investeringer og utgjør en buffer mot svikt i inntekter og økte kostnader.

Harstad kommune er avhengig av å ha solide fondsavsetninger, om lag på dagens nivå, og helst høyere. Dette med bakgrunn i størrelsen på premieavviket som skal utgiftsføres i årene som kommer, den høye lånegjelden og de ambisiøse investeringsplanene kommunestyret har vedtatt. Disposisjonsfondet vil utgjøre en buffer først og fremst for driften, men kan også benyttes til å finansiere investeringer. I en situasjon hvor rentenivået øker vil et stort disposisjonsfond gjøre oss mer robust. Det ubundne investeringsfondet kan kun benyttes til investeringer. Kommunen har egen pensjonskasse og er også en stor eier i Hålogaland Kraft AS. Eventuell kapitaltilførsel til disse virksomhetene kan kun skje ved fondsmidler, da det ikke er låneadgang til formålet. Det er derfor viktig å ikke redusere det ubundne investeringsfondet mer.

Pr. 31.12. 2019 hadde Harstad kommune 1 817,7 årsverk. Det er en økning på 14,2 årsverk, noe som tilsvarer 0,8 %. Størst er økningen innen helse og omsorg. Her viser tallene en økning på 9,2 årsverk. Ser vi på økningen de to siste årene er den på 39,1 årsverk / 5,4 %, fra 718 årsverk til 757,1 årsverk. Hovedårsaken til økningen innen helse og omsorg er nye «heltdisturnuser» som innebærer flere årsverk, og som skal innebære færre vikarer. For øvrig er det økning på 5,3

årsverk i grunnskolen, 2 årsverk i barnehagene og 2 årsverk innen tekniske enheter. I øvrige enheter er det en samlet redusisjon på 2 årsverk

Sykefraværet var på 8,4 %. Det er det laveste sykefraværet som er målt noen gang i Harstad kommune. Maginalt lavere enn i 2018 og 2017, hvor sykefraværet var på 8,5 %. Den viktigste effekten av lavt sykefravær er bedre kommunale tjenester.

Kommunedirektøren vil påpeke at det handlingsrommet som ble skapt gjennom omstillingene som ble gjennomført i perioden 2012-2014 nå er spist opp. Handlingsrommet må gjenskapes gjennom en kombinasjon av mer effektiv drift og strukturelle og nivåmessige endringer av tjenestetilbudet samt et mer moderat investeringsnivå. Dette vil være avgjørende for å sikre gode tjenester i et langsiktig perspektiv og en evne til å fornye og videreutvikle viktig infrastruktur.

Kommunedirektøren vil takke ansatte, verneombud, tillitsvalgte og folkevalgte for godt samarbeid og viktige bidrag til kommunens resultatoppnåelse i 2019.

Hugo Thode Hansen
Kommunedirektør

Årsrapport per 31.03.2020

2. Økonomi – kommuneregnskapet

Innledning

Det kommunale regnskapet føres etter anordningsprinsippet. Det vil si at regnskapsføringen skal foretas det året varer/tjenester er mottatt/levert.

Kommunens regnskap består av 3 hoveddeler:

I **driftsregnskapet** føres løpende inntekter og utgifter. Driftsregnskapet belastes med låneavdrag for investeringene og ikke avskrivninger. Avskrivningene føres i regnskapet for å synliggjøre kapitalslitasjen, og dermed f.eks kunne sammenligne med avdragene. Avskrivningene påvirker kun brutto driftsresultat, og ikke netto driftsresultat.

I **investeringsregnskapet** føres anskaffelser over kr 100 000,- med en levetid over 3 år, samt engangsinntekter/-utgifter av spesiell karakter. Videre føres utlån/avdrag på startlån, finansiering av investeringer og ekstraordinære avdrag på lån.

Balanseregnskapet viser eiendelene som likvider, fordringer, anleggsmidler (investeringer) og hvordan disse er finansiert – i form av gjeld og egenkapital.

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 / § 28; PPT, Regionrådet, Krisesentertilbud, Kvæfjord brann og feietjenester, Kvæfjord kommunalteknisk, Øyeblikkelig hjelp KAD, Ibestad brann og feietjenester, Barnevernsvakt samt Sør-Troms interkommunale utvalg mot akutt forurensing, er med som en del av Harstad kommunes regnskap pga at Harstad er vertskommune. Det vises til årsregnskapet og noter (17 a-i) når det gjelder den regnskapsmessige betydningen av dette.

Konserntallene i KOSTRA vil i tillegg til Harstad kommune inneholde tall for Harstad Havn KF samt kommunens andel av Interkommunale Selskap; (Hålogaland ressurselskap IKS, KomRevNord IKS og K-Sekretariatet IKS)

Oppsummering 2019 og veien videre

Harstad kommunes regnskap viser et netto driftsresultat på -1,2 mill kroner, noe som er -0,06% av brutto driftsinntekter. Etter årsoppgjørdisposisjoner som innebærer netto bruk av fond, så viser regnskapet et netto mindreforbruk (overskudd) på kr 34 750 237,29,-. Alle selvkostområdene er gjort opp mot fond. Feiing har «underskuddsfond», mens alle andre områder har overskuddsfond per 31.12.2019.

I resultatet ligger det et negativt netto premieavvik på -10,8 mill (4,6 mill positivt i 2018). Akkumulert premieavvik (inkl. arb.g.avg) per 31.12.2019 utgjør 148 mill. Akkumulert premieavvik skal amortiseres i sin helhet over de neste 7 år (2020-2026). Amortiseringen vil i 2020-2021 årlig utgjøre 33,5 mill før dette gradvis reduseres (ikke medtatt eventuelle fremtidige premieavvik). Det er budsjettert med et årlig positivt brutto premieavvik lik amortiseringa på 34,5 mill. Dette er i tråd med strategi for fortsatt økonomisk balanse hvor det er et mål om at premieavviket ikke skal gi resultat effekt. Positive/negative premieavvik bør gjøres opp mot disposisjonsfond for ikke å påvirke driften. Kommunedirektøren er bekymret over den stigende gjeldsbelastningen for Harstad kommune som dette systemet akkumulerer over tid. Dette er også et systemproblem for andre kommuner.

Det er flere forhold som er bekymringsfulle og som utgjør en finansiell risiko for Harstad kommune:

- Høyt driftsnivå
- Svært høyt investeringsnivå og økende langsiktig gjeld
- Bare minimumsavdrag av langsiktig gjeld
- Høyt akkumulert premieavvik
- Demografiske utfordringer
- Forsinket vedlikehold og miljøforpliktelser

KOSTRA

De ureviderte KOSTRA-tallene for 2019 er publisert og viser konserntall for kommuner og kommunegrupper.

Harstad er i KOSTRA-gruppe 13, som består av alle kommuner med innbyggertall over 20 000,- (ikke de fire største kommunene).

Harstad kommune har vesentlig høyere utgifter enn kommunegruppe 13 innenfor de to største sektorene, Helse og omsorgssektoren samt grunnskolen.

En gjennomgang av KOSTRA-tallene viser at Harstad kommune innenfor Helse- og omsorg har hatt vesentlig høyere kostnadsøkning fra 2018, mens vi innenfor grunnskolen har hatt litt lavere kostnadsøkning fra 2018, sammenlignet med gruppe 13.

Innen Helse og omsorgssektoren har Harstad kommune 629 mill. kroner i netto driftsutgifter (579 i 2018). Dette utgjør kr 535 525,- per innbygger 80 år og over (495 320,- i 2018). Dette er en økning på 8,1% (5,5% fra 2017 til 2018).

Gruppe 13 har tilsvarende kr 504 178,- per innbygger (485 000,- i 2018). Dette er en økning på 4,0% (6,9% fra 2017 til 2018). Dette medfører at Harstad har ca 37 mill kroner mer i netto driftsutgifter enn om vi

hadde hatt samme utgifter som gjennomsnittet i Gruppe 13 sett i forhold til antall innbyggere 80 år og over. Ser vi imidlertid på netto driftsutgifter per totalt antall innbygger i kommunen så viser tallene at Harstad har ca 100 mill kroner mer i netto driftsutgifter enn om vi hadde hatt samme utgifter som gjennomsnittet i Gruppe 13.

Hovedforskjellen på når man ser på utgiftene per innbygger og per innbygger over 80 år, er at Harstad kommune har en større andel innbyggere over 80 år enn gruppe 13.

Innen Skolesektoren så har Harstad kommune 340 mill. kroner i netto driftsutgifter i grunnskolesektoren (332 i 2018). Dette utgjør kr 118 186,- per innbygger 6-15 år (113 868,- i 2018). Dette er en økning på 2,8% (2,4% fra 2017 til 2018).

Gruppe 13 har tilsvarende kr 113.848,- per innbygger 6-15 år (109 066,- i 2018). Dette er en økning på 4,4% (5,4% fra 2017 til 2018).

Dette medfører at Harstad har ca 17 mill kroner mer i netto driftsutgifter enn om vi hadde hatt samme utgifter som gjennomsnittet i Gruppe 13.

Netto driftsresultat

Et viktig nøkkeltall som viser om kommunelovens krav er oppfylt slik at kommunen drifter bærekraftig, er netto driftsresultat.

Driftsresultatet skal være tilstrekkelig til å dekke renter og avdrag på lån samt nødvendige avsetninger.

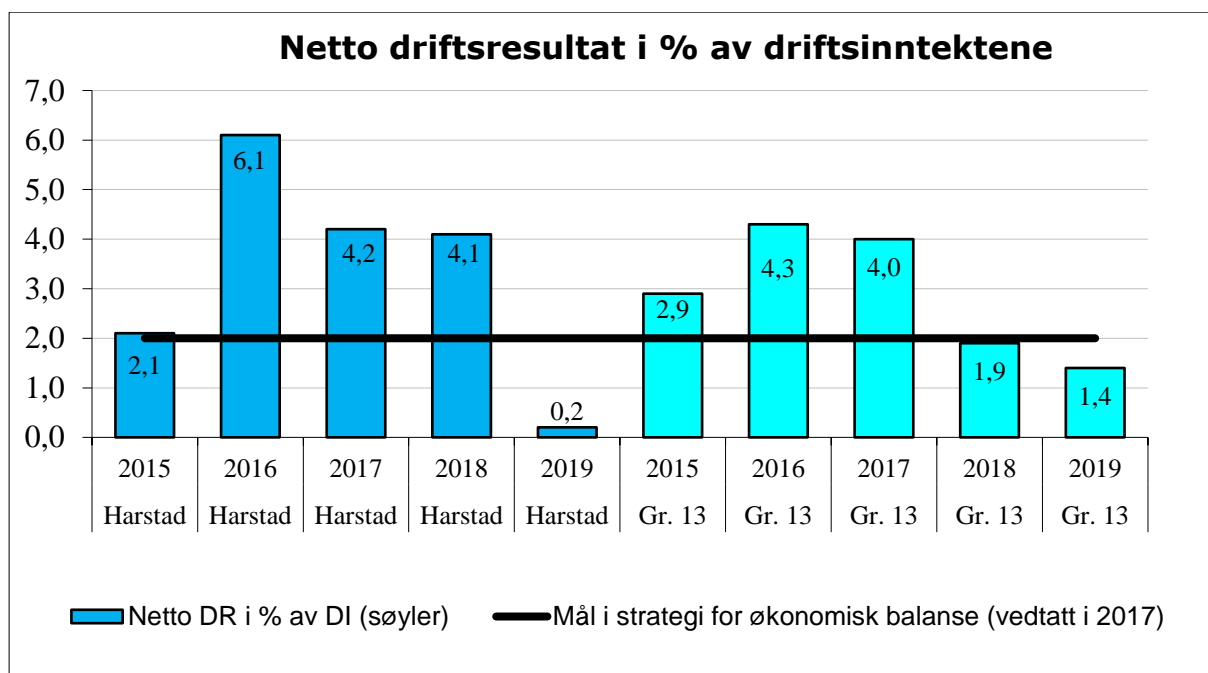
Netto driftsresultat (etter renter og avdrag på lån) ble -1,2 millioner kroner for Harstad kommune i 2019. Anbefaling fra KRD/KS til netto driftsresultat i % av driftsinntektene er på minimum 1,75%. I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det vedtatt et mål om et netto driftsresultat i Harstad kommune på minimum 2%.

Netto driftsresultat i % av driftsinntektene ble i Harstad -0,06% i 2019 (0,2% for Harstad kommune som konsern).

For kommunene i gruppe 13 ble driftsresultatet 1,4% i 2019.

Hvis man trekker ut premieavvik pensjon så får man et mer korrekt bilde av det reelle driftsresultatet som kan avvike fra det offisielle tallet. Det korrigerte driftsresultatet avviker imidlertid mindre fra det offisielle driftsresultatet de siste årene etter at størrelsen på den årlige amortiseringen av det akkumulerte premieavvik nærmer seg det årlige premieavviket.

Engangsinntekter kan også få driftsresultatet til å bli bedre enn i et «normalår». En annen ting som påvirker andre veien, er bruk av selvkostfond som medfører lavere driftsinntekter enn i et «normalår».

I VHP 2020-2023 er det budsjettert med følgende netto driftsresultat i % av driftsinntektene:

	2020	2021	2022	2023
NTO DR i % av DI	- 1,5	- 0,9	- 1,0	- 1,5

Driftsregnskapet

Økonomisk oversikt drift

Viser kommunens løpende inntekter og utgifter i løpet av året og resultatet for året. Budsjett angir vedtatt budsjett inklusive budsjettendringer.

(tall i mill. kroner)	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regulert Budsjett 2019	Avvik R-B 2019	Endring 18-19 i %
<i>Driftsinntekter</i>					
Brukerbetalinger	79,6	84,7	78,2	6,5	6,4 %
Andre salgs- og leieinntekter	224,8	242,1	232,9	9,2	7,7 %
Overføringer med krav til motytelse	296,6	281,2	249,3	31,9	-5,2 %
Rammetilskudd	714,5	751,2	744	7,2	5,1 %
Andre statlige overføringer	124,3	73,5	73,1	0,4	-40,9 %
Andre overføringer	1,5	4,8	0,5	4,3	220,0 %
Skatt på inntekt og formue	674,5	691,2	672	19,2	2,5 %
Eiendomsskatt	82,5	84,9	80,5	4,4	2,9 %
Andre direkte og indirekte skatter	0,1	0,1	0,1	-	0,0 %
Sum driftsinntekter	2 198,4	2 213,9	2 130,6	83,3	0,7 %
<i>Driftsutgifter</i>					
Lønnsutgifter	1 141,3	1 200,2	1150,8	49,4	5,2 %
Sosiale utgifter	189,8	211,8	234,8	-23,0	11,6 %
Kjøp av varer og tj som inngår i	338,7	351,1	314,8	36,3	3,7 %
Kjøp av tjenester som erstatter	230,2	239,1	250,5	-11,4	3,9 %
Overføringer	126,9	128,5	138,4	-9,9	1,3 %
Avskrivninger	95,7	104,3	100	4,3	9,0 %
Fordelte utgifter	-25,8	-31,2	-29,3	-1,9	20,9 %
Sum driftsutgifter	2 096,8	2 203,7	2 160,0	43,7	5,1 %
Brutto driftsresultat	101,6	10,1	-29,4	39,5	-90,1 %
<i>Finansinntekter</i>					
Renteinntekter og utbytte	24,9	35,5	23,2	12,3	42,6 %
Gevinst på finansielle instrumenter	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Mottatte avdrag på utlån	0,2	0,2	0,6	-0,4	0,0 %
Sum eksterne finansinntekter	25,0	35,7	23,8	11,9	42,8 %
<i>Finansutgifter</i>					
Renteutgifter og låneomkostninger	58,9	67,8	68,8	-1,0	15,1 %
Tap på finansielle instrumenter	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Avdrag på lån	78,5	82,7	83	-0,3	5,4 %
Utlån	0,5	0,8	0,6	0,2	60,0 %
Sum eksterne finansutgifter	137,9	151,3	152,4	-1,1	9,7 %
Resultat eksterne	-112,9	-115,7	-128,6	12,9	2,5 %
Motpost avskrivninger	95,7	104,3	100	4,3	9,0 %
Netto driftsresultat	84,4	-1,2	-58,1	56,9	-101,4 %
<i>Interne finanstransaksjoner</i>					
Bruk av tidligere års rensk.m.	72,3	54,2	54,2	-	-25,0 %
Bruk av disposisjonsfond	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Bruk av bundne fond	17,1	20,8	27,2	-6,4	21,6 %
Bruk av likviditetsreserve	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Sum bruk av avsetninger	89,4	75,0	81,4	-6,4	-16,1 %
Overført til investeringsregnskapet	0,0	0,0	1	-1,0	0,0 %
Dekning av tidligere års rensk.m.	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Avsatt til disposisjonsfond	102,8	23,3	22,3	1,0	-77,3 %
Avsatt til bundne fond	16,9	15,7	0	15,7	-7,1 %
Avsatt til likviditetsreserven	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Sum avsetninger	119,6	39,0	23,3	15,7	-67,4 %
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	54,2	34,8	0	34,8	-35,8 %

Resultatmål: God økonomistyring og budsjett disiplin

Indikator: Regnskap = budsjett

Kommunestyret har vedtatt netto budsjett per tjenesteområde. Driften innenfor de enkelte tjenesteområdene vurderes derfor opp mot vedtatt netto budsjett, og ikke innenfor de enkelte innteks- og utgiftsarter.

Merinntekter har i hovedsak motpost på utgiftssiden og avvik kan fremkomme hvis det ikke i tilstrekkelig grad er foretatt tilsvarende balanserte budsjettendringer. Tjenesteområdene styrer etter netto driftsrammer og kan i hovedsak omdisponere midler etter behov siden dette er innenfor det enkelte tjenesteområdets budsjettfullmakter. I dette avsnittet vil bare hovedavvikene bli kommentert.

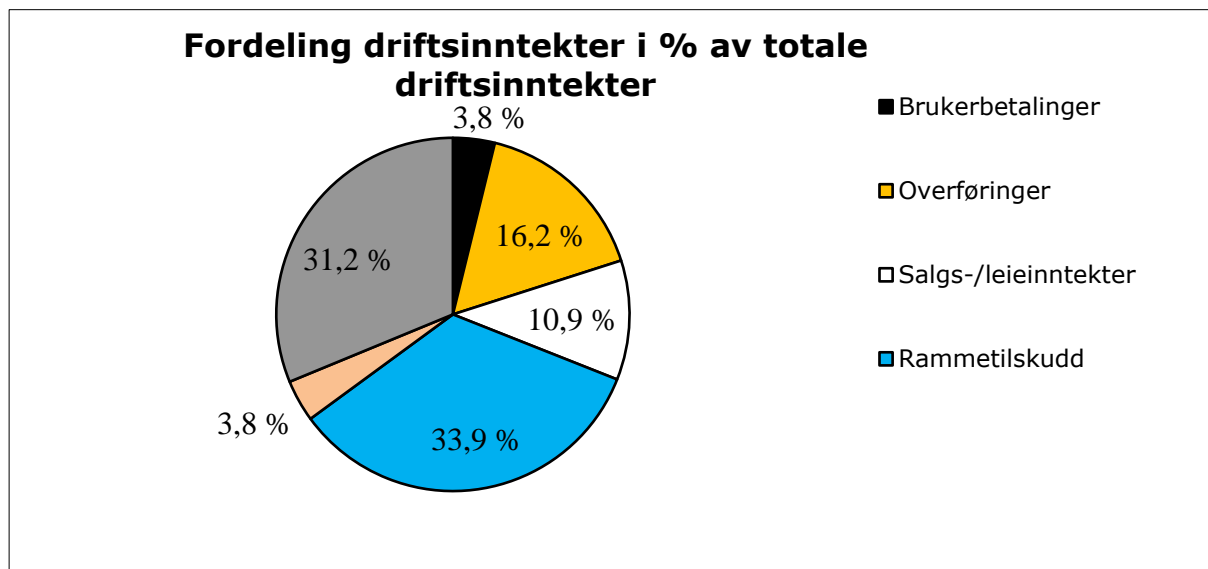
Driftsinntektene ble på 2 214 millioner kroner. Dette er 83,3 mill. mer enn budsjettert (3,9%). Det er merinntekter på

alle hovedposter. De største merinntektene er Overføringer 31,9 mill hvorav refusjon fra staten (21,6 mill), refusjon fra andre kommuner (8,9 mill) og mva-kompensasjon (9,3 mill) er det største, samt at det er mindreinntekt refusjon sykelønn og omsorgspermisjon (-10,7 mill).

I tillegg er det merinntekter på frie inntekter (skatt og rammetilskudd) med 26,4 mill. mill.

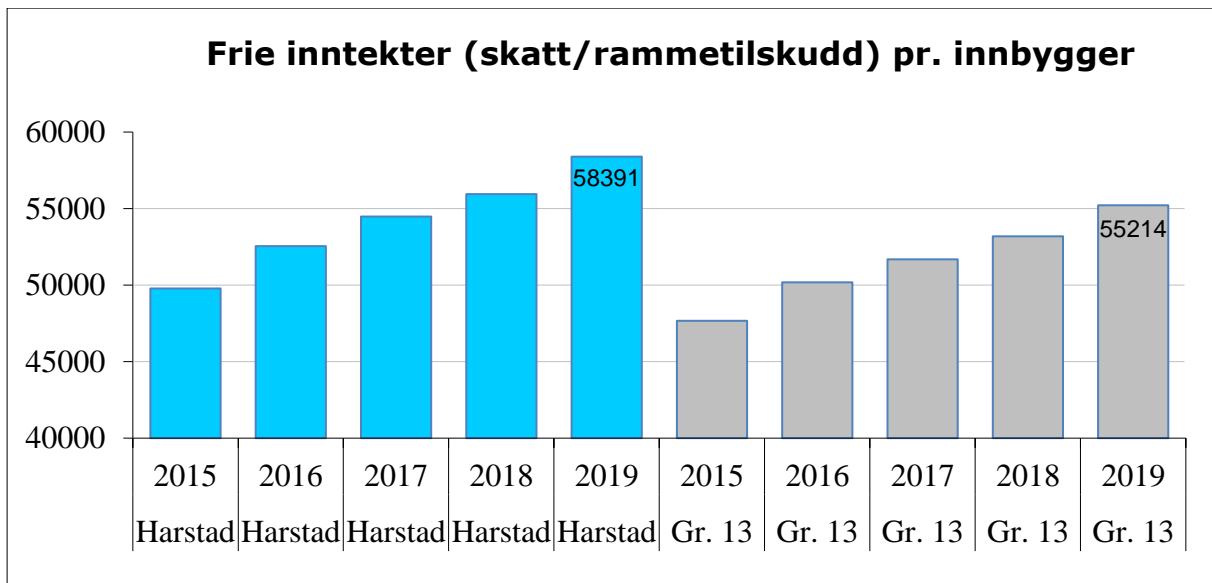
Driftsutgiftene ble på 2 204 millioner kroner. Dette er 43,7 millioner mer enn budsjettert (2,0%). Størst avvik er det på kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjonen. Når det korrigeres for Harstad kommunes andel av PPT som i hovedsak er budsjettert på kjøp av varer og tjenester som erstatter tjenesteproduksjon men regnskapsført som lønn, så er avviket på lønn 3,3%. Samlet avvik på lønn og sosiale utgifter er 1,1%.

Inntektsutvikling

Skatt og rammetilskudd utgjør 65,1% av kommunens inntekter i 2019 mot 63,3% i 2018. Overføringer utgjør 16,2% mot 19,2%

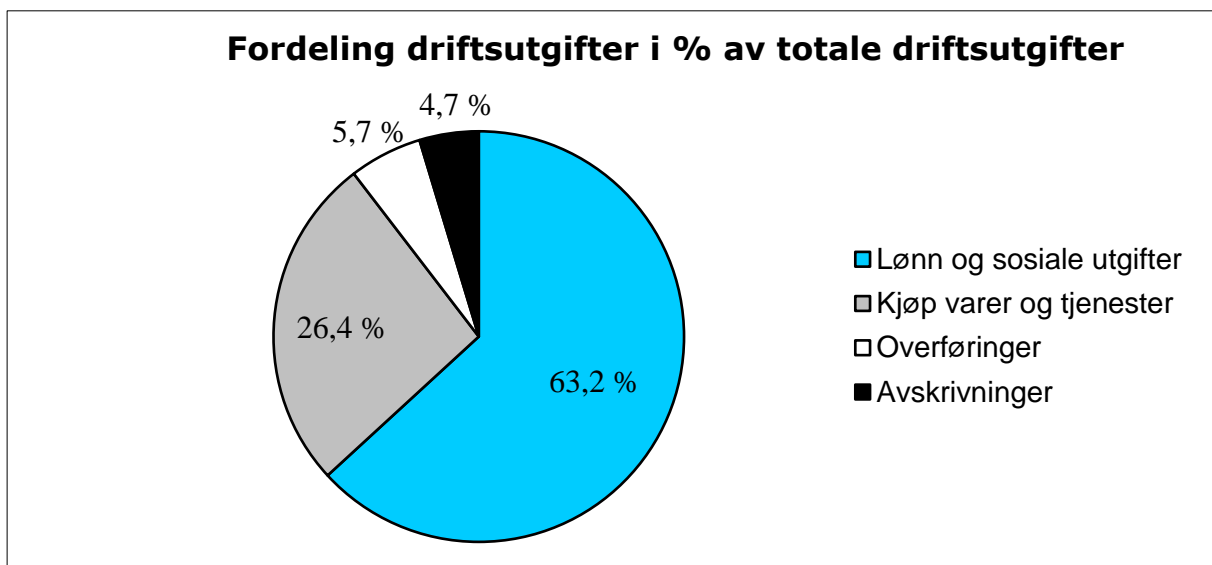
i 2018. Dette er de største endringen i sammensetningen av inntektene fra 2018 til 2019.

Harstad har mer frie inntekter pr innbygger enn gruppe 13. Dette utgjør 78 mill. kroner (68 i 2018) i merinntekter for Harstad sett i forhold til gjennomsnittet i gruppe 13.

Hovedårsaken er Nord-Norge tilskuddet som utgjorde 83,7 mill. kroner (81,5 i 2017) for Harstad kommune.

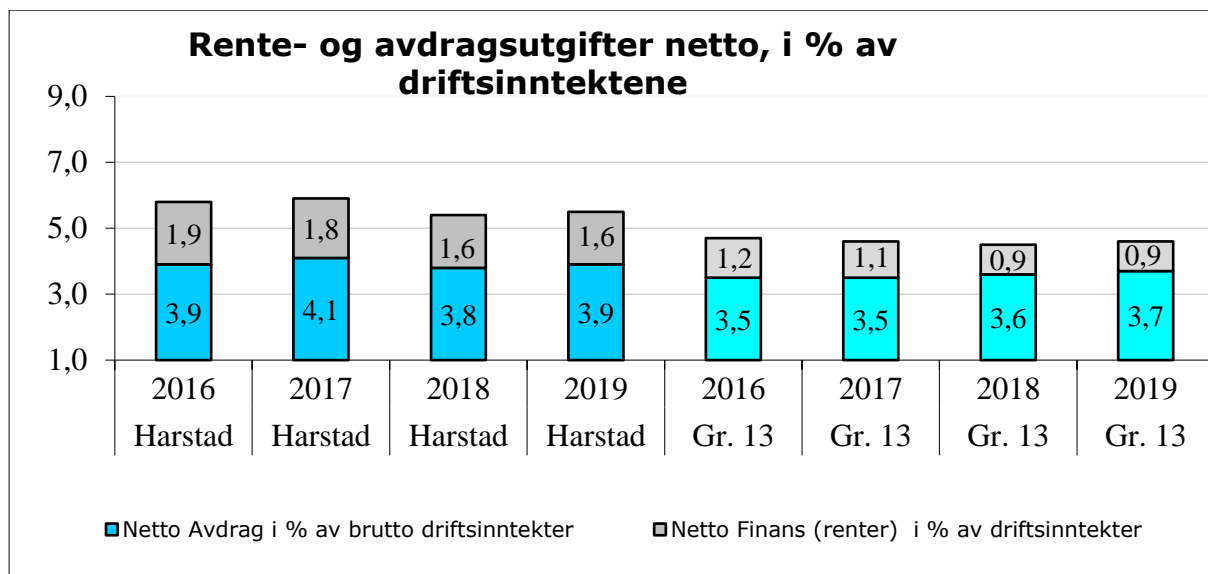
Utgiftsutvikling

Størsteparten av kommunens utgifter er lønn og sosiale utgifter på 63,2%, som er høyere enn 62,7% i 2018. Deretter kommer Kjøp av varer og tjenester på 26,4% som er lavere enn 26,8% i 2018. Kjøp av varer og tjenester er både til egen tjenesteproduksjon samt slik

som erstatter egen tjenesteproduksjon, som f.eks tilskudd til private barnehager og kjøp av institusjonstjenester barnevernet.

(Fordelte utgifter -1,4 % er holdt utenom)

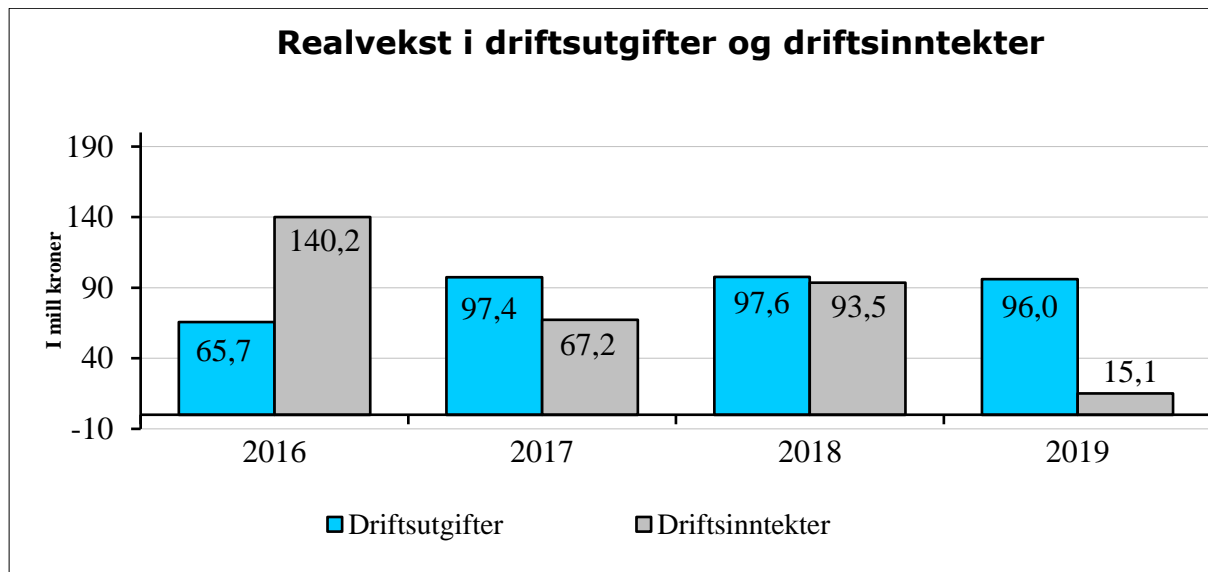
Netto rente- og avdragsutgifter er brutto rente- og avdragsutgifter korrigert for renteinntekter, utbytte og eieruttak. Netto rente- og avdragsutgifter legger til sammen beslag på 5,5% av driftsinntektene.

Harstad kommune har netto renteutgifter på 1,6 % (ca 32,4 mill. kroner), mens gruppe 13 har en netto renteutgifter på 0,9% av brutto driftsinntekter. Dette indikerer at kommunene i gruppe 13 både har mindre renteutgifter som følge av betydelig mindre langsiktig gjeld, men kanskje også at de sannsynligvis mottar en større andel i renteinntekter, utbytte eller eieruttak enn Harstad kommune gjør. Størrelsen på utbyttet fra Hålogaland Kraft AS vil påvirke Harstad kommunes netto renteutgift i tillegg til rentenivået.

Harstad kommune har netto avdragsutgifter på 3,9 % (ca 82,4 mill. kroner), mens gruppe 13 har en netto avdragsutgifter på 3,7% av brutto driftsinntekter. Harstad kommune har i hele denne perioden betalt større andel i avdrag enn gruppe 13. Harstad betaler kun minimumsavdrag og større andel avdrag henger derfor sammen med at Harstad har en langsiktig gjeld som er betydelig høyere enn gruppe 13 (se under kommentarer til balansen).

I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det et mål om at avdragsandelen skal økes gradvis til 5% som følge av betaling av avdrag ut over minimumsavdrag (ikke økning av gjelda).

Kommunens økonomiske utvikling og situasjon

Grafikken viser sum driftsutgifter og driftsinntekter, korrigert for avskrivninger og justert for konsumprisindeksen.

Kommunen har hatt en realvekst i driftsinntekter på 15,1 millioner kroner, mens realveksten i driftsutgifter er på 96,0 millioner kroner.

I 2018 gjorde inntekter fra Havbruksfondet på 39 mill at inntektene ble høyere enn «normalt». Hvis vi korrigerer for dette, så ser vi samme tendens de 3 siste årene, nemlig at realveksten i driftsinntektene er lavere enn

realveksten i driftsutgiftene. Dette er bekymringsfullt. Det er viktig fremover å redusere driftsutgiftene for å sikre at veksten i driftsutgiftene ikke overstiger veksten i driftsinntektene.

Frie inntekter samt andre salgs- og leieinntekter står for det meste av realveksten i driftsinntekter. Lønn og sosiale utgifter står for det meste av realveksten i driftsutgiftene.

Pensjon og premieavvik

Kommunen har kollektiv pensjonsordning i Harstad kommunale pensjonskasse (HKP), Kommunal Landpensjonskasse (KLP) for sykepleiere og Statens Pensjonskasse (SPK) for lærere, som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Kommunens pensjonspremie er direkte påvirket av de priser våre pensjonsleverandører krever. Den aktuariat beregnede pensjonskostnaden er direkte avhengig av de økonomiske forutsetninger som er bestemt av sentrale myndigheter. Forutsetningene er blant annet dødelighet, uførhet, lønnsvekst, avkastning og diskonteringsrente.

Den betalte pensjonspremie blir utgiftsført, men det skal i tillegg beregnes en korreksjonspost til utgiftsføringen (premieavvik). Premieavviket er forskjellen mellom den betalte pensjonspremie og en aktuariat beregnet pensjonskostnad. Ofte er den betalte pensjonspremien større enn den aktuariat beregnede pensjonskostnaden, noe som medfører et positivt premieavvik. Et positivt premieavvik betyr at kommunen har betalt mer i pensjonspremie enn det som er utgiftsført som pensjonskostnad i regnskapet, og differansen (premieavviket) skal utgiftsføres (amortiseres) i regnskapet over de neste 7 årene.

Pensjonsregnskapet er gjort opp i henhold til de forutsetninger som er bekjentgjort av Kommunal- og regionaldepartementet og en

generell konsensus blant pensjonsleverandørene.

Netto premieavvik er premieavvik fratrukket amortisering av tidligere års premieavvik.

Totalt betalt premie inklusiv administrasjon og bruk av premiefond ble i 2019 173,9 mill kroner (168,4 i 2018), noe som er en økning på 3,2 % fra 2018. Bruk av premiefond utgjorde 21,7 mill av dette i 2019 (19,4 mill i 2018).

Aktuarielt beregnet netto pensjonskostnad ekskl. administrasjon ble 126,3 mill. kroner i 2019 (112,6 mill i 2018).

I 2019 gir dette et negativt netto premieavvik på -10,8 mill (4,6 mill positivt i 2018). Akkumulert premieavvik (inkl. arb.g.avg) per 31.12.2019 utgjør 148 mill. Akkumulert premieavvik skal amortiseres i sin helhet over de neste 7 år (2020-2026). Amortiseringen vil i 2020-2021 årlig utgjøre 33,5 mill før dette gradvis reduseres (ikke medtatt eventuelle fremtidige premieavvik).

Det er to vesentlige elementer i aktuarberegningene; avkastning samt utviklingen i lønn og G.

Det forventes relativ lav avkastning i 2020 pga korona-situasjonen. Situasjonen gjør også at det forventes at lønnsutviklingen for 2020 blir vesentlig lavere enn tidligere prognoser. Dette vil isolert sett vil tale for redusert (eller negativt) premieavvik i 2020.

Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift årene 2015-2019 (ekskl. PPT).

År	Premieavvik inkl Arbeidsgiveravgift (- er negativt)	Årlig Amortisering over 7 år*	Utgiftsføres i perioden	Akkumulert årlig utgift	År
2015***	17 963 592	2 566 227	2016-2022	16 212 771	2015
2016***	25 775 449	3 682 207	2017-2023	18 778 998	2016
2017***	26 605 648	- 3 800 807	2018-2024	22 461 206	2017
2018***	30 883 752	4 411 965	2019-2025	26 262 013	2018
2019***	20 153 451	2 838 104	2020-2026	30 673 978	2019
				33 512 081	2020
Sum akkumulert premieavvik (langiktig gjeld) per 31.12.19				148 183 093	

Forklaring avvik regnskap/budsjett på hovedområder

(tall i 1 000)	Regnskap	Rev.	Avvik	Kommentar
Fellesutgift/-inntekt				
Skatt, rammetilskudd og refusjoner				
Momskompensasjon	-47 136	-40 000	7 136	Merinntekt
Skatteinntekt	-691 197	-672 000	19 197	Merinntekt
Rammetilskudd	-751 227	-744 000	7 227	Merinntekt
Eiendomsskatt	-84 942	-80 500	4 442	Merinntekt
Andre statlige overføringer (rentekompensasjon m.m)	-13 395	-13 647	-252	
Øvrige budsjettposter	-33	-70	-37	
Finansielle poster				
Netto rentekostnader (ordinær)	44 778	58 392	13 613	Mindreutgift
Avdrag	82 716	83 000	284	
Andre finansielle poster	338	500	162	
Pensjon				
SUM pensjonsområdet	-14 157	5 154	19 311	"Merinntekt"
Diverse felles-fond/inntekt/utgift				
Overføring til fylkeskommunen - veiprosjekter	12 123	12 123	0	
Avsetning til disposisjonsfond	23 317	22 339	-978	
Avskrivinger	104 296	100 000	-4 296	
Motpost avskrivinger	-104 296	-100 000	4 296	
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-54 232	-54 232	0	
Utbytte og eieruttak	-12 955	-12 750	205	
Avsatt til lønnsoppgjøret	0	3 733	3 733	Mindreutgift
Regnskapsmessig mindreforbruk	34 750	0	-34 750	
Øvrige felles-utg/innt	-3 763	-3 751	12	
Sum fellesområdet	-1 475	-1 435	39 305	
Tjenesteområder				
Barnehage*	182 608	186 975	4 367	Mindreutgift
Grunnskole**	296 129	297 687	1 558	Mindreutgift
Helse- og omsorgstjenester***	617 255	578 395	-38 860	Merutgift
Tekniske tjenester	136 687	125 784	-10 904	Merutgift
Administrative tjenester	153 940	168 184	14 243	Mindreutgift
NAV og Barnevernet	69 436	60 293	-9 143	Merutgift
Kulturenheter	18 960	18 393	-567	
Interkommunalt samarbeid	0	0	0	
Sum enheter	1 475 015	1 435 709	-39 305	

* Barnehage inkluderer også Fag barnehage i Fagstaben samt førskoleteamet og familiens hus på PPT

**Grunnskole inkluderer også barnehagen på Bjarkøy (tom august 2019) og Finnvika barnehage på Grytøy, samt Voksenopplæringa og ansvar Fag skole i Fagstaben og skoleteamet på PPT

***Helse og omsorgstjenester inkluderer også helse- og omsorgsrelaterte ansvar i Fagstaben

Tabellen viser netto avvik budsjett-regnskap. Prosentvis avvik regnes i forholdt til budsjett for brutto driftsutgifter.

For fellesområdet vil det være både utgifter og inntekter som ligger i regnskapsskjema 1A og regnskapsskjema 1B. På tjenesteområdene vil i hovedsak netto driftsresultat være lik det som ligger i regnskapsskjema 1B. Tjenesteområdene styrer etter netto budsjett, og har ikke noe forhold til regnskapsskjema 1A og 1B, og avvik må derfor forklares med bakgrunn i netto avvik på tjenesteområdene.

På fellesområdet er det i hovedsak høyere frie inntekter (skatt og rammetilskudd) lavere pensjonskostnad (1B), lavere renteutgifter, samt høyere momskompensasjon (1B) som er hovedårsaken til netto mindreforbruk/merinntekt. Sum avvik i skjema 1B på fellesområdet er 30 mill kroner.

I barnehagene skyldes netto mindreforbruk på 2,0% i hovedsak besparelser på enhetene, både i form av merinntekt refusjoner, og i form av mindreutgifter lønn.

På skoleområdet er netto mindreforbruk

0,4%. I den ordinære grunnskolen er det et netto mindreforbruk. Det er ikke foretatt tilstrekkelig budsjettreguleringer slik at det både er merinntekt ved refusjoner og merutgifter (særlig lønn), men hvor merinntektene er størst. Voksenopplæringa har et netto merforbruk som skyldes reduksjon i inntektene, hvor det ennå ikke har vært mulig å redusere utgiftene tilsvarende.

Innenfor Helse og omsorg skyldes netto merforbruk på -5,4% i hovedsak merforbruk lønn på enhetene, men også noe merforbruk av andre driftsutgifter enn lønn. Merforbruket er i øvre sjiktet av det som var varslet i 2.tertial.

Innenfor tekniske tjenester er det netto merforbruket på -2,8% fordelt på flere områder, men det er ABY og BYG som står for største delen av avviket. Dette er et litt større avvik enn det som var varslet i 2.tertial.

ABY har merutgifter på andre ting enn lønn. På BYG er det også merutgifter til andre ting

enn lønn, og da særlig vedlikehold av boliger som hovedårsak til netto merutgift.

Når man holder utenom selvkost og kommunesamarbeid, så er det et relativt lite avvik på DRU, og dette er hovedsakelig på lønn.

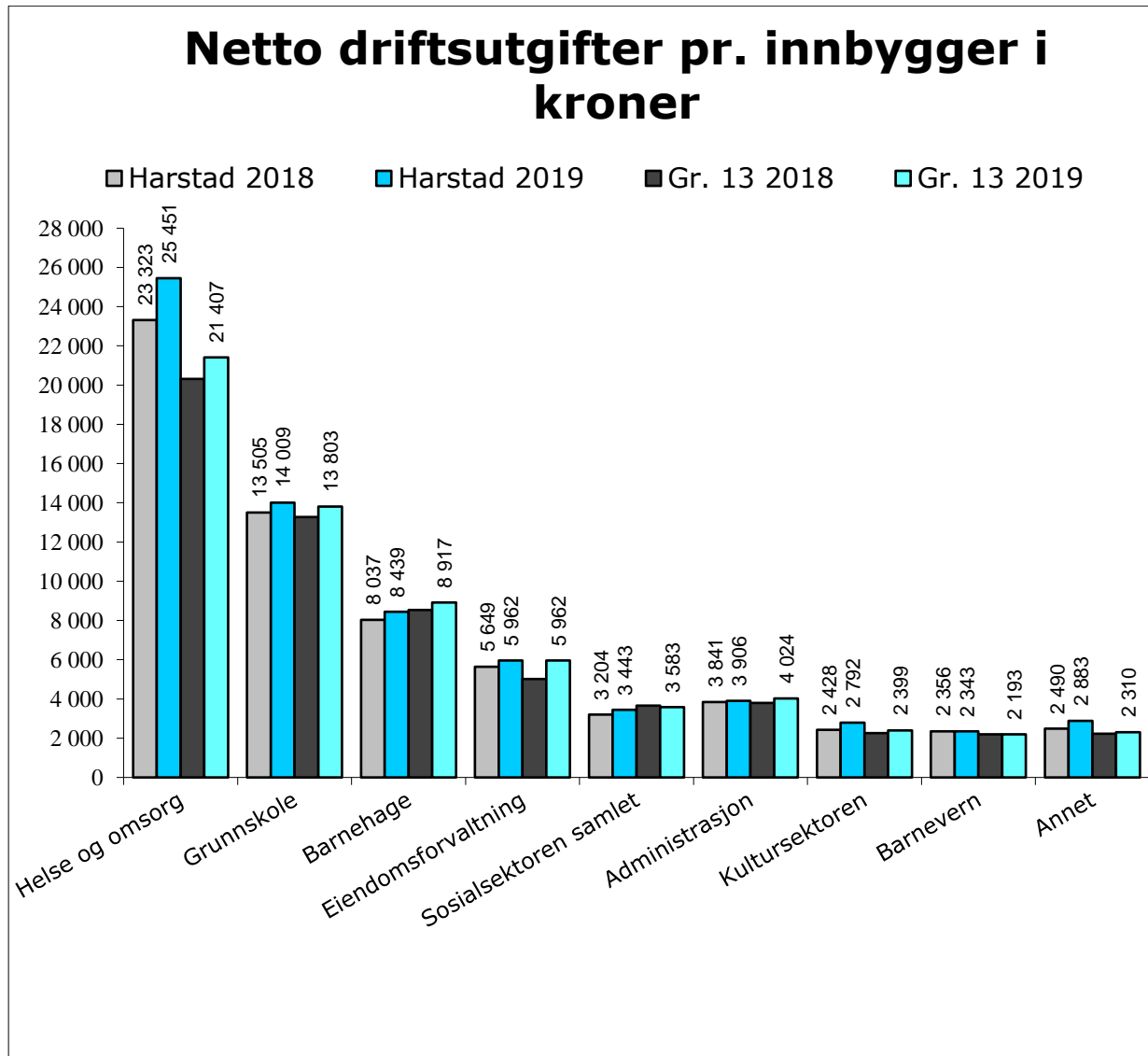
Netto avvik på Brann er helle ikke så stort, og er også hovedsakelig på lønn.

NAV og barnevernet har et netto merforbruk på -7,1%. Netto merforbruk på NAV er i hovedsak redusert integreringstilskudd. Netto merforbruk på barnevernet er i hovedsak barnevernstiltak. Merforbruket er i øvre sjiktet av det som var varslet i 2.tertial.

Administrative enheter har et netto mindreforbruk på 8,1%. Det er i hovedsak mindreutgifter på de fleste enhetene, og noe skyldes vakanser. Det meste skyldes imidlertid reduserte fellesutgifter og forsinket brukt av prosjektmidler.

Kulturenheter har et netto merforbruk på 2,5%. Det all vesentlige er på biblioteket og er andre utgifter enn lønn.

Prioritering

Harstad kommune bruker størst del av kommunens netto driftsutgifter til sektorene Helse- og omsorg samt Grunnskolen. I helse- og omsorgssektoren bruker Harstad betydelig mer enn gruppe 13 selv om Harstad har en lavere arbeidsgiveravgift. Det er også her at utgiftene har økt mest fra 2018 til 2019.

Investeringsregnskapet

Økonomisk oversikt

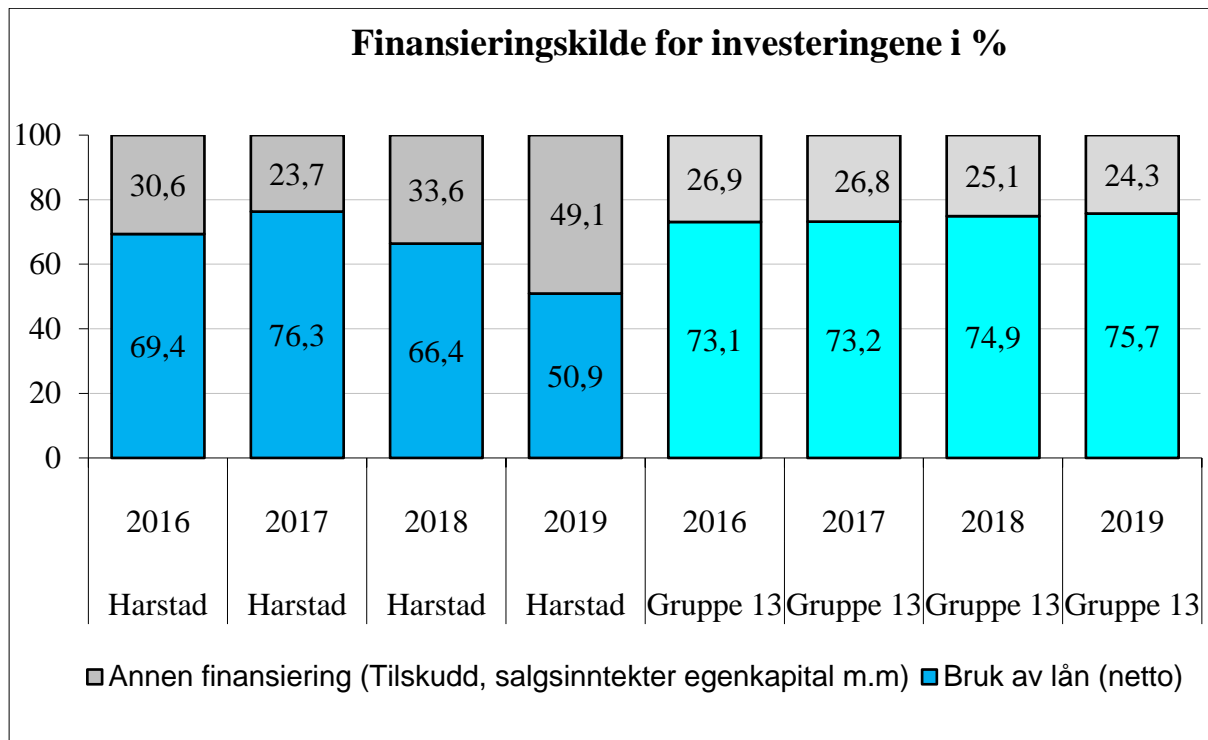
Viser utgiftene ved kommunens investeringer og utlån i løpet av året, og hvordan disse er finansiert.

	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Budsjett 2019	Avvik R-B 2019	%-vis Endring 18-19 i %
<i>Inntekter</i>					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1,4	14,0	12,0	2,0	900,0 %
Andre salgsinntekter	-	2,3	1,2	1,1	
Overføringer med krav til motytelse	26,5	24,2	35,8	-11,6	-8,7 %
Kompensasjon for merverdiavgift	30,6	22,5	23,0	-0,5	-26,5 %
Statlige overføringer	0,1	-	-	-	0,0 %
Andre overføringer	1,6	50,0	4,6	45,4	3025,0 %
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-	0,0 %
Sum inntekter	60,2	113,0	76,6	36,4	87,7 %
<i>Utgifter</i>					
Lønnsutgifter	-	2,4	-	2,4	
Sosiale utgifter	-	0,5	-	0,5	
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	223,7	253,1	289,0	-35,9	13,1 %
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1,0	16,0	37,0	-21,0	1500,0 %
Overføringer	32,6	25,2	0,5	24,7	-22,7 %
Renteutgifter og omkostninger	-0,1	-	-	-	0,0 %
Fordeelte utgifter	-	-	-	-	0,0 %
Sum utgifter	257,2	297,1	326,5	-29,4	15,5 %
<i>Finansransaksjoner</i>					
Avdrag på lån	4,4	37,4	31,6	5,8	750,0 %
Utlån	2,7	45,2	50,0	-4,8	1574,1 %
Kjøp av aksjer og andeler	2,0	3,6	3,7	-0,1	80,0 %
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-	0,0 %
Avsatt til ubundne investeringsfond	-	-	-	-	0,0 %
Avsatt til bundne investeringfond	4,0	2,3	-	2,3	-42,5 %
Avsatt til likviditetsreserve	-	-	-	-	0,0 %
Sum finansieringstransaksjoner	13,1	88,4	85,3	3,1	574,8 %
Finansieringsbehov	210,1	272,5	335,2	-62,7	29,7 %
<i>Dekket slik:</i>					
Bruk av lån	172,9	179,2	242,3	-63,1	3,6 %
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-	0,0 %
Mottatte avdrag på utlån	6,8	9,3	4,8	4,5	36,8 %
Overføringer fra driftsbudsjettet	-	-	1,0	-1,0	0,0 %
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	0,0 %
Bruk av disposisjonsfond	0,1	32,1	32,1	-	32000,0 %
Bruk av bundne driftsfond (fond tom 2011)	-	1,2	0,4	0,8	
Bruk av ubundne investeringsfond	30,4	45,0	50,8	-5,8	48,0 %
Bruk av bundne investeringsfond	-	5,8	3,7	2,1	
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-	0,0 %
Sum finansiering	210,1	272,5	335,2	-62,7	29,7 %
Udekket/udisponert	0	0	0	-	0,0 %

Kommunestyret har vedtatt et netto budsjett per tjenesteområde også når det gjelder investeringene. Vurderingen av investeringene innenfor det enkelte tjenesteområdet vurderes opp mot dette vedtatte budsjett samt at hvert enkelt investeringsprosjekt vurderes opp mot

vedtatt ramme og årsbudsjett. I hovedsak skyldes avvik mellom budsjett og regnskap at fremdriften i enkelte investeringsprosjekt ikke har vært slik som forventet og at dette er konstatert etter at justering av årsbudsjettet var mulig.

Finansiering av investeringene

De viktigste finansieringskildene til investeringen foruten lån er momskompensasjon, tilskudd/refusjoner, salg av fast eiendom samt bruk av fond. Størrelsen på disse vil variere det enkelte år. Årsaken til at Harstad kommune har redusert lånefinansieringsgraden både i 2018 og i 2019 er at det er brukt 30,5 mill i 2018 og 77,1 mill i 2019 av ubundet investeringsfond og ubundet driftsfond.

Selv om lånefinansieringsgraden over tid er relativ lik gruppe 13, og de siste årene lavere, så sier den ingenting om hvor mye lån som brukes til å finansiere investeringene. Harstad kommune har høyere langsiktig gjeld enn gruppe 13 (se analyse av balansen), noe som tilsier at brukes mere lånemidler i forhold til driftsinntekten enn gruppe 13.

Enkeltprosjekt i investeringsregnskapet

Opplysningene i årsrapporten vedrørende investeringsprosjektene er utarbeidet i tråd med veilederen "Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet" som er utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet", gjeldende fra regnskapsår 2011.

Oversikten nedenfor viser alle investeringsprosjektene med en investeringsramme på minimum 20 mill. kroner, og viser utgiftsrammen (art 3000:3504)

inv.n		2019 Regnskap	2019 Rev budsj	Avvik 2019	Totalt regnskap	Vedtatt ramme	Gjenstående ramme
140107	Helsehuset/lokalmedisinsk senter	188 016	391 000	202 984	1 797 792	220 000 000	218 202 208
140171	Nye Harstad skole	269 415	18 050 000	17 780 585	316 394 646	333 000 000	16 605 354
140185	Barnehage på Lundenes	23 174	0	-23 174	24 711 319	26 610 000	1 898 681
140187	"Sama sykehjem" - etterbruk leiligheter	34 524 192	34 470 000	-54 192	56 754 438	56 700 000	-54 438
140212	Etablering av forsterket skole i Harstad	2 062 111	1 969 000	-93 111	2 092 974	20 300 000	18 207 026
151046	Ric. Kaarbøs plass - opprusting	29 894 657	25 630 000	-4 264 657	39 651 648	35 377 000	-4 274 648
151049	Veipakke - kommunal andel av utvidelsen	0	0	0	0	40 000 000	40 000 000
151050	Sentrumstiltak - parkeringshus	6 942	100 000	93 058	108 590	77 000 000	76 891 411
151504	VP Landsåsavn-Novkollen	-43 948	0	43 948	37 281 450	30 000 000	-7 281 450
151512	VP Steinvn-Grønnebakkan	0	1 000	1 000	1 208 183	28 000 000	26 791 817
153071	Vann: Bergselvdammen - Langsletta	1 595 580	2 000 000	404 420	7 851 963	45 000 000	37 148 037
154091	Avløp: Avløpsrensing sør, ledning	5 915 514	10 000 000	4 084 486	8 261 762	23 400 000	15 138 238
154092	Avløp: Avløpsrensing sør, prosess og PS	7 790 656	3 088 000	-4 702 656	9 603 414	52 100 000	42 496 586

140107 Helsehuset/lokalmedisinsk senter:

Prioriteres bygd i tilknytning til UNN-Harstad sykehus. Forventet avklaring i UNN styret mars 2020.

140171 Nye Harstad skole

Ny skole var ferdig til bruk til skolestart høsten 2018. Det gjenstår fremdeles noen utendørs restarbeider som utføres sommeren 2020

140185 Barnehage på Lundenes

Barnehagen er ferdigstilt

140187 «Sama sykehjem» - etterbruk

leiligheter

Tidligere Sama sykehjem bygges for tiden om til leiligheter for vanskeligstilte og til kontorer for psykiatritjenesten. Prosjektet er overlevert og planlegges tatt i bruk april.2020.

140212 Etablering av forsterket skole i Harstad

Tilbygg til Seljestad ungdomsskole. Anbud og valg av entreprenør pågår. Forventes avklart i april 2020.

151046 – Ric. Kaarbøs plass - opprusting:

Etter en helhetlig planlegging av sentrums-tiltak ble det i 2018 vedtatt opprusting av

Rikard Kaarbøs plass innen en ramme på 35,4 mill. kr, som det første byggetrinn på opprusting av byrom i Harstad sentrum. Det var stor grad av medvirkning fra ulike bruker- og interessegrupper.

Prosjektet ble påbegynt høsten 2018 med tilførsel av ledningsanlegg. Hoveddelen av prosjektet ble gjennomført sommersesongen 2019 med ferdigstilling medio november 2019. Det var et svært krevende prosjekt å gjennomføre hvor forholdet til gårdeiere, næringsdrivende og publikum var i høysete. Det ble iverksatt flere tiltak for å ivare dette på en best mulig måte.

Det har under gjennomføring også framkommet noen uforutsatte tiltak i form av mer fjell, ekstra arbeid med varmesentral og ekstra tilrettelegging for publikum i anleggsfasen. Disse har hatt noen økonomiske konsekvenser for prosjektet med et foreløpig merforbruk på ca 4,3 mill. kr. Sluttoppgjøret for prosjektet er under arbeid og er klart våren 2020. Det vil redusere merforbruket med ca 0,2 mill. kr ved at tiliggende eiendommer blir fakturert leverte tilleggsytelser.

Prosjektet er gjennomført innen de vedtatte tekniske forutsetningene, og sluttproduktet vurderes som vellykket og er godt mottatt av brukerne.

151049 – Veipakke - kommunal andel av utvidelsen:

Sak om merfinansiering av Harstadpakken ble vedtatt i kommunen og fylket i 2018, og etter det har vegdirektoratet har sendt den til sluttbehandling i regjering og Storting. Det har bl.a med bakgrunn i bompengeforlik i regjeringen tatt lang tid å få sendt denne til behandling i stortinget. Påfølgende endring av regjeringssammensetningen har også påvirket det. Kommunen og fylkeskommunen har etterlyst saken, og det er håp om at den kan komme til sluttbehandling i Stortinget i løpet av vårsesjonen 2020. Kommunens bidrag vil bli utbetalt ved gjennomføring av delprosjekt etter vedtak om merfinansiering.

151050 – Sentrumstiltak - parkeringshus:

Det ble høsten 2018 etter anbuds-konkurranse vedtatt å bygge parkeringshus med 250 p-plasser i Hvedingkvartalet i Harstad sentrum. Det er utarbeidet en reguleringsplan for bygging av dette med tilhørende deler for forretning og boliger. Dette gjøres innen den vedtatte rammen på 77 mill. kr, og det ferdigstilles i 2021.

151504 – VP Landsåsavn-Novkollen:

Prosjektet er opparbeidelse av fortau langs Landsåsveien, som en del av Harstadpakken. Tiltaket startet i 2016 og ble ferdigstilt i 2017. Prosjektet er gjennomført i tråd med målsetningen og totalt tildelte ramme i Harstadpakken.

Prosjektet var svært krevende på grunn av et svært skrånende terreng og dertil hørende utfordrende grensesnitt mot både eks. veg og tilgrensende eiendommer. Dette har ført til at det påløp ekstra kostnader til bl.a murer, avkjørslser og kjøreveg. Det er utført oppgjør med Harstadpakken for utførte tiltak i tråd med påløpte utgifter.

151512 –VP Steinvegen-Grønnebakkan:

På grunn av sak om merfinansiering av Harstadpakken har alle ikke påbegynte delprosjekt blitt satt på vent herunder fortau langs Steinvegen.

153071 Vann: Bergselvdammen-Langsletta:

Prosjektet omfatter fornying av hovedvannledning på strekningen fra Bergselvdammen til Langsletta, samt sidearm i Bjørneåsen. Prosjektet ble påbegynt i 2018 med sidearm i Bjørneåsen. Det ble samordnet med tiltak i Harstadpakken. Hoveddelen av prosjektet ble etter anbudskonkurranse påbegynt høsten 2019. Det ferdigstilles i sept-2021.

154091/154092 – Avløp: Avløpsrensing sør, ledning, prosess og PS:

Det ble i 2017 utarbeidet et forprosjekt for primærrensing for kommunale utslipp på strekninga Stangnes syd-Ruggevik. Det omfatter sanering av 4 eksisterende avløpsrenseanlegg for etablering av et nytt anlegg på Stangnes Syd i et bygg som ble kjøpt i 2014 til det formålet. Fristen for en oppgradering til primærrensing i dette området er satt til 31.12.2020.

Prosjektet i form av ledninger, pumpestasjoner og renseanlegg er organisert i 5 entrepriser. Arbeidene startet i 2019 og ferdigstilles innen fristen 31.12.2020.

Balansen

Balansen viser kommunens bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr 31. desember. Utviklingen i balansen over tid er interessant for å kunne bedømme kommunens likvide stilling, og det gis derfor en oversikt over utviklingen de siste fire årene.

	Regnskap 2016	Regnskap 2017	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Endr. 18- 19 i mill kr	Endr. 18- 19 i %
EIENDELER						
Anleggsmidler	5 652,0	6 062,0	6 397,2	6 732,3	335,1	5,2 %
<i>Herav:</i>						
Faste eiendommer og anlegg	2 986,6	3 277,1	3 422,1	3 603,1	181,0	5,3 %
Utstyr, maskiner og transportmidler	106,7	121,2	128,2	132,9	4,7	3,7 %
Utlån	129,7	140,9	136,8	180,7	43,9	32,1 %
Konserninterne langsiktige fordringer	4,0	4,2	4,6	5,2	0,6	13,0 %
Aksjer og andeler	180,6	181,6	183,3	186,9	3,6	2,0 %
Pensjonsmidler	2 244,4	2 337,1	2 522,3	2 623,7	101,4	4,0 %
Omløpsmidler	800,1	776,5	953,7	1 003,0	49,3	5,2 %
<i>Herav:</i>						
Kortsiktige fordringer	167,5	155,3	160,6	138,0	-22,6	-14,1 %
Konserninterne kortsiktige fordringer	-	-	-	-	-	0,0 %
Premieavvik	150,4	154,4	159,0	148,2	-10,8	-6,8 %
Aksjer og andeler	-	-	-	-	-	0,0 %
Sertifikater	-	-	-	-	-	0,0 %
Obligasjoner	-	-	-	-	-	0,0 %
Kasse, postgiro, bankinnskudd	482,2	466,8	634,1	716,8	82,7	13,0 %
SUM EIENDELER	6 452,1	6 838,4	7 350,9	7 735,3	384,4	5,2 %
EGENKAPITAL OG GJELD						
Egenkapital	937,9	1 204,3	1 393,1	1 382,6	-10,5	-0,8 %
<i>Herav:</i>						
Disposisjonsfond	58,1	130,3	232,9	224,1	-8,8	-3,8 %
Bundne driftsfond	46,2	66,6	66,3	60,1	-6,2	-9,4 %
Ubundne investeringsfond	114,1	137,9	107,6	62,6	-45,0	-41,8 %
Bundne investeringsfond	6,1	8,4	12,4	8,9	-3,5	-28,2 %
Endr. i regnskapsprins. som påvirker AK Drift	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3	-	0,0 %
Endr. i regnskapsprins. som påvirker AK Inv.	-	-	-	-	-	0,0 %
Regnskapsmessig mindreforbruk	81,6	72,3	54,2	34,8	-19,4	-35,8 %
Regnskapsmessig merforbruk	-	-	-	-	-	0,0 %
Udisponert i inv.regnskap	-	-	-	-	-	0,0 %
Udekket i inv.regnskap	-	-	-	-	-	0,0 %
Likviditetsreserve	-	-	-	-	-	0,0 %
Kapitalkonto	634,0	791,1	922,0	994,5	72,5	7,9 %
Langsiktig gjeld	5 239,4	5 309,4	5 640,8	6 031,3	390,5	6,9 %
<i>Herav:</i>						
Pensjonsforpliktelser	2 718,8	2 764,4	2 878,7	3 082,3	203,6	7,1 %
Ihendehaverobligasjonslån	-	200,0	1 025,5	1 605,5	580,0	56,6 %
Sertifikatlån	-	472,5	802,5	842,5	40,0	5,0 %
Andre lån	84,6	91,8	137,1	176,5	39,4	28,7 %
Konsernintern langsiktig gjeld	2 436,0	1 780,7	797,0	324,5	-472,5	-59,3 %
Kortsiktig gjeld	274,8	324,8	317,0	321,4	4,4	1,4 %
<i>Herav:</i>						
Kassekredittlån	-	-	-	-	-	0,0 %
Annen kortsiktig gjeld	274,8	324,5	316,3	320,2	3,9	1,2 %
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-	-	-	-	0,0 %
Premieavvik	-	0,3	0,6	1,2	0,6	100,0 %
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	6 452,1	6 838,4	7 350,9	7 735,3	384,4	5,2 %
MEMORIAKONTI						
Memoriakonto	224,6	45,5	170,3	295,1	124,8	73,3 %
<i>Herav:</i>						
Ubrukte lånemidler	221,4	38,5	165,6	293,5	127,9	77,2 %
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-	-	-	-	0,0 %
Andre memoriakonti	3,3	7,0	4,7	1,7	-3,0	-63,8 %
Motkonto til memoriakontiene	-224,6	-45,5	-170,3	-295,1	-124,8	73,3 %

Eiendeler

Verdien på anleggsmidlene har økt med 335 millioner kroner (samme som økningen fra 2017 til 2018). Av dette skriver 186 millioner kroner seg fra økning i verdi på fast eiendom og utstyr, maskiner og transportmidler. Dette er vesentlig mer enn avskrivningene som utgjør 104,3 mill kroner.

Økningen i pensjonsmidler er på 101 mill. Pensjonsmidlene som er aktuarberegnet, består av pensjonsmidler pr 1.1.2019 korrigert for årets pensjonspremie, forventet avkastning, pensjonsutbetalingene samt estimatavvik.

Omløpsmidlene er økt med 49 mill. kroner hvor den største posten er økning i bankinnskudd (83 mill) som i hovedsak skyldes ubrukte lånemidler.

Sum endring anleggsmidler og omløpsmidler gir en total økning av eiendeler med 384

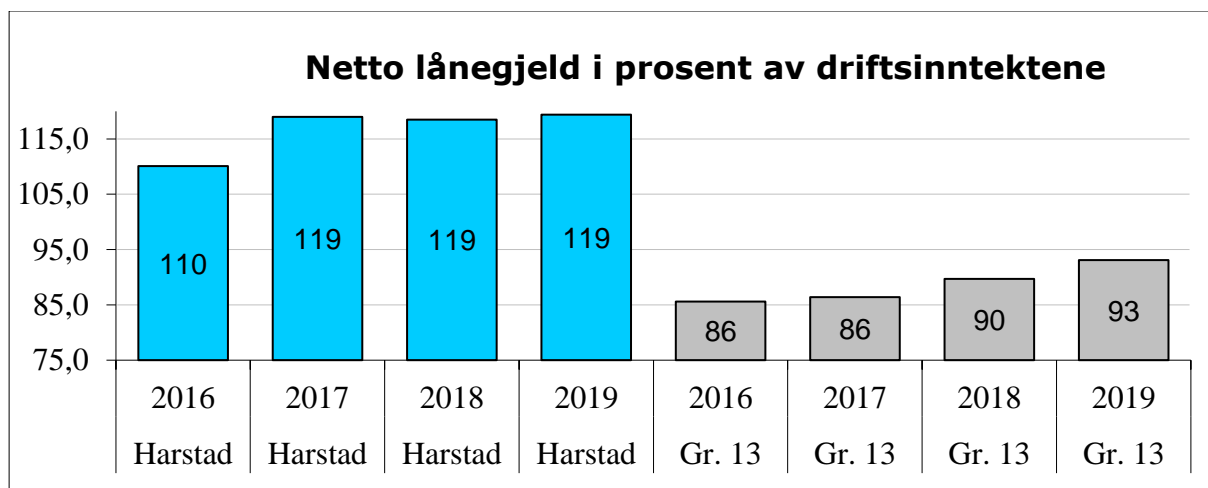
millioner kroner.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er redusert med 10 mill. kroner. Dette består av reduksjon av fond og regnskapsresultat på 83 mill samt økning av kapitalkontoen med 73 mill. Endringen i kapitalkontoen gjenspeiler bl.a. endringer i anleggsmidler, gjeld, pensjonsmidler og pensjonsforpliktelse.

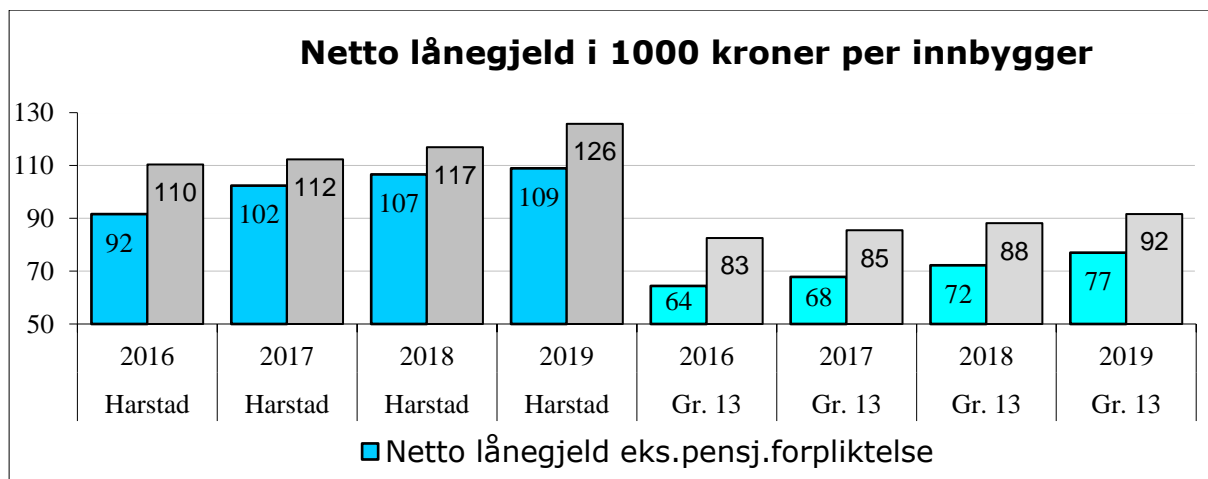
Den langsiktige gjelden er økt med 391 millioner kroner. Dette består av økning av kommunens låneportefølje med 187 mill kroner samt økning av pensjonsforpliktelser med 204 mill kroner.

Sum endring egenkapital og gjeld gir en økning på 384 millioner kroner.

Kommunens netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene (gjeldsgrad) er betydelig høyere enn gjennomsnittet i Gruppe 13. Se for øvrig under kommentarer netto lånegjeld pr. innbygger. Investeringsnivået i Harstad er veldig høyt. Selv med bruk av fond til finansiering av deler av investeringene, så reduseres ikke lånegjeldens andel av driftsinntektene.

I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det et mål om at gjeldsgraden skal være maksimum 124% i 2019, og deretter gradvis reduseres til maksimalt 100%. Foreløpig er gjeldsgraden på et akseptabelt nivå i forhold til vedtatt strategi (selv om den er meget høy). Vedtatte investeringer i planperioden vil imidlertid medføre at dette vil bli vanskelig å redusere denne ned til maksimalt 100%.

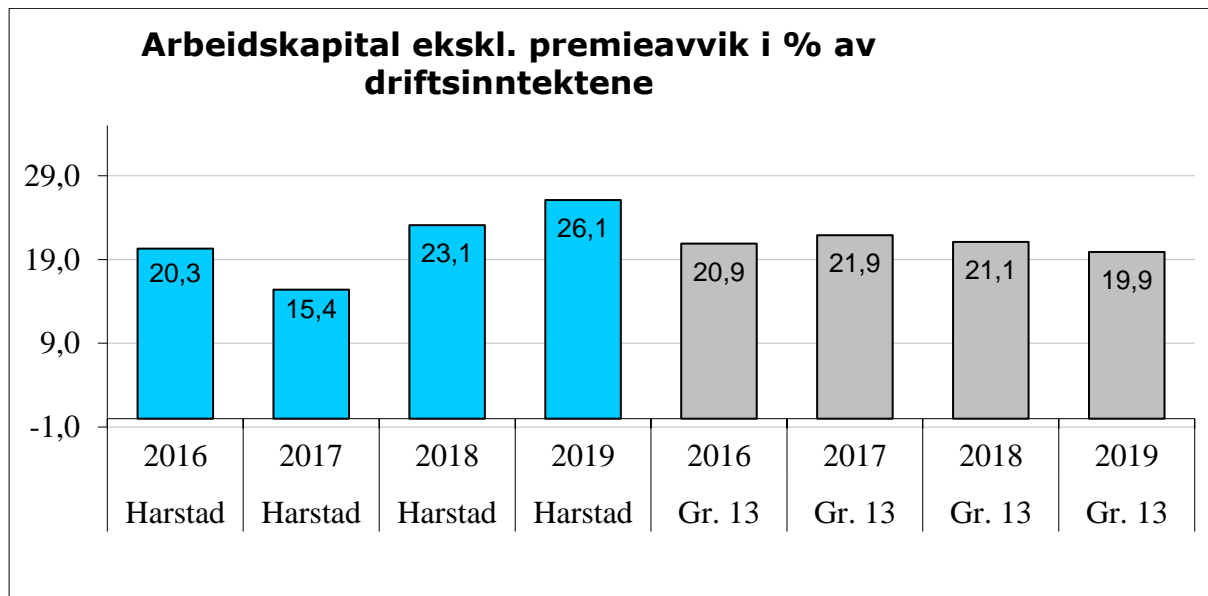
Kommunens netto lånegjeld pr. innbygger eksklusiv pensjonsforpliktelse er kr 31 948 (34 436 i 2018) høyere enn gjennomsnittet for gruppe 13. Det betyr at Harstad kommune har ca. 789 millioner kroner mer i lånegjeld enn vi ville hatt hvis vi lå på gjennomsnittet i gruppe 13 (855 mill i 2018). Dette betyr at den økonomiske handlefriheten til kommunen er redusert som følge av at en større andel av rammen i Harstad kommune vil gå med til å dekke renter og avdrag enn kommunene i gruppe 13 (se for øvrig kommentar under driftsregnskapet vedrørende rente og avdrag). Ved 40 års avdragstid utgjør dette ca 19,7 mill. kroner i merutgifter til avdrag i året (i tillegg til renteutgiftene). Harstad kommunes lånegjeld pr. 31.12.2018 er på ca 2,95 milliarder kroner (ekskl. pensjonsforpliktelse), noe som er en økning på 187 millioner fra 2018. En prosent økning i det generelle rentenivået vil medføre ca 20,6 mill kroner i økte renteutgifter et år frem i tid. Den renteeksponerte gjelden utgjør 60,3% (63,2% i 2018) av total langsiktig gjeld, noe som medfører at den renteeksponerte andelen av gjelden vil måtte bære ca 12,4

mill av dette. I strategi for fortsatt økonomisk balanse er det et mål at den renteeksponerte gjelden skal gradvis reduseres ned mot 50%.

Pensjonsforpliktelsen er nåverdien av kommunens forventede utbetalinger av pensjoner og det er tatt hensyn til lønnsutvikling, pensjonsreguleringer, uførhet, dødelighet og det faktum at noen ansatte vil fratruke sine stillinger. I nåverdiregningen er den bestemte diskonteringsrate svært avgjørende for pensjonsforpliktelsens størrelse. Pensjonsforpliktelsen pr. innbygger er kr 34 167 (28 694 i 2018) høyere enn gjennomsnittet for gruppe 13, noe som betyr at kommunen har ca. 844 millioner kroner mer i pensjonsforpliktelse enn vi ville hatt hvis vi lå på gjennomsnittet i gruppe 13 (712 mill i 2018). Hovedårsaken til dette er at Harstad kommune har flere ansatte per innbygger, særlig innen pleie og omsorg sammenlignet med gjennomsnittet i gruppe 13.

Pensjonsforpliktelsen er pr 31.12.2019 bokført til 3 082 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 204 millioner kroner fra 2018.

Arbeidskapital og likviditet

Arbeidskapitalen defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen for Harstad kommune sett i forhold til driftsinntektene har variert litt i perioden, men har de to siste årene vært høyere enn gruppe 13. Ubrukte lånemidler (opptatt lån som ikke er brukt) utgjør 13,3 prosentpoeng (7,5 prosentpoeng i 2018) av driftsinntektene. Den høye andelen ubrukne lånemidler i 2018 og 2019 er hovedårsaken til at arbeidskapitalen er relativt høy. Det samme var tilfelle i 2016. Ubrukte lånemidler ved slutten av et år er et resultat av at fremdriften av investeringsprosjektene ikke er helt etter planen, slik at en del av de planlagte utgiftene for 2019 vil komme i 2020. Store investeringer og fondsmidler er faktorer som gjør at likviditeten er tilfredsstillende. Uten disse ville kommunen hatt en vanskelig likvid situasjon bl.a. på grunn av akkumulert pensjonspremie som er betalt men ennå ikke regnskapsført.

Likviditetsgraden er et annet nøkkeltall som gir uttrykk for forholdet mellom de mest

likvide midlene (kasse, bank) og den kortsiktige gjelden, og viser i hvor stor grad kommunen er i stand til å innfri den kortsiktige gjelden. Dersom de mest likvide midlene er lik kortsiktig gjeld er likviditetsgraden 1. Likviditetsgraden bør være større enn 1 for å sikre seg en forsvarlig drift. Likviditetsgraden er for 2019 på 2,23 og den likvide situasjonen har vært bra de siste årene.

	2017	2018	2019
Kasse, bank og post	466,80	634,10	716,80
Kortsiktig gjeld	324,80	317,00	321,40
Likviditetsgrad	1,44	2,00	2,23

Bankinnskuddene består bl.a. av ubrukne lånemidler til investeringene. Hvis vi korrigerer for disse så ville likviditetsgraden i 2019 vært **1,32** (mot 1,48 i 2018). Det er et mål i strategi for fortsatt økonomisk balanse at likviditetsgraden eksklusiv ubrukne lånemidler skal være minimum 1.

Finans- og gjeldsforvaltning

I Harstad kommunes finansreglement er det lagt retningslinjer for finansforvaltningen, bla forvaltningen av kommunens likvide midler og forvaltning av kommunens låneportefølje.

Det er videre sagt noe om fullmakter, rapportering og kontroll samt håndtering av finansiell risiko.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

(i mill kroner)	31/12-2019 (ev. gj.sn. 2019)	31/12-2018 (ev. gj.sn. 2018)	Endring
Aktiva (brukskonto) plassert i hovedbank (mill kroner)	571	497	74
Aktiva plassert i hovedbank (% av sum midler til driftsformål)	93%	92%	1 %-poeng
Aktiva plassert i annen bank (mill kroner)	45	45	
Aktiva plassert i obligasjoner o.l (mill kroner)	0	0	
Egne rentebetingelser	1,55%	1,41%	0,14 %-poeng
Benchmark 3 mnd NIBOR (gj.sn)	1,15%	1,06%	0,09 %-poeng

I hht finansreglementet skal plassering av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål vektet mot en referanseindeks; 3 mnd NIBOR. Som tabellen viser så har kommunen hatt bedre avkastning enn referanseindeksen. I 2019 var kommunens overskuddslikviditet i hovedsak plassert på konto i kommunens hovedbank, men noe overskuddslikviditet var plassert i andre banker for å oppnå bedre avkastning. Dette er i samsvar vedtatt reglement for finans- og

gjeldsforvaltning. Markedsbetingelsene gjør at rentevilkårene ikke er like gunstige som tidligere og låneopptak tas derfor opp i når det er behov for investeringsmidlene i stedet for tidlig på året slik det ble gjort tidligere når innskuddsrenten var vesentlig høyere enn lånerenten.

Kommunedirektøren har ikke konstatert avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

(i mill kroner)	31/12-2019 (ev. gj.sn. 2019)	31/12-2018 (ev. gj.sn. 2018)	Endring
Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) i året	257	250	7
Konvertering eldre lån i året	1 422	1 799	-370
FRA'er og SWAP kontrakter (derivater)	399	399	
Derivat volum (i % av gjeld)	13,53	14,45	-0,92
Kapitalbinding (år)	3,66	6,51	-2,87
Kapitalbinding under 1 år (%)	45,87	29,05	16,82
Rentebindingstid (år)	1,53	1,24	0,29
Rentebinding under 1 år (%)	69,77	72,34	-2,57
Rentesensivitet (1 %-poeng økning) (mill)	20,6	20,0	0,60
Vektet gjennomsnittrente (%)	2,30	2,00	0,30
Benchmark flytende rente - NIBOR inkl. margin KBN (gj.sn)	1,75	1,66	0,09
Benchmark Swap 1 år (%) (gj.sn)	1,67	1,20	0,47
Benchmark Swap 3 år (%) (gj.sn)	1,70	1,53	0,17
Benchmark Swap 5 år (%) (gj.sn)	1,72	1,79	-0,07
Benchmark Swap 10 år (%) (gj.sn)	1,84	2,14	-0,30
Benchmark Swap 20 år (%) (gj.sn)	1,96	2,34	-0,38
Kassekreditt	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	321	317	4
Leasing	0	7	-7
Lån til videreformidling	173	131	42
Pensjonsforpliktelser (brutto)	3 082	2 879	203
Pensjonsmidler (brutto)	-2 624	-2 522	-102
Ihendehaverobligasjonslån	1 606	1 026	580
Sertifikatlån	842	802	40
Andre ordinære lån til investeringer	328	803	-475

I hht finansreglementet skal egne rentebetingelser på låneporteføljen sammenlignes med referanseindekser. Lånene med flytende rente hos kommunalbanken har betingelsene NIBOR pluss en margin som for tiden er 0,6%. Hvis alle lån var med flytende rente ville sårbarheten ved renteendringer være for stor og ikke i tråd med det vedtatte finansreglementet.

Harstad kommune har også i løpet av 2019 refinansiert en del lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet (både til flytende og fast rente) til bedre betingelser enn flytende lån i Kommunalbanken. Den vektete gjennomsnittrenter er fortsatt relativt lav, selv den er økt litt i 2019. Årsaken til at Harstad kommune sin vektete gjennomsnittrente er høyere enn dagens markedsrente for flytende lån, er både behov for rentebinding, samt gamle swap-avtaler med relativ høy rente.

Harstad kommune har meget høy langsiktig gjeld. Selv med historisk lave renter og med betaling av bare minimumsavdrag så brukte Harstad kommune hele 5,5% av driftsinntektene til netto rente- og avdragsutgifter. Tilsvarende tall for gruppe 13 er 4,6%. Harstad kommune har netto lånegjeld som er 119,4% av brutto driftsinntekter (gjeldsgrad). I strategi for fortsatt økonomisk balanse er målet at gjeldsgraden skal være maksimum 124% i 2019, og deretter gradvis reduseres til maksimalt 100%. Harstad kommunes gjeldsgrad er vesentlig høyere enn gjennomsnittet i gruppe 13 som har 93,1%. Større gjeldsforpliktelse en kommune har, mer sårbar er kommunen ved en renteøkning. Dette er et viktig moment når det skal vurderes hvor stor del av den langsiktige gjelden som skal være bundet ved fast rente. Andre momenter som er viktige er hvor stor andel av renten som er sensitiv for renteendringer som hvor mye midler som er avsatt på disposisjonsfond.

De totale renteutgifter (inkl påløpte ikke betalte renter og SWAP'er) i 2019 gir en gjennomsnittrente på 2,30% (ikke konserntall).

Rentebytteavtalene hadde en netto utgift på 13,0 mill i 2019 mot 15,0 mill i 2018 (ikke konserntall). Dette er en del av kostnaden ved å ha en viss andel av lånene knyttet til fast rente (ihht finansreglementet). I et økende rentemarked vil en ofte få en gevinst ved fast rente, mens et fallende rentemarked ofte vil gi en kostnad ved fast rente. Rentebytteavtalene sikrer sammen med

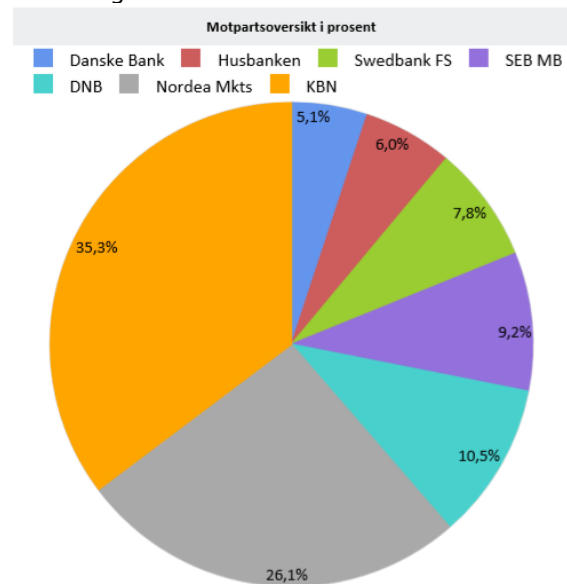
fastrenteavtalene en viss stabilitet i forhold til rentesvingninger. I hht finansreglementet skal gjeldsporteføljen ha en fastrenteandel (lån med rentebinding 1 år frem i tid og over) på minimum 15% og maksimum 50%. Den faste andelen er per 31.12.2019 på 30,23% mot 27,66% per 31.12.2018.

I hht finansreglementet skal gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld til enhver tid være mellom 1 og 3 år. Rentebindingstiden er 1,53 år per 31.12.2019 mot 1,24 per 31.12.2018.

Låneopptak (både nye og refinansiering) foretas nå i markedet. Det inngås enten avtale om flytende rente, som oftest knyttet til NIBOR, eller fastrente for en periode. I tillegg har kommunen to gamle rentebytteavtaler, hvor flytende rente er byttet mot fast rente. Disse forfaller hhv 2021 og 2027.

Total låneportefølje pr 31.12.2019 (eks Husbankens startlån) var 2,78 milliarder kroner mot vel 2,63 milliarder kroner per 31.12.2018.

Harstad kommune har per 31.12.2019 lånene fordelt på syv forskjellige lånegivere (seks i 2018). Kommunalbanken er fremdeles den største lånegiveren med 35,3% av porteføljen (47,3% i 2018 og 72,4% i 2017). Årsaken til at andelen i kommunalbanken er redusert, er at Harstad kommune har refinansiert enda mer av låneporteføljen i sertifikat- og obligasjonsmarkedet for å holde renteutgiftene så lave som mulig innenfor finansreglementets bestemmelser.

3. Organisasjon/personell

Arbeidsområdet organisasjon og personell omfatter strategisk personalledelse, personalforvaltning og administrasjon knyttet til rekruttering, utvikling og forvaltning av virksomhetens menneskelige ressurser (HRM).

Dette omfatter også utvikling og kapasitet til å støtte og lede slike prosesser.

Prioriterte oppgaver:

- Oppfølging og intern utvikling av ny organisasjon i barnevernet er gjennomført med støtte fra KS og HR. Resultatet er bedre arbeidsmiljø, halvert sykefravær og bedre tjeneste.
- HR er til stede i tjenesteområdene og har dialog med ledere/ledergruppene for å kunne levere støtte og rådgivning iht. deres prioritering.
- Legge til rette for ledere:
 - KS læring – kurs nyansatt både for ledere og medarbeidere
 - HMS kurs for ledere
 - IA kurs for ledere
 - Direkte støtte, nye ledere blir prioritert

Resultatet er bedre innsikt i hva som kreves av våre ledere og grunnlag for å balansere mellom direkte støtte, indirekte støtte/drift og nye oppgaver og prosjekter.

Vurdering av prioriterte oppgaver:

I 2019 har det vært viktig å jobbe videre med formålene med gjennomførte organisasjonsendringer. Prosessene er krevende, og det er lagt ned betydelig innsats fra ansatte, tillitsvalgte og ledere.

Etterspørselen etter støtte til *kontinuerlig forbedring* er konstant.

Det er mer søkelys på tjenestemottakerne og at rett kompetanse brukes på best mulig måte.

Arbeidsmiljø:

- Engasjement, ansvar og trivsel har vært viktige faktorer for å styrke arbeidsglede og nærvær. Avgjørende faktorer her er å arbeide med logisk oppbygde oppgaver uten plunder og heft, og ansvarliggjorte ansatte i trygt fellesskap.
- Søkelys på systematisk gjentakende aktiviteter som faktorer for at

Tema for utviklingsarbeid:

- Verdier og arbeidsmiljøfaktorer
- Tjenestedesign
- Kontinuerlig forbedring
- HMS-grupper

Kontinuerlig forbedring (KF):

Harstad kommune skal arbeide for å bli bedre på alle områder. Kommunen er i ferd med å få på plass en kultur hvor det er greit å stille spørsmål med etablert praksis. Vi erfarer at de ansatte og tillitsvalgte bidrar til dette gjennom deltakelse i ulike prosesser og kommer med gode innspill.

Det er økende etterspørsel etter metoder for å jobbe med kontinuerlig forbedring. Stadig flere ser behov for å gå dypere inn i arbeidsprosesser. Det etterspørres veiledning og innføring i bruk av forbedringsverktøy, som verdistrømsanalyser og tjenestedesign.

Viktige aktiviteter i KF:

- arbeid for å få avdelinger i Helse og omsorg selvstendige i bruk av forbedringstavle. Tavlen er et verktøy for å prioritere og systematisere arbeidsoppgaver
- kartlegging av ulike arbeidsprosesser med verdistrømsanalyser og tiltakslistor
- omstilling 2022
- prosjekter:
 - utvikling av servicetorget
 - Bergsodden sykehjem: tjenestekvalitet, kompetanse og integreringsplan
 - velferdsteknologi: sykesignalanlegget
 - arbeidsmiljøfestivaler
 - oppstart av samarbeid med barnehagene

internkontroll HMS blir et levende dokument. Her nevner vi vernerunder, løpende risikovurderinger med oppfølgende handlingsplaner, best mulig ergonomisk kunnskap og tilrettelegging og god konflikthåndtering.

IA-avtale:

Ny IA-avtale er et trepartssamarbeid og gjelder hele arbeidslivet. Partene er enige om to nasjonale målsettinger:

- Sykefraværet skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.
- Frafallet skal reduseres

Vågsfjordens perlepris:

Prisen ble i år delt ut for 10 gang. Marit Myrstad, v/ hjemmetjenesten sentrum, skilte seg ut blant 39 nominerte, og ble tildelt prisen for «verdens beste kollega» i Harstad kommune.

Sykefravær 2019 resultat-/avvikskommentarer:

Indikatorkrav i VHP: Målet var at sykefraværet ikke skulle overstige 7,8 prosent totalt. Målet ble ikke nådd, og endte opp med et totalt sykefravær på 8,4 prosent (8,5 prosent i 2018).

Sykefraværet innen arbeidsgiverperioden (korttidsfravær) er redusert fra 2,5 prosent til 2,0 prosent siste året, mens vi ser en økning

i langtidsfravær fra 6,0 prosent til 6,4 prosent.

Barnehager:

Mål: <9,8 prosent. Resultat: 10,8 prosent (11,7 prosent i 2018).
Nedgang i korttidsfravær fra 3,4 prosent til 2,9 prosent. Nedgang i langtidsfraværet fra 8,3 prosent til 7,8 prosent.

Skoler:

Mål: <6,8 prosent. Resultat: 8,1 prosent (8,9 prosent i 2018.)
Økning i korttidsfravær fra 1,5 prosent til 1,9 prosent. Nedgang i langtidsfraværet fra 6,4 prosent til 6,2 prosent.

Helse og omsorg:

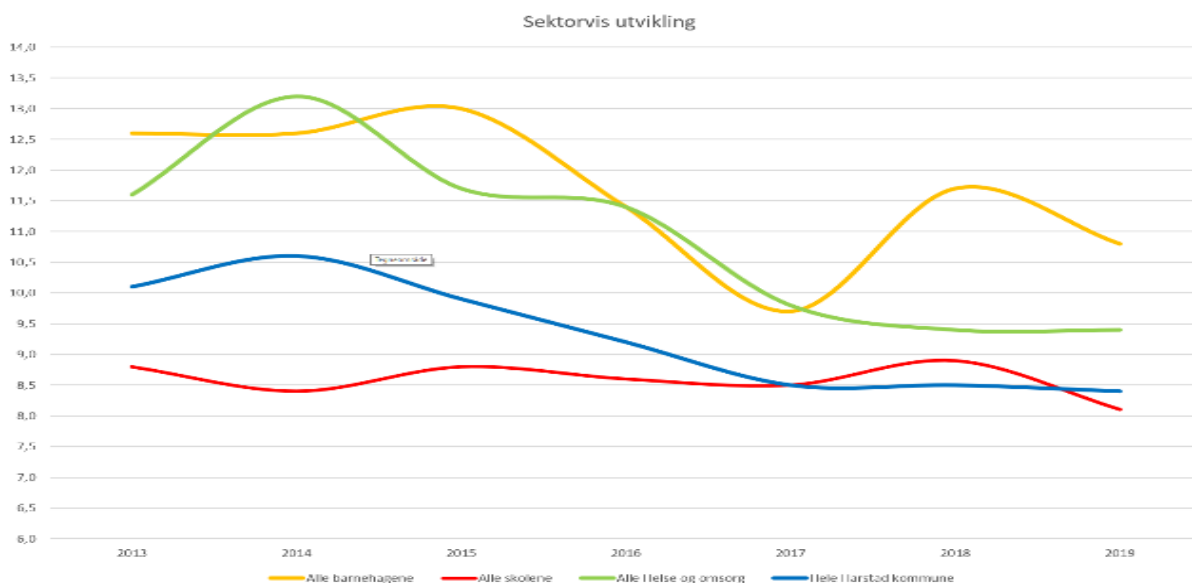
Mål: <9,8 prosent. Resultat: 9,4 prosent. (Uforandret fra 2018.)
Nedgang i korttidsfravær fra 2,6 prosent til 2,0 prosent. Økning i langtidsfravær fra 6,8 prosent til 7,4 prosent.

Andre enheter:

Mål: <4,3 prosent. Resultat: 5,9 prosent.
Korttidsfraværet er uforandret fra 2018: 1,9 prosent. Økning i langtidsfravær fra 3,9 prosent til 4,5 prosent.

Sektor	2017	2018	2019	Mål
Barnehager	9,7	11,7	10,8	9,3
Skoler	8,5	8,9	8,1	6,8
Helse og omsorg	9,8	9,4	9,4	9,8
Andre enheter	6,5	5,9	6,4	4,3
Harstad kommune	8,5	8,5	8,4	7,8

Sektorvis utvikling i sykefraværet 2013 - 2019

Likestilling:

Øverste administrative ledelse består ved årsskiftet av 1 kommunedirektør og 2 kommunalsjefer, hvorav 1 kvinne. Enhetsledergruppa består av 19 kvinner og 16 menn. Gjennomsnittslønn kvinner i Harstad kommune er 496 933,-.

Gjennomsnittslønn menn i Harstad kommune er 518 351,-.

Forskjellen i gjennomsnittslønnen skyldes i hovedsak at kommunen har høy andel kvinner i stillinger uten særskilt krav til utdanning.

*Stillingsprosent 0 er fast ansatte som har permisjon uten lønn eller er langtidssykemeldt ut over maksdato.

Fast ansatte fordelt på stillingsprosent og kjønn								
Stilling %	Kvinner				Menn			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
0*	58	57	50	55	8	8	9	5
1 - 24,99	33	31	28	16	52	51	42	41
25 - 49,99	60	44	48	46	9	8	13	13
50 - 74,99	228	250	190	191	39	42	35	36
75 - 99,99	297	305	303	288	34	37	39	45
100	833	835	867	892	354	359	362	355
Sum	1 509	1522	1486	1480	496	505	500	494

Bedre levekår for lesbiske, homofile og bifile:

Harstad kommune startet i 2019 arbeidet med *Handlingsplan 2020-2023 for kjønns- og seksualitetsmangfold i Harstad*.

Målet er at planen skal inneholde tiltak som gjør Harstad til en god by for alle våre innbyggere og besøkende. Gjennom bedre informasjon, mer kunnskap og god dialog, vil vi arbeide mot fordommer, mobbing og

nedlatende uttrykk og holdninger.

Vi har nulltoleranse for trakassering i Harstad kommune og dette gjelder all form for trakassering og utilbørlig adferd.

Skademeldinger for ansatte:

Indikator: Antall alvorlige skademeldinger for ansatte Indikatorkrav: Ønsket resultat er årlig reduksjon	2018	2019
Barnehager	12	9
Skoler	20	46
Helse og omsorg	102	93
Tekniske tjenester	2	5
Øvrige enheter	4	2
Sum	140	155

Å skrive avvik skal føre til positive konsekvenser for den enkeltes arbeidshverdag og virksomheten som helhet

ved å:

- gi en oversikt over kommunens utfordringer/risiko
- bidra til forbedring av tjenester og arbeidsmiljø

Avvik som skal registreres er forhold som har betydning for enhetens drift eller ansattes og brukeres sikkerhet, samt brudd på krav i lover, forskrifter og interne bestemmelser.

Alle ansatte har plikt til å registrere avvik og delta i forbedringsarbeidet.

Relevant kompetanse i personalet:

Indikator: **Turnover** i forhold til totalt antall fast ansatte

Indikator: "turnover" Indikatorkrav: mindre enn 10 %	2018	2019
Resultat alle enheter	9,9	5,9

Indikatorkrav: mindre enn 10 %

Turnover omfatter nytilsetninger og ansatte som har fått andre stillinger som en konsekvens av intern organisering. Turnover tilfører nye ansatte som bringer ny kompetanse og egne erfaringer inn i driften.

Indikator: **Andel faglært personale** i hht. bemanningsplan

Indikatorkrav: 92 %

Andel faglærte i %	2018	2019
Fast ansatte	89,3	90

Fra 0 til 10 års ansiennitet gir fagbrevet i snitt 51 000,- i lønnsøkning. Ved 16 års ansiennitet gir det 24 900,-. For unge arbeidstakere ligger det inne en betydelig gevinst som flater ut ved 16 års ansiennitet.

I 2020 arbeider vi med å legge til rette for at flere fast ansatte i helse og omsorg kan ta fagbrev.

Årsverk pr. tjenesteområde

Tabellen viser antall årsverk pr. 01.01., samt endring fra 2018 til 2019.

Sum årsverkoversikt på tjenesteområder	2015	2016	2017	2018	2019	Endring 18-19
Skole *	403,6	406,8	423,9	421,9	427,2	5,3
Barnehage	236,5	228,8	226,4	217,0	218,9	2,0
Helse og omsorg **	689,8	700,5	718,0	747,4	757,1	9,7
Tekniske enheter	201,1	204,6	208,6	211,1	213,1	2,0
Øvrige enheter	198,5	201,6	203,4	206,1	201,3	-4,8
SUM	1 729,5	1 742,3	1 780,3	1 803,5	1 817,7	14,2

* Undervisningsårsverk

** Økningen fra 2017 til 2018 innen helse og omsorg er i hovedsak nye heltidsturnuser som innebærer flere årsverk og færre vikarer.

Egenkontroll

Kommunen forvalter en rekke lover med krav om internkontroll. Den mest kjente er Arbeidsmiljøloven med Internkontrollforskriften som skal sikre ansatte et godt arbeidsmiljø.

Kommunens kvalitetssystem skal ivareta internkontrollkrav i ulike lover og forskrifter. Kravene varierer i ulike lovverk, men omfatter i hovedsak følgende:

1. sørge for at de lover og forskrifter som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten
2. sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter
3. sørge for at arbeidstakerne medvirker slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes
4. fastsette mål for aktiviteter/tjenester som omfattes av lov og forskrift
5. ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet er fordelt
6. kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene skriftlig
7. Utarbeide og iverksette og rutiner/prosedyrer for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av lovgivningen
8. foreta systematisk overvåking og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt

Kommunens kvalitetssystem skal ivareta disse kravene og øvrige internkontrollkrav. De instrumentene kommunen benytter i internkontrollarbeidet er:

1. Opplæring
2. Avvikssystem
3. Egenkontroll (vernerunder m.m.)
4. Intern kvalitetsrevisjon
5. Elektroniske revisjoner
6. Risikovurderinger

7. Elektronisk kvalitetshåndbok med regelmessige revisjoner/oppdateringer
8. Kvalitetsutvalgene
9. Ledelsesgjennomgang på enhetsnivå og overordnet nivå
10. Forbedringsarbeid
11. Spørreundersøkelser
12. Balansert målstyring
13. Årshjulet

Kommunedirektøren og lederne av kommunens kvalitetsutvalg gjennomgår rapporter og tiltak som er gjennomført hvert år og utarbeider en handlingsplan for internkontrolltiltak for kommende år.

Det er et mål at internkontrollen skal være så god at ulike tilsynsmyndigheter finner få avvik i systemrevisjoner.

Resultatmål: Redusere risiko

Indikator: Gjennomført internkontroll i enheten

Resultat: 32 av 33 enheter har rapportert innen fristen.

Sjekklisten for ledelsen gjennomgang er innarbeidet i enhetenes årsrapport. Formålet med rapporteringen er å sikre at internkontrollkrav i lov og forskrift samt krav i kommunens kvalitetssystem er etterkommet av den enkelte enhet.

Rapportene fra enhetene danner grunnlaget for ledelsens gjennomgang på overordnet nivå. Gjennomgangen skal resultere i forbedringstiltak på områder som ikke fungerer tilfredsstillende.

Resultatmål: Godt kvalitetssystem for kommunen

Indikator: Antall interne revisjoner pr. år
Indikatorkrav: Minimum 10

Hensikten med intern kvalitetsrevisjon er å kontrollere at enhetene utøver virksomheten i samsvar med krav i lov, forskrift og interne prosedyrer og er et element i kommunens egenkontroll.

Resultat: Det ble gjennomført en intern kvalitetsrevisjon med fokus på HMS og informasjonssikkerhet i 2019.

Resultatmål: God kommunikasjon og service

Oppdatert nettside

Harstad kommune har som mål at digitale løsninger skal være førstevalg i kommunikasjon med innbyggerne.

Nettsiden har i snitt rundt 25.000 unike besøkende i løpet av en måned, med cirka 5.000 sidevisninger om dagen. Cirka 45 prosent bruker mobil eller nettbrett.

I 2019 ble e-torg innført på nettsiden, der innbyggere og boligmeglere kan kjøpe informasjon og kart om boliger og erierdommer. Vi innførte også en meldeportal der publikum kan melde inn om feil og mangler ved vei, vann og avløp.

Digital post

Bruken av KS SvarUt har økt i 2019. Dette er en felles løsning for kommuner for å formidle digital post fra kommunale sakarkiv og fagsystemer til innbyggere, næringsliv, offentlige og private organer.

All utsendelse og korrespondanse mellom skole og foresatte ble gjort elektronisk via Visma flyt skole. Det samme systemet ble klargjort for barnehage, og ble satt i drift på slutten av året.

Kommunikasjon mellom NAV og søkere/klienter er nå digital og skjer gjennom SvarUT og SvarInn (DigiSos).

Kommunikasjon med flyktninger og Voksenopplæringen gjennom NAV skjer nå elektronisk.

Kommunen har som mål å kun sende ut digitale fakturaer. I 2017 sendte Harstad

kommune ut 32.000 fakturaer på papir. I 2019 sendte vi i all hovessak ut kun digitale fakturaer. Den digitale fakturaen vil gi mer og bedre informasjon om hva du skal betale, og er en sikrere måte å betale på.

Servicetorget

Servicetorget ble pusset opp og oppgradert med publikumsmaskiner, nye skjermer og møbler.

Klarspråk

Det er gjennomført internt klarspråk-kurs i en enhet, og det er lagt et grunnlag for videre arbeid med klarspråk i flere enheter. Det er utviklet en egen kommunal språkprofil og kursmateriale.

Sosiale medier

Harstad kommune har oppdatert og økt aktiviteten på sosiale medier. Facebook er blitt et nyttig verktøy for å nå ut til flere med kommunale budskap, spesielt video. Kommunen hadde over 3500 følgere på Facebook i 2018, og publiserer regelmessig på Twitter til sine 1.288 følgere. Vi er også aktiv på Instagram.

Visuell profil

Det er i løpet av 2019 jobbet med visuell profil, nye maler, nye bilder og presentasjoner av Harstad generelt.

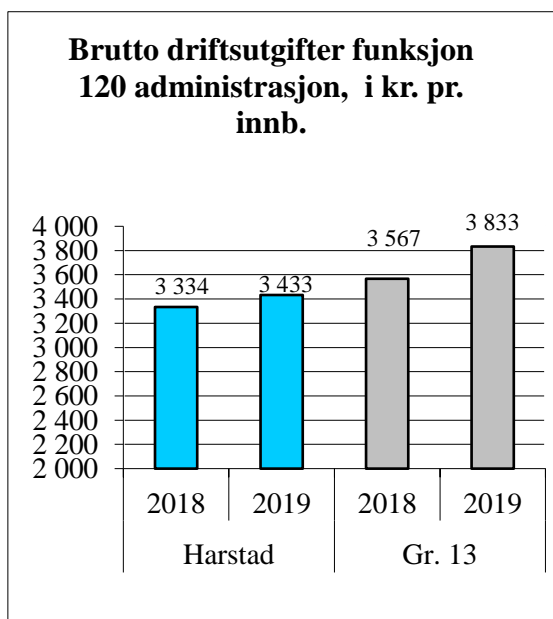
Lederstøtte

Det er jobbet mye med lederstøtte i kommunikasjonsfaglige spørsmål, der forenkling, tydelighet og klart språk har vært nøkkelpunkter.

Administrasjon styring og fellesutgifter

Dette består av politisk styring samt stabs- og støttefunksjoner og omfattes av funksjonene 100, politisk styring, 110 kontroll og revisjon, 120 administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, 130 administrasjonslokaler. I tillegg omfatter dette funksjonene 170 premieavvik, 171 amortisering av tidligere års premieavvik, 180 fellesutgifter og 190 Interne Serviceenheter (skal gå i 0), som ikke tas med her fordi disse i liten grad kan styres.

Produktivitetstall KOSTRA til administrasjon og fellesutgifter	Harstad		Gruppe 13	
	2018	2019	2018	2019
Brutto driftsutgifter til funksjon 100, i kr pr. innb. (Lønn ordfører, Møtegodtgjørelse, Støtte politiske partier, Representasjon fra folkevalgte, Øvrige godtgjørelse til folkevalgte)	333	445	274	343
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, i kr pr. innb. (Kontrollutvalg og Revisjon)	141	154	86	87
Brutto driftsutgifter til funksjon 120, i kr pr. innb. (Administrativ ledelse, Støtte og stab, Fellesfunksjoner som resepsjon, sentralbord, kantine, post-arkivfunksjon, regnskap og lønn)	3 334	3 433	3 567	3 833
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, i kr pr. innb. (Aktiviteter knyttet til administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og som er typisk forbruksuavhengig av om bygg er i drift eller ikke.)	435	376	271	335
Brutto driftsutgifter til funksjon 130, i kr pr. innb. (Administrasjonslokaler)	414	463	410	416

Funksjon 120 Administrasjon, består av kommunedirektør, kommunalsjefer, kommuneadvokat, personal- og organisasjonsenheten, økonomitjenesten og deler av Fagstab. I tillegg inngår regnskapsenheten, kemnerenheten og service- og dokumenttjenesten.

Harstad kommune bruker 11,4 % mindre enn gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner på funksjon 120 administrasjon i 2019.

Kostnadene til funksjon 100 politisk styring, vil variere annet hvert år pga kostnader til valg gjennomføring.

4. Digitalisering

Innledning

DigitaliseringsTeamet jobber i hele organisasjonen i grensesnittet mellom tjenesteområdene og de tekniske løsningene. Digitaliseringsstrategien har mål om å gi bedre tjenester til våre innbyggere og gjøre det enklere for ansatte å gjøre en god jobb.

Viktige prosjekter

Aktivitet/Prosjekt	Beskrivelse	Fremdrift
VELFERDSTEKNOLOGI OG HELSE OG OMSORG		
Velferdsteknologisk plattform.	Det interkommunale prosjektet (Harstad, Tjeldsund, Skånland, Evenes og Kvæfjord). Det ble utarbeidet kravspesifikasjon til anbud. Plattformen er den tekniske løsningen hvor alle signaler fra velferdsteknologien skal kobles inn.	Anbud kunngjøres i 1. kvartal 2020
Anskaffelse av brukernært utstyr	Anskaffelsesprosess sammen med Kvæfjord, Evenes og nye Tjeldsund kommune.	Kunngjøres i 2./3. kvartal 2020
Elektronisk medisineringsstøtte/-dispensere.	Pilotering er testet med gode resultat. Tjenesten planlegges å skaleres opp.	Kunngjøre og skalere opp antall i 2020
GPS i sykehjem	Ei arbeidsgruppe har startet å se på muligheter for utprøving av GPS for pasienter i sykehjem.	Pilot i 2020
Digitalt tilsyn – Nattugla (Easymeeting)	Utviklingsprosjekt med utprøving av digitalt nattilsyn. Avtaler og gjennomføringsplan på plass i 2019.	Pilot starter 1. kvartal 2020
Utbedring av sykesignalanlegg	Behovskartlegging gjennomført i kommunens institusjoner.	Arbeidet fortsetter i 2020
Velferdsteknologiens ABC	Utdanningsprogram finansiert av Helsedirektoratet. Fagsamlinger og samlinger i grupper. 30 deltakere fra Harstad.	Avsluttes våren 2020
NyBy	Prosjekt med Harstad frivillighetssentral for å etablere løsning som kobler sammen frivillighet og behov hos tjenestemottakere.	Løsning settes i drift i 2020
OPPVEKST		
Digitaliseringsstrategi oppvekst 2020-2024	Strategi er under utarbeidelse.	Behandles politisk første halvår 2020
Itslearning	Ny læringsplattform ble anskaffet høsten 2019. Systemet implementeres i skolene første halvår 2020.	Ferdig høsten 2020
Utvidelser Visma FLYT skole	Utvidelser av det skoleadministrative systemet med apper for ansatte og foresatte	Ferdig første kvartal 2020
Visma FLYT barnehage	Det barnehagefaglige systemet ble implementert i januar 2019.	Funksjonalitet utvides i 2020
Digitale tavler	Kartlegging av behov og status gjennomført i 2019. Eldre tavler i klasserommene skal byttes ut med smartskjermer i løpet av 2020.	26 skjermer levert høsten 2019. 70-80 skjermer leveres i 2020
Chromebook til småtrinnet	Løsning har vært utviklet og testet i 2019. 1:1 dekning hos elever 1. trinn våren 2020 og nye 1. trinns elever høsten 2020. Parallellt bygges lærernes kompetanse opp for å sikre god pedagogisk bruk. Årlig skal det levers 300 Chromebooks til full drift med ca. 1200 -1300 enheter.	100 Chromebooks innført høsten 2020. 200 leveres våren 2020.
Pilot: digital dialog og deltakelse i undervisning	En skole piloterer løsning med en elev som har langtidsfravær. Løsningen gjør at eleven kan være hjemme samtidig som eleven på en sikker måte delta i undervisningen i klasserommet. I drift fra desember 2019.	Pilot fortsetter i 2020.
NYTT SERVICETORG		
Tiltak identifisert i prosesser med forbedring av servicetorgets tjenester mot innbyggerne		
Meldeportal	Løsning for å melde inn og saksbehandle problemer med gate-/veilys, hull i veien, problemer med vann og avløp eller problemer med brøyting og strøing. I løpet av et par måneder er det kommet inn flere hundre	Ferdig

	meldinger fra innbyggerne. De ansatte har en mye bedre oversikt.	
Meglerpakker	Løsning for meglere. De slipper nå å hente informasjon om boliger og eiendommer som papirutskrifter. Nå hentes dette direkte inn i deres egne fagsystem.	Ferdig
eTorg	«Nettbutikk» hvor en kan bestille kart- og eiendomsdata fra kommunen. Her finnes blant annet digitale kart, 3D-modeller og nabovarsel.	Ferdig
Booking Areal- og byggesak	Løsning hvor en melder inn spørsmål og informasjon om hvilken eiendom det er snakk om, samtidig som det gjøres en avtale om møte eller en telefonsamtale. I avtalt time er ansatt i kommunen forberedt og kan gi en bedre tjeneste til innbyggeren.	Ferdigstilles i første kvartal 2020
ANDRE TJENESTEOMRÅDER		
EasyMeeting	Videoverktøyet ble innført i 2019. Samtidig startet piloter på digital tilsyn, digital avstandsundervisning og digital dialog mellom lege og institusjon.	Flere piloter under planlegging/startet. Utrulling til hele organisasjonen I 2020
Digitalisering av planarkivet	Siste del av planarkivet blir digitalisert.	Ferdigstilles i løpet av første halvår 2020
Innovativ anskaffelse av ny ERP-plattform.	Den innovative anskaffelsen startet i 2019 og kjøres i hele 2020. Totalt deltar 23 kommuner. ERP-plattformen består av system for økonomi, regnskap, lønn, personal, og innkjøp.	Anskaffelsesprosess og eventuell kontraktsinngåelse i fjerde kvartal 2020.
Digital medarbeider - RPA	Planlegging og anskaffelse startet i 2019. RPA – Robotic Process Automation – omtales ofte som digitale medarbeidere. Dette er teknologi som kan utføre repteterende og regelstyret arbeidsoppgaver.	Etablering 2. kvartal 2020. Pilotering 2021
DigiSos	Digital søknad på sosialhjelp var satt i drift i mai 2019 hos NAV Harstad.	Ferdig
GIFT – Geographical Island Flexibility, EU-prosjekt	Harstad kommune og Hålogaland kraft fikk i september 2018 innvilget søknad om å bli med i et stort 4-årig EU-prosjekt. Forsknings- og innovasjonsprosjektet består av 17 ulike aktører fra 7 ulike land. Harstad kommune skal være demonstrasjonsområde for nye løsninger. Procida i Italia skal replikere løsningene og 1640 andre europeiske øyer følger med på resultatene	Pågår ut 2022
Politikerbrett	Nettbrett levert til politikere	Ferdig.
Innføring av Pureservice på operative enheter	Saksbehandlingssystemet er nå tatt i bruk av Regnskap, DRU og flere enheter innen helse og omsorg. Løsningen gir samhandling, god oversikt over innkomne oppgaver og effektiviserer saksbehandlingen.	Ferdig.
INFRASTRUKTUR OG BREDBÅND		
Bredbånd øyriket	Etablering av bredbånd til private og næringsdrivende på Aun, Stornes, Grytøy og Bjarkøy. Delfinansiert via NKOM-midler. Avtaler utarbeidet med leverandør.	Ferdigstilles 01.11.20
Bredbånd Meløyvær, Krøttøy, Kjøtta	Dialog med leverandør i gang og muligheter utredes	Avklares og ev. oppstart i 2020
Søknadsprosess – Bredbånd sør for byen	Det er søkt om NKOM-midler til etablering av bredbånd sør for byen. Kilbotn og Nordvik ble ikke prioritert av Fylkeskommunen. Stolvann syd, Sørvikmark og strekningen Fauskevåg til Tjeldsundbrua er tildelt midler.	Fylkeskommunen utlyser på vegne av alle kommunene i 2020. Utbygging anslås oppstartet i 2021
Fiber til Rødskjær	Innføring startet høsten 2019. Sikrer at bedrifter som har og skal etalere seg på Rødskjær har tilgang til gode internettlinjer.	Ferdigstilles første kvartal 2020
Fiberutbygging fra Kanebogen til sentrum	Planlegging har vært koordinert med Statens vegvesen og Bredbåndsfylket Troms. Fiber legges samtidig som Harstadpakken lager gang- og sykkelsti fra Kanebogen til sentrum. Fiber skal benyttes av blant annet den nye videregående skolen. Det er tatt hensyn til at andre næringsaktører skal kunne få tilgang.	Etablering pågår parallellt med Harstadpakken

WiFi i sentrum	I forbindelse med nytt torg og utvikling av Generalhagen, er det lagt fiberstruktur og et gratis trådløstnett som skal sørge for godt nett også under større arrangement og folkesamlinger i sentrum. Arrangører vil kunne koble seg direkte på fiber med høy kapasitet for eksempel ved TV-produksjon. Løsningen inkluderer lysstyring og drift og overvåkningsløsninger.	Ferdig.
WiFi Havnepromenaden	Det er etablert WiFi fra ytterst på ny molo ved UIT til havnebygget. Løsningen skal bidra til å få et fremtidsrettet bynett.	Ferdig.
WiFi4EU	Teknisk løsning er valgt i 2019 og utvikling har pågått parallellt med andre løsninger i sentrum. Løsning ferdigstilles våren 2020. Når Harstad kommune er koblet på vil også løsning for Ibestad kommune etableres som del av samarbeidsavtale.	Ferdigstilles våren 2020
Kabling Rådhuset 2	IKT-tjenesten har kablet 2. etg, Rådhuset 2.	Ferdig.
Nytt legesenter Røbergveien	Privat legesenter er overtatt av kommunen. Ny infrastruktur er etablert og legesenterløsningen er samkjørt med løsningen på Heggen og Bjarkøy legesenter.	Ferdig.
IKT DRIFT		
Ibestad kommune	Planlegging av løsning og avtaleinngåelse for å overta IKT drift for Ibestad kommune.	Harstad kommune implementerer og overtar IKT driften for Ibestad kommune i første halvår 2020.
Informasjons-sikkerhet	IKT-tjenesten innførte et nytt system for å ha kontroll på GDPR, ISMS. ISMS gir nødvendig oversikt over alle enkeltsystem, data som er registrert, hvem som eier løsningen og Hvordan de ulike løsningene henger sammen. Løsningen er etablert og flere system er registrert inn.	Fortløpende registreringer av eksisterende og nye system.

5. Samfunn

5.1. Harstadsamfunnet i fjor

Harstad har de siste årene hatt positiv utvikling. Fremtidsoptimisme og investeringsvilje fører med seg utbygging og prosjekter. Samtidig råder usikkerhet rundt befolkningsutviklingen, som de tre siste årene har vært preget av lavere vekst. Dette synliggjør behovet for langsiktig, overordnet samfunnsplanlegging. Gjennom strategisk tilrettelegging kan kommunen påvirke samfunnsutviklingen. I 2019 har det vært arbeidet med kommuneplanen, både samfunns- og arealdelen. Målet med dette arbeidet er å tilrettelegge for ønsket samfunnsutvikling. Som en viktig del av arbeidet er det lagt stor vekt på medvirkning og samfunnsdebatt. Hele våren 2019 pågikk ulike medvirkningsprosesser knyttet til utviklingen av Harstad i et langsiktig perspektiv. Arbeidet er oppsummert i rapporter som ligger tilgjengelig på kommunens hjemmesider, og er også en viktig del av grunnlaget for rulleringen av kommuneplanens samfunnsdel. Denne er planlagt sluttbehandlet i juni 2020, og vil være styrende for detaljplanlegging og økonomistyring.

I 2019 har samferdselsprosjektet Harstadpakken pågått. Det er gjort prioriteringer av delprosjekter for ferdigstilling innen tilgjengelige prosjektmidler, samt jobbet politisk for fullfinansiering av den opprinnelig planlagte pakken.

Bjarkøyforbindelsen ble åpnet i desember 2018, og har vært i drift i ett år.

Kommunedelplan for Harstad sentrum ble vedtatt i 2016 og de tre siste årene er det jobbet med oppfølging av tiltak og strategier i planen, med prosjekter innen byromsutvikling, parkering og etablering av sentrumsselskap. I prosjekter som følger opp sentrumsplanen er det bevilget midler til planlegging, gjennomføring og drift i virksomhetsplan 2020-2023. Boliger og arbeidsplasser i og i tilknytning til sentrum vil være viktig for å skape liv, og avgjørende for å nå Harstad kommunes samfunns mål om høyere kollektivandel.

Sommeren 2019 hadde Harstad kommune utskutt plankontor, ByLab, i et ledig lokale i sentrum. Her var det utstilling av pågående og planlagte prosjekter i sentrum; torg,

byrom, parker, campusutvikling, havbad mm. Det ble også arrangert temakvelder med presentasjoner og debatter. Dette fungerte som et lavterskel tilbud for publikum til å se prosjektene, få informasjon og komme med innspill.

Områdene i randsonen av sentrum på nord- og sørsiden er under transformasjon. Områder preget av lager og industri er nå i ferd med å omformes med urbane funksjoner som bolig, kontor, handel og parker. Denne utviklingen er et ledd i kommunens samfunns mål om flere boliger og flere arbeidsplasser i sentrumsnære områder. Det er også gjort vedtak i fylket om bygging av ny videregående skole med tilhørende idrettshall på tidligere industritomt rett sør for sentrum. Å utvikle dette området vil bidra til å binde sammen sentrum med handels- og kontorområdene på sørsiden.

Det er avgjort at Evenes skal bygges ut som kampflybase for forsvaret. Satsningen vil trolig føre med seg rundt 600 arbeidsplasser, og skape ringvirkninger i form av aktivitet og tilflyttere til hele regionen. Reguleringsplanen for dette området er ferdig utarbeidet, og det er gjort en vurdering av samfunnsmessige ringvirkninger for omkringliggende kommuner.

Regionen har en betydelig vekst i viktige nasjonale næringer. Harstad kommune er en stor sjømatkommune. Harstads næringsliv har allerede en betydelig posisjon som regionsenter og er en sterk regional aktør innenfor leverandørindustri til sjømatnæringen. Havbruksnæringen trenger kapasitet og forutsigbarhet i samferdsels-/distribusjonsløsninger for å sikre rask og kvalitetsmessig sikker tilgang til markedene.

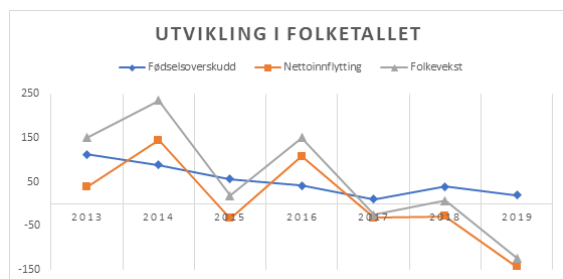
Harstad er hovedsenteret for petroleumsaktivitet i nord. Equinor har befestet sin posisjon i Harstad og Nord-Norge gjennom etablering av Drift Nord og et framtidsrettet bygg for sin virksomhet i nordområdene. Både AkerBP, Lundin og Oljedirektoratet er også representert i byen og har alle flyttet inn i nye lokaler de siste årene. Utviklingen i olje- og gassmarkedet har i liten grad endret Harstads posisjon, men strategier og planer må endres for å tilpasses et nytt fremtidsbilde for næringen. I forbindelse med de årlige

tildelingsrundene med utlysning av blokker i Norske- og Barentshavet, opprettholder Harstad målet om å få flere oljeselskaper lokalisert her i byen. Etablerte selskaper i byen vil også i en revidert strategi jobbe for utvidelse av virksomheten i byen pga.

forventninger om aktivitetsforskyving fra Nordsjøen til Norske- og Barentshavet. Leverandørindustrien forventes å utvikle sine virksomheter med bredere satsing på flere markeder, men fortsatt også basert på mulighetene innen olje & gass.

5.2. Befolkningen i tall

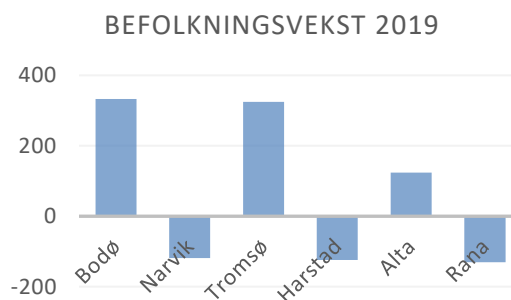
Harstad kommune har ved inngangen til 2020, 24.703 innbyggere. Det er 124 færre enn ved sist årsskifte. Befolkningen i Harstad har fra 2010-2016 økt med 0,7 % årlig, etter en årlig vekst på 0,1 % i perioden 2000-2010. Etter 2017 var det en liten nedgang, mens det i 2019 har det vært en større nedgang i befolkningstallet. Årsaken er lavere fødselsoverskudd og mindre utenlandsk innvandring.

I landet for øvrig har det i 2019 vært lave fødselstall og lavere innvandringstall enn de siste årene, altså det samme som lokalt i Harstad. Det er de store byene og det sentrale østlandet som står for veksten, mens de små kommunene jevnt over opplever reduksjon.

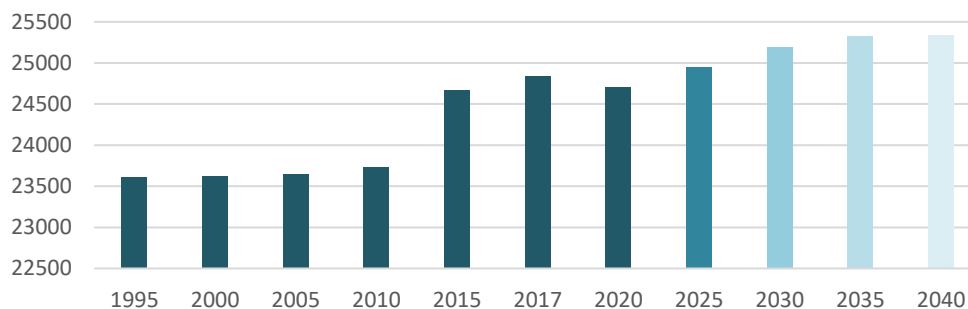
Harstad har posisjonen som Nord-Norges

fjerde største kommune og tredje største by. Av disse har Bodø og Tromsø i 2019 hatt en vekst på over 300 personer hver. Alta har også hatt vekst, mens Harstad, Rana og Narvik har hatt nedgang i befolkningen.

Flyttestrømmene i Norge går i store trekk fra nord mot sør og fra distriktene mot byene. Befolkningsveksten Harstad har opplevd tidligere år skyldes først og fremst fødselsoverskudd samt utenlandsk innflytting. Av innenlandsk flytting ser man de nasjonale tendensene også i Harstad, med utvandring av unge voksne til de større byene i Sør-Norge.

Befolkningsutvikling og prognoser, lavt alternativ

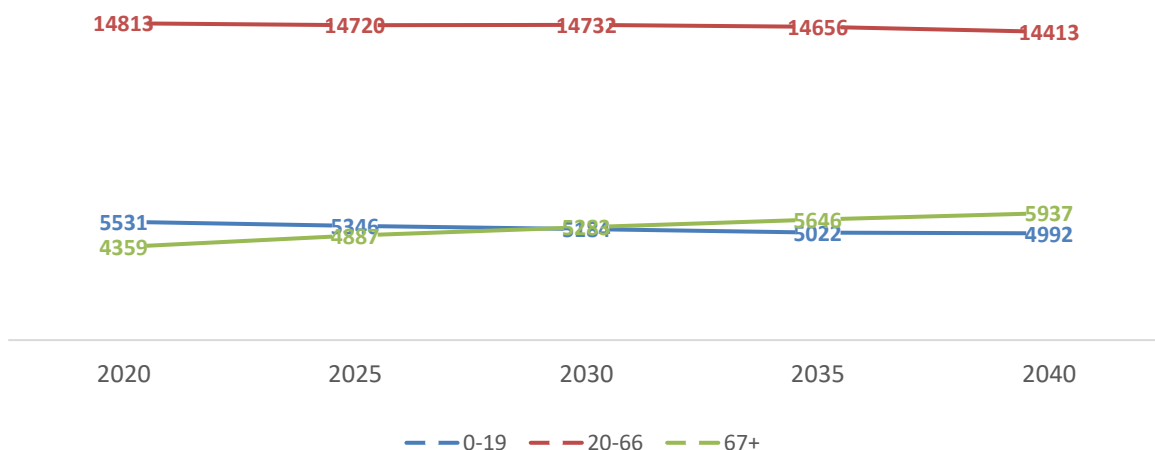
Framskrivning for utvikling i befolkningssammensetningen er usikker. Fra 2010-2015 hadde Harstad vekst tilsvarende alternativ for middels vekst i SSB's prognoser. Fra 2017 har utviklingen stemt mer med alternativ for lav vekst. Det er viktig å være realistisk i beregning av

befolkningsutviklingen, selv om man gjerne vil være optimistisk og håpe på vekst. Dette er nødvendig for å kunne planlegge tjenester og samfunnsutvikling ut fra mest mulig realistisk grunnlag. Prognosene som er lagt til grunn her er derfor hentet fra SSB's alternativ for lav vekst (fra 2018, oppdateres

i juni 2020). Denne viser at:

- Harstad vil få en eldre befolkning de neste årene. Befolkningen på 80+ år vil nært fordobles innen 2040.
- Antall barn og ungdom kan få en nedgang.
- Relativt stabilt antall i yrkesaktiv alder, med en mulig nedgang.
- Eldreomsorgsbyrden (dvs. antall personer 70 år og over / antall personer 20-69 år) vil øke fra 0,21 i 2018 til 0,34 i 2040.

PROGNOSER ALDERSGRUPPER

	2020	2025	2030	2035	2040	endring	endring %	endring aldersgrupper	endring %
0 år	235	236	238	234	228	-7	-3 %		
1-5 år	1251	1195	1226	1222	1195	-56	-4,5%		
6-12 år	2036	1850	1722	1771	1776	-260	-12,8 %	-539	-9,75 %
13-15 år	840	911	824	754	775	-65	-7,7 %		
16-19 år	1169	1154	1174	1041	1018	-151	-12,9 %		
20-24 år	1553	1425	1464	1439	1307	-246	-15,8 %		
25-66 år	13260	1325	13268	13217	13106	-154	-1,2 %	-400	-2,7 %
67-79 år	3185	3497	3476	3598	3699	514	16,1 %		
80 år +	1174	1390	1807	2048	2238	1064	90,6 %	1578	90,6 %
sum	24703	24953	25199	25324	25342	639			2,6 %

5.3. Politiske styringsorganer

Behandlede saker i politiske utvalg	Antall møter 2019	Antall saker 2019	Antall møter 2018	Antall saker 2018
Kommunestyret	11	196	12	171
Formannskapet	15	158	11	120
Valgstyret	3	8	4	8
Økonomiutvalget	6	9	6	7
Planutvalget	11	166	12	130
Utvalg for omsorg	8	31	8	35
Utvalg for oppvekst	8	30	8	39
Kontrollutvalget	6	48	8	64
Eldrerådet	10	51	11	46
Råd for funksjonshemmede	10	38	9	30
Partssammensatt utvalg	4	4	5	9
Kommunedelsutvalget	6	17	5	6
Arbeidsmiljøutvalg	5	20	5	20
Valgkomiteén	10	33	8	21
Viltnemda	2	8	2	10
Brukerrådet	0	0	3	2
Barn og unges kommunestyre	2	8	3	21
Klientutvalg/Nemnd for elevsaker	1	6	5	20

5.4. Tryggere lokalsamfunn

Resultatmål: Tryggere lokalsamfunn

Det var i 2019 god aktivitet. Det ble bl.a. avholdt to styringsgruppemøter, ti møter i aksjonsgruppe for eldre og to møter i aksjonsgruppe for trafikk. Samarbeidet i Trygge lokalsamfunn fremmer samhandling mellom aktørene og gir positive ringvirkninger.

I mai ble Norges største seniortrening arrangert, med 117 deltagere. Folkehelseuka i Harstad hadde 28 arrangementer, for eksempel foredrag om barn, unge og sosiale media, Den trygge boligen for barn, førstehjelpskurs for eldre, Tankevirus-kurs og aktiviteter i Folkeparken med fysio- og ergoterapeuter.

Harstad er nå sertifisert som Trafikksikker kommune. Arbeid med brannforebygging i hjemmetjenesten har vært prioritert. Det jobbes med å få en god skaderegistrering på UNN som kan brukes i det lokale arbeidet. [Facebook](#) brukes aktivt som informasjonskanal.

Indikator:	2018	2019
Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon hvert år		
Antall trafikkulykker med personskade politianmeldt	6	5
Antall personskader etter vold meldt politiet	48	11*
Antall branner i bolig	27	28
Antall personskader behandlet på sykehus pr 1.000 innbyggere	16,8 (år 15-17)	**

* i 2018 ble totalt antall voldssaker rapportert, men i 2019 er kun voldssaker med kroppsskade rapportert
 **oppdaterte tall kommer høst 2020 i Kommune helsa statistikkbank.

Indikator: Antall alvorlige skademeldinger brukere (+ alvorlig fall med skade på sykehjem) Indikatorkrav: Ønsket resultat: Reduksjon hvert år	2018	2019
Barneverntjenesten	0	1
Bergseng skole	6	3
Bo og oppfølging	9	28
Brann- og redningstjenesten	0	1
Bygg- og eiendomstjenesten	0	1
Gangsåstoppen barnehager	3	9
Hagebyen skole	0	2
Harstad skole	1	3
Heggen barnehager	4	2
Heldøgns omsorg	10+41	11+53
Helse og mestring	1 +5	11+10
Hjemmetjenester	0	0
Kila skole	1	0
Medkila skole	3	5
Nordhusan barnehager	6	6
Seljestad barneskole	6	7
Seljestad ungdomsskole	0	1
Stangnes skole	4	0
Sørhusan barnehager	1	2
Sørvik skole	2	4
Øyriket oppvekstsenter	0	1
Sum	57+46	98+63

Det var i 2019 registrert 98 alvorlige skademeldinger på tjenestemottakere og 63 fall med alvorlig skade på sykehjem. Økningen fra 2018 til 2019 skyldes trolig nytt avvikssystem med enklere meldeskjema og opplæring i bruk av systemet. I 68 av skadetilfellene har tjenestemottaker fått merker, sår, smerter eller ubehag og i 18

tilfeller har tjenestemottaker blitt utsatt for trusler, forulemping og trakassering. De resterende 12 hendelsene er tjenestemottaker både fysisk og psykisk forulempet.

Når det gjelder fall er dette også registrert ved våre to bosenter. Dette, i tillegg til nytt avvikssystem, forklarer noe av økningen. Generelt erfarer vi at pasientene har dårligere helse enn tidligere. Alle pasienter følges opp med fallrisikokartlegging, og tiltak. Hoftebeskytter, hyppig tilsyn, passeringsalarm, sengealarm, lys i korridorer på natt, legemiddelgjennomgang og gåtøring er aktuelle tiltak som er i bruk. Flere pasienter faller til tross for tiltak. Det er en liten andel pasienter som har mange fall, i enkelte av avdelingene. I våre bosenter har vi stort fokus på hverdagsmestring og vi erfarer at flere pasienter er oppegående, men med fallrisiko. Alle sykehjem har levert data til en fallstudie som nylig er avsluttet.

5.5. Beredskap

Tiltak utført i 2019:

- Beredskapsøvelse (Øysamfunnet)
- Kurs og opplæring i CIM (Krisestøtteverktøy)
- Tilpasning – brukergrensesnitt CIM
- Arbeidet med Totalforsvarsprosjekt i regi av Fylkesmannen
- Etablering av beredskapsforum (sammen med brann, politi, helse og sivilforsvar)

5.6. Nærings- og samfunnsutvikling

Resultatmål: God tilrettelegging for næringslivet og etablering av nye arbeidsplasser

Harstad kommune har i 2019 prioritert næringsutvikling, tilrettelegging, påvirkning og beslutningstaking. Dette har skjedd gjennom omfattende kontakt med næringslivet lokalt, regionalt og nasjonalt. Kontakten har hatt fokus på prioriterte næringer, og endringer i rammevilkår og vekstkraft.

Det ble i 2019 tildelt støtte fra næringsfond og gründerfond (etablert i samarbeid med Telenor). Begge fond er viktig supplement til de nasjonale finansierings- og tilskuddsordninger for nyskaping og tilførsel av oppstartsbedrifter til regionens næringsstruktur. Gründerfondet har tilført 2 mill. i oppstartkapital til gründere.

Havbruksnæringen bidrar til vekst i eksisterende næringsliv, samt nyetableringer innen leverandørindustri til maritim og marin næring. Servicebedrifter og leverandørindustri kompletterer næringa i stadig større del av verdikjeden for havbruk. Utviklingen bidrar til å utvikle sterkere klyngemiljøer innenfor landsdelens største vekstnæring.

Det var ikke vekst i varehandelen i 2019. Omsetning i detaljhandel i kr. pr. innbygger i Hålogalandsregionen er fortsatt høy, og plasserer Harstad som nr. 2 blant regionens 24 kommuner.

Bygg- og anleggsbransjen har hatt vekst i 2019, gjennom infrastrukturutbygging (Harstadpakken) og tidligfase Evenes.

Reiselivsnæringen i Harstad opplever stor vekst og dette vises særlig gjennom høye overnattingstall på byens hoteller. Antall kommersielle overnattingsovernattingsdøgn var i 2019 på 128.204 (+ 7,6%). Det har i 2019 blitt iverksatt oppgraderingsprosjekter på 2 av byens hoteller som vil øke romkapasitet i byen. Nytt hotellprosjekt på HSI-området er også godkjent og vedtatt av utbygger. Samlet kapasitetsøkning på hotellovernatting i Harstad vil da bli på 60%.

Det er i 2019 igangsatt utbyggingsaktiviteter i Harstad sentrum som oppfølging av vedtatt Sentrumsplan. Utbyggingsaktivitet er også særlig knyttet til lokalisering- og

utbyggingsvalg som følge av viktige plan- og infrastrukturutbygginger (Harstadpakken og Bjarkøyforbindelsen). I området mellom sentrum og Sjøkanten Senter (avlastningssenter for sentrum) er det under utvikling en rekke utbyggingsprosjekter med ferdigstilling i 2020-2024. Planer for Harstad sentrum inkluderer også utbygginger på Larsneset, og i Hveding-kvartalet.

Indikator: Etablert nytt næringsareal

Resultat:

Det ble i 2019 ansatt prosjektutvikler for Rødskjær havn og næringspark, samt etablert felles prosjektgruppe for arbeidet. Næringsområdet vurderes å ha et arealmessig utviklingspotensial til totalt ca. 900 daa.. Planer og reguleringsprosess knyttet til Hålogalandsveien er under gjennomføring og forventes å styrke potensialet kraftig.

Nytt næringsområde ved Harstad Skipsindustri anlegg i Harstad sentrum er klargjort for videre utbygging med regulert ramme slik:

- Industri (eksisterende og utvidet tomtearealer): 32 daa
- Næring/kontor/industri: 162 daa

I 2019 ble det besluttet utbygging av ny videregående skole og hotell. I tillegg ble det planlagt områder for opplevelses- og visningssenter for «blå» næringer, samt kontorlokaler for maritim næring. Området er også utredet som alternativ for lokalisering av ny kino og bibliotek.

Ny fase i utbygging av Langmoan næringspark ble i 2018-2019 gjennomført med opparbeidelse av infrastruktur/deponiområder samt internt veinett innenfor næringsparken. Samlet planlagt arealutbygging er på ca 600 daa.

I tilknytning til Stangnesbasen er det vurdert å utvide området regulert under navnet «Teknologiparken». Det har i 2019 vært økende interesse for disse næringsarealene, og Harstad kommune vurderer en trinnvis utbygging av næringsområdet. Denne utbyggingen er det raskest reliserbare området i kommunen, vurdert ut fra reguleringsstatus og nærhet til infrastruktur.

Resultatmål: God regional utvikling

Indikator: Gjennomførte tiltak i RUP for Sør-Troms:

Resultat: Prosjekter i RUP for Sør-Troms:

1. «Strategi for vekst og utvikling i Sør-Troms 2018-2028» Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd.

Planen ble vedtatt i kommunestyret og i Sør-Troms regionråd. Planen inneholder en tiltaksdel for 2018-2021. Planen er vedtatt samordnet med Ofotrådets regionale næringsstrategi. Tiltaksdelen har identifisert 5 satsingsområder:

- Innovasjon og entreprenørskap
- Kompetanse
- UNG
- Infrastruktur og samferdsel
- Trender og fremtidsforskning

Tiltaksarbeidet er interkommunalt samarbeid i Sør-Troms-kommunene, og samordnet med Ofotens arbeid og organisasjon innen næringsutvikling.

2. Utvikling av området rundt Harstad/Narvik lufthavn Evenes.

Det ble i 2019 gjennomført et utredningsprosjekt vedrørende regional leverandørutvikling og -samarbeid i Sør-Troms og Ofoten med randsoner mot Midt-/Nord-Troms og nordre Nordland. Prosjektet avklarte utviklingspotensial og forutsetninger for leveranser til utbyggings- og driftsfase for militær og sivil virksomhet rundt Harstads/Narvik lufthavn Evenes.

3. Restrukturering av destinasjonsselskap og ny regional reiselivssatsing.

Det ble i 2018-2019 gjort en restrukturering av eierskap og utviklingsplan for Visist Harstad. Som et ledd i strategien ble det etablert et selskap med formål leverandørutvikling, book-barhet og opplevelsesproduksjon i Sør-Troms. Prosessen skal realisere ambisjonen om å ta en sterk posisjon i reiselivsmarkedet mellom Lofoten og

Tromsø. Dette skal oppnås gjennom et nært regionalt samarbeid med Vesterålen og Senja.

Indikator: Antall sysselsatte i Harstad kommune

Indikatorkrav: økning

Resultat:

I 2018 var det 12.307 sysselsatte i Harstad. Sysselsettingen har en marginal nedgang i 2019, som er parallell med befolkningsutviklingen for samme periode. Sysselsettingsandelen 15-74 år har økt med 0,4%-poeng. Viktigste bransje i forhold til sysselsetting er helse/sosial med 2.997 sysselsatte. I privat sektor er varehandel viktigste bransje for sysselsetting med 1.850 sysselsatte. Antallet sysselsatte innen varehandel er synkende i forhold til «toppåret» 2018.

Sysselsetting i Harstad ved utgang av årene:

2018	2019	Endring
12.307	12.275	-0,2%

Andel sysselsatte i prosent av befolkningen 15-74 år

2018	2019	Endring
65,9	66,3	+0,4%

Arbeidsledigheten (%) i Harstad:

HARSTAD	Registrert helt arbeidsledige	
	2018 M11	2019 M11
Begge kjønn	2,1	1,8
Menn	2,6	2,0
Kvinner	1,7	1,6

I november 2019 var det i Harstad totalt 233 helt arbeidsledige, mot 274 i november 2018.

Resultatmål: God tilrettelegging for utvikling av boligområder

Indikator: Antall planer vedtatt siste år

Resultat: I 2019 ble 15 reguleringsplaner vedtatt av kommunestyret. Planene er behandlet korrekt i forhold til saksbehandlingsfristene etter plan- og bygningsloven.

Indikator: Antall planer for boligbygging siste

år.

Resultat: Kommunestyret har vedtatt 5 reguleringsplaner for boligbygging.

*Indikator: Antall innsigelser fra sektormyndighet
Ønsket resultat er 0*

Resultat: 3 innsigelser.

Resultatmål: God byutvikling

Indikator: Gjennomført handlingsplan til kommuneplan.

Resultat: Harstadpakken ble vedtatt og tiltakene er nå under utbygging. Dette er et prosjekt som innebærer oppgradert veisystem, tunnel som avlastning for sentrum, gang- og sykkelstier, samt nytt kollektivsystem. Mange av delprosjektene er gjennomført, men på grunn av manglende økonomi har prioritering mellom prosjektene vært nødvendig. Politisk satsing for fullfinansiering av den totale planlagte pakken pågår i 2020.

Planarbeidet for sentrumsplanen ble vedtatt i 2016. I årene etter har en rekke oppfølgingsprosjekter vært under planlegging og gjennomføring. Satsingen pågår fortsatt i 2020.

Verftsområdet sør for sentrum omformes delvis til kontor- og boligformål. Sentralt er:

- Equinors etablering

- Etablering av ny videregående skole

Dette området har, med sin nærhet til sentrum, fortsatt stort omformingspotensial.

Utvidelse av Sjøkanten og Kanebogen senter bidrar til å øke Harstads posisjon som regionalt handelssentrum. Samtidig fører det til økt konkurranse for sentrum, og nødvendiggjør prioritering av utviklingsprosjekter i sentrum i tiden framover.

Stien langs sjøen er lagt inn som plankrav i kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for sentrum. Prosjektet Kunststien bidrar til merking av stien gjennom sentrum samt kunst og aktivitet i byrommene langs stien. Den opparbeidede delen på Trondenes representerer en stor verdi som rekreasjonsområde, og bidrar til å øke attraktiviteten for beboere og besøkende. Kommunens oppkjøp av Essotomta i Samasjøen sikrer videreføring av stien fra Trondenes til sentrum. En sammenhengende sti fra Trondenes til Gangsås vil gjøre sjøfronten tilgjengelig for allmennheten, og fungerer både som folkehelse- og stedsutviklingstiltak.

Utviklingsplanen for Campus Harstad er vedtatt, og legger til rette for stor utvikling av campusområdet.

Reguleringsplanen til Hålogalandsveien er vedtatt. Veiprojektet skal bidra til å binde regionen tettere sammen, og bidra til en større bo- og arbeidsmarkedsregion.

	Harstad		G-13	
	2018	2019	2018	2019
Nto driftsutg. til tilrettelegging og bistand for næringslivet pr. innb. i kroner, konsern Enhet : Kroner	170	205	114	144

6. Resultater på tjenesteområdene

6.1 Tjeneste/brukere

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Antall klager i avvikssystem

Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Tjeneste-område	Avviks-system	
	2018	2019
Barnehager	4	8
Skoler	2	2
Helse og omsorg	16	40
Øvrige	0	3
Sum	22	53

Det er en økning i antall klager fra 22 i 2018 til 53 i 2019. Nytt avvikssystem har gjort det lettere å registrere klager.

Enhetene vurderer likevel at antall klager

trolig er underrapportert. Klager som sendes via epost til postmottak registreres i post-/arkivsystemet.

Økningen på helse og omsorg har sammenheng med mer fokus på å tilby å registrere klager på vegne av brukere når noen er misfornøyd med tjenesten.

Klager følges opp med dialog mellom tjenesten og klager, med mål om å utbedre/sette inn tiltak.

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene

Det ble ikke gjennomført spørreundersøkelser i 2019.

6.2 Barnehage

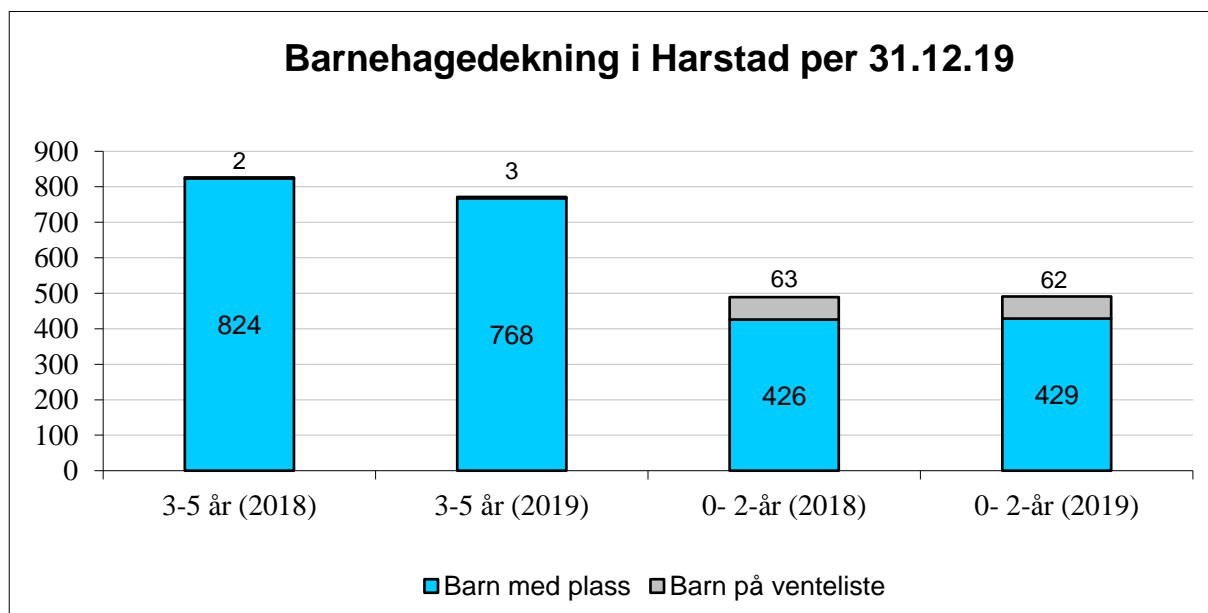
Resultatmål: Full barnehagedekning

Indikator: Venteliste for barn med rett til plass pr. 31.12.19

Indikatorkrav: Ønsket resultat = 0

Resultat: 0

Hovedopptak 2019 viser at Harstad kommune innfridde kravet om barnehageplass til alle med lovbestemt rett til plass barnehageåret 2019/20.

Pr. 31.12.2019 hadde 1 197 barn plass i barnehagene i Harstad. Plassene fordeles slik: 680 barn i kommunale barnehager og 517 i private barnehager. Andelen barn i private barnehager i Harstad øker fra 42 % i 2018 til 43 % i 2019.

421 barn i aldersgruppen 1-2 år har barnehageplass, noe som gir en barnehagedekning på 90 % for denne aldersgruppen.

768 barn i aldersgruppen 3-5 år har barnehageplass, noe som gir en barnehagedekning på tilnærmet 100 %.

Ved utgangen av 2019 var det 65 barn på venteliste som ønsket plass. Av disse var det 54 barn uten lovbestemt rett til barnehageplass. Dette var barn som ønsket plass utover barnehageåret. De andre 11 barna hadde etter alder rett på barnehageplass, men søkte etter hovedopptaket. Enhetslederne gjør fortløpende opptak og tilstreber at alle barnehageplasser fylles opp og færrest mulig barn står på venteliste. Flere barn vil

fortløpende gis et tilbud om barnehageplass i løpet av året. Pr. 31.12.2019 var det 45 korrigerede ledige plasser i de kommunale barnehagene, hvor 12 av disse plassene i Finnvika. Ellers er de fleste ledige plasser på sørsida av byen.

Ikke alle foreldre får innvilget sitt førstevalg av barnehage, men tilbys plass i en annen barnehage. Denne utfordringen gjelder spesielt i sentrum.

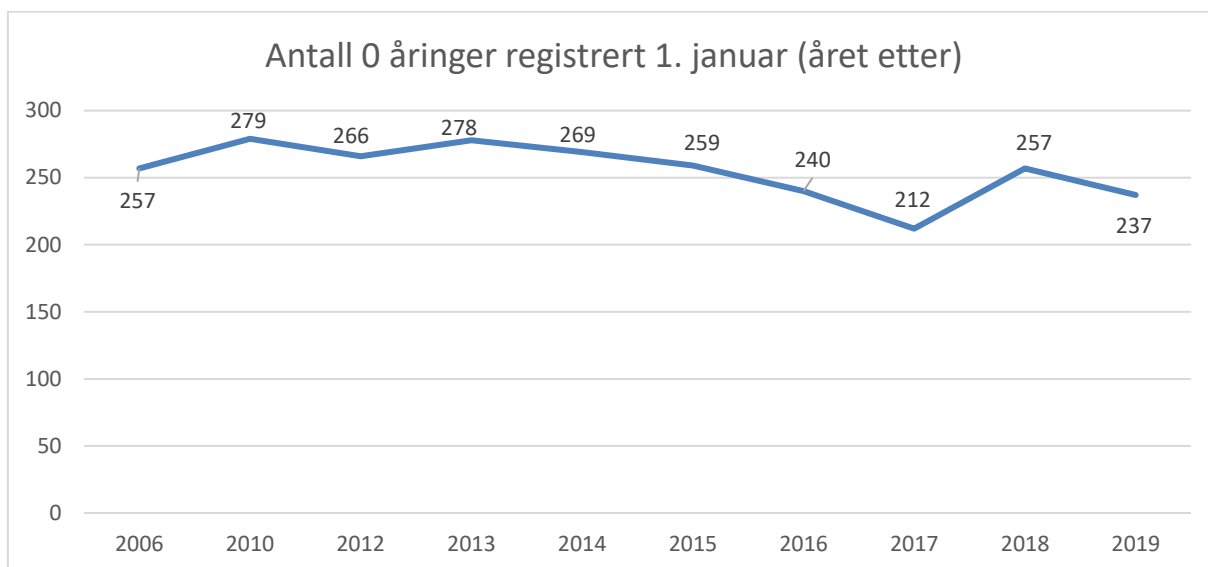
Åpen barnehage:

Åpen barnehage er kjernevirksomheten i Familiens hus.

Åpen barnehage tar imot inntil 20 barn i alderen 0-6 år, i følge med foresatte. Det er foreldre med barn i aldersgruppen ca. 5 måneder til ca. 18 måneder, som utgjør hovedgruppen av brukerne. I snitt benyttes tilbudet av 11 familier pr. dag.

Barnehagen er åpen 3 dager i uken, med en åpningstid fra kl. 10.00 til kl. 15.30.

SSB tall pr. 01.01.2020.

Grafikken viser reduksjon i antall fødte/0 åringer over tid. Kommunedirektøren er bekymret over de lave fødselskullene.

Antall barn med og uten opphold pr. 31.12.19

Alder	Antall barn i kommunen	Barn med plass		Barn på venteliste		Dekningsprosent ved full barnehagedekning
		Antall	Dekning	Antall	Dekning	
0 år	236	8	3 %	49	21 %	24 %
1- 2 år	470	421	90 %	13	3 %	92 %
3-5 år	777	768	99 %	3	0 %	99 %
TOTALT 0-5 år	1 483	1 197	81 %	65	4 %	85 %
TOTALT 1-5 ÅR	1 247	1 189	95 %	16	1 %	97 %

Samordnet opptak mellom kommunale og private barnehager fungerer godt og gir god oversikt over det reelle antallet søkere.

Et klart flertall av foreldrene ønsker hel plass, men det er også noen som ønsker delt plass.

Kommunen vurderer muligheten for å imøtekomme foreldrenes ønsker om tilpasset oppholdstid, og etterkommer dette så langt som mulig.

Org./personell

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Indikator: Andel faglært personale i hht bemanningsplan i henhold til nasjonal pedagognorm.

Indikatorkrav: 100 %

Resultat: Det er pr. 31.12.19 gitt dispensasjoner fra krav om barnehagelærer utdanning i totalt 25,4 årsverk. Av disse er 21,6 årsverk i kommunale barnehager.

Indikator:		Andel faglært personale i hht bemanningsplan i henhold til nasjonal pedagognorm
Enhet		
		Indikatorkrav: 100%
2018	Alle barnehager	78 %
2019	Alle barnehager	84 %

Mangelen på barnehagelærere er spesielt sårbart for de små barnehagene, spesielt på sørsida av byen.

Harstad har siden 2015 deltatt i den nasjonale satsningen «Tett på realfag». Satsningen har delvis vært finansiert med statlige midler, og varer ut 2019. Det har vært brukt midler på nettverks- og spredningsarbeid.

Barnehager og skoler i Harstad er sammen deltakere i satsningen Språkkommune. Fokus er å etablere en helhetlig satsing på språk, lesing og skriving fra barnehage til videregående skole gjennom strategien *Språkløyper*. Kommunen får tilskudd til å danne lærende nettverk og får faglig støtte underveis fra Lesesenteret og Skrivesenteret.

Disse prosjektene har både de private og kommunale barnehagene deltatt i. Det har det siste året vært spesielt fokus på overgangen barnehage – skole. Det utarbeides et årsshjul for dette arbeidet.

Videreutdanning

Totalt 12 ansatte deltok i 2019 på videreutdanning som ga rett til tilretteleggingstilskudd fra stat/fylke:

- 6 barnehagelærerutdanning
- 3 tilleggsutdanning i barnehagepedagogikk som kvalifiserer til barnehagelærer
- 1 barn med spesielle behov
- 2 barns språkutvikling

Harstad kommune har vært en sterk pådriver for å få igangsatt samlingsbasert barnehagelærerutdanning, med studiested i Harstad. Dette realiseres høst 2020.

Samisk i barnehagene

Nettverket *Samisk i barnehagen*, i Harstad er forankret i et felles ledermøte for kommunale og private barnehager. Nettverket jobber med en felles veileder for hvordan barnehagene skal gi samiske barn og familier et godt pedagogisk tilbud, som ivaretar det samiske.

Resultatmål: Godt arbeidsmiljø

Indikator: Sykefravær

Indikatorkrav: Reduksjon til maksimum 9,3%

Resultat: Sykefraværet for barnehagene er på 10,8%. Dette er en reduksjon på 0,9% fra 2018 men fremdeles høyere enn ønsket resultat.

Det å være tett på ansatte med hyppig oppfølging gir gode resultater. De fleste enhetene har laget en strategi for et godt arbeidsmiljø som er viktig for å nå målet.

Indikator: Turnover

Indikatorkrav: Mindre enn 10%

Resultat: ca. 8%

De fleste av pedagogene som slutter begynner i private barnehager. De begrunner dette med lønn, nye utfordringer og stedlig ledelse i det enkelte hus.

Internkontroll i barnehager

Barnehagene har gått vernerunder og behandlet avvik i tråd med gjeldende prosedyrer. De ansatte er blitt gode på å skrive avvik. De fleste enhetene har hatt økning i registrering av antall avvik.

Det jobbes med å gjennomføre gode risikovurderinger.

Resultatmål: God kvalitet i barnehagene

Indikator: Gjennomført tilsyn i hht tilsynsplan

Resultat: I henhold til barnehageloven §16 har barnehagemyndigheten ansvar for tilsyn med alle kommunale og private barnehager.

Planlagt tilsyn vedrørende barnehagens arbeid med språk/språkutvikling er ikke gjennomført i 2019. Tilsynet gjennomføres på starten av 2020. Tilsynet er et ledd i sluttevalueringen av språkkommunesatsningen.

Tjeneste/brukere

Resultatmål: God måloppnåelse for alle barn i samsvar med barnehagelov og rammeplan

Indikator: Gjennomførte barnesamtaler (fra 4 år)

Resultat: Alle enhetene har gjennomført barnesamtaler i alle sine barnehager.

Indikator: Gjennomført ståstedanalyse

Resultat: Alle enhetene har gjennomført hele ståstedanalysen. Resultatene av ståstedanalysen brukes for å skape forbedringer.

Indikator: Utarbeidet handlingsplan for tiltak på rød sone i ståstedanalysen

Resultat: Enhetene melder at de har laget handlingsplaner. Noen av enhetene melder at de lager plan også på gul sone.

Foreldreundersøkelse

Den nasjonale foreldreundersøkelsen ble gjennomført høst 2018 av private og kommunale barnehager.

Resultatene fra foreldreundersøkelsen har vært brukt i det direkte forbedringsarbeidet i barnehagene i 2019. Informasjon og medvirkning var to områder som flere av de kommunale barnehagene scoret lavt på. Det er laget handlingsplaner, hvor foreldrene også er tatt med i arbeidet.

Nasjonal ordning for reduksjon av foreldrebetaling i barnehager

Pr. 31.12.2019 hadde 210 husholdninger (248 enkeltbarn) innvilget redusert foreldrebetaling. 184 barn fikk i tillegg innvilget gratis kjernetid.

Økonomi

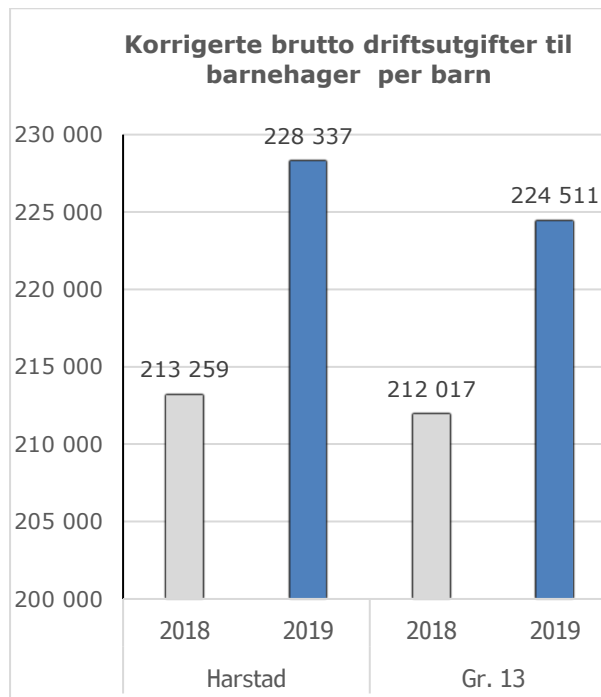
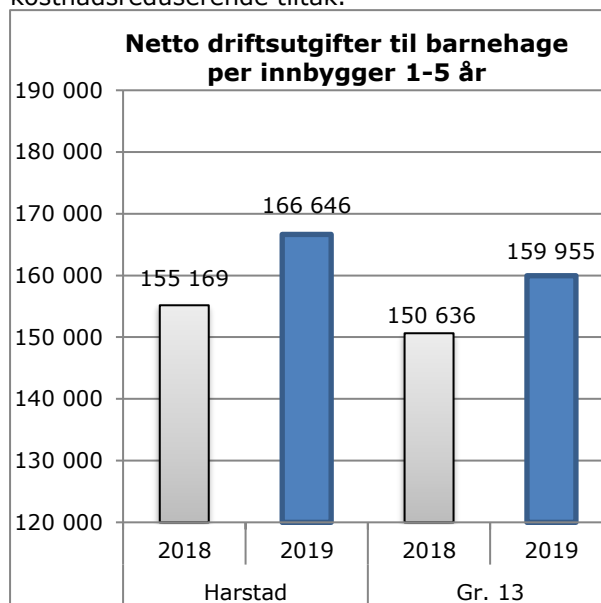
Harstad kommune har økt sine netto utgifter til barnehage med 7,4 % mens KOSTRA gruppe 13 har økt utgiftene med 6,2 %. Noe av økningen i Harstad skyldes at det var 2,7% færre barn 1-5 år i 2019 enn i 2018.

Harstad kommune hadde i 2019 høyere netto kostnader til drift av barnehager enn gjennomsnittet av sammenlignbare

kommuner. Dette samtidig som produktiviten er god ved at tallene (brt. driftsutgifter) viser at vi driver med om lag samme kostnader som gruppe 13 kommuner.

Harstad kommune har økt sine brutto utgifter til barnehage med 7,1 % mens KOSTRA gruppe 13 har økt utgiftene med 5,9 %. Harstad kommune har 1,7 % høyere brt. kostnader til drift av barnehage (per barn) enn sammenlignbare kommuner.

Kommunestyret har vedtatt reduksjon med 2 barnehageavdelinger i 2020 som kostnadsreducerende tiltak.

Mål og nøkkeltall	Harstad		G-13	
	2018	2019	2018	2019
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	96,3	95,0	92,2	92,4
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	91,2	89,2	84,1	84,8
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	99,0	98,6	97,3	97,1
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	58,3	56,8	40,1	40,0
Andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning	35,9	34,3	40,4	41,1
Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp, i forhold til alle barn i kommunale barnehager (prosent)	6,4	5,4	3,8	4,1

Harstad kommune har høyere barnehagedekning i forhold til sammenlignbare kommuner. Harstad kommune har litt lavere andel barnehagelærere i forhold til grunnbemanning enn gjennomsnittet av sammenlignbare kommuner.

Andel barn som får spesialpedagogisk hjelp i Harstad er redusert fra 2018, men andelen som får hjelp er høyere i Harstad enn i gruppe 13.

6.3 Grunnskole og skolefritidsordning

Det er 11 grunnskoler i Harstad, 6 barneskoler, 3 ungdomsskoler og 2 kombinertskoler. Alle grunnskolene i Harstad deltar i de store skoleutviklingssatsingene som er initiert nasjonalt.

Harstad har siden 2015 vært en *realfagskommune* sammen med 50 andre kommuner. Satsingen er delvis finansiert med statlige midler, og varer ut 2019. Skoler og barnehager i Harstad er sammen deltakere i satsningen *Språkkommune* i tidsrommet 2018 og 2019. Fokus har vært å etablere en helhetlig satsing på språk, lesing og skriving fra barnehage til videregående skole gjennom strategien *Språkløyper*. Kommunen får tilskudd til å danne lærende nettverk og får faglig støtte underveis fra Lesesenteret og Skrivesenteret.

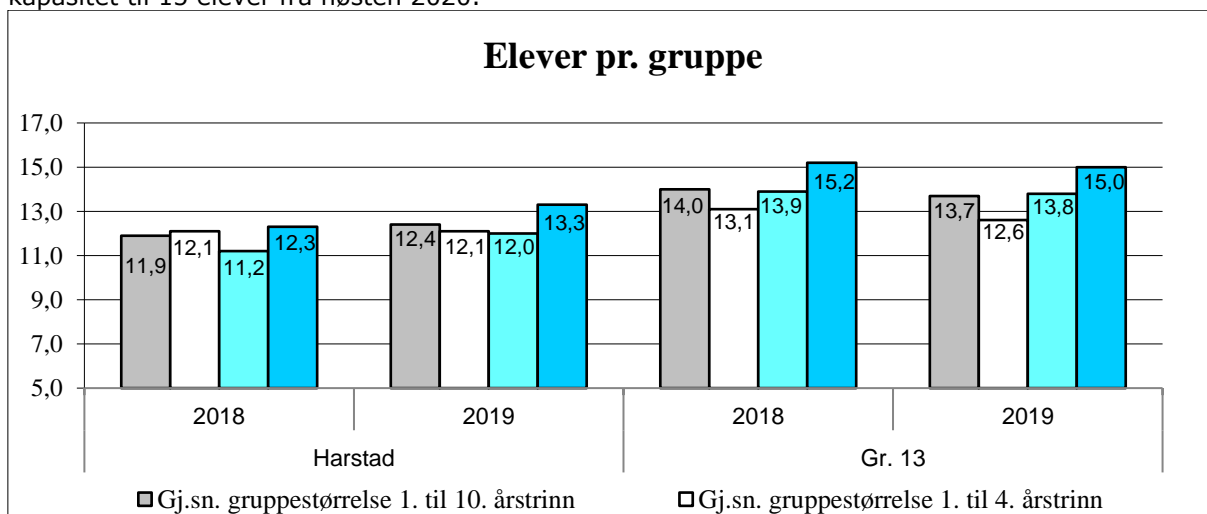
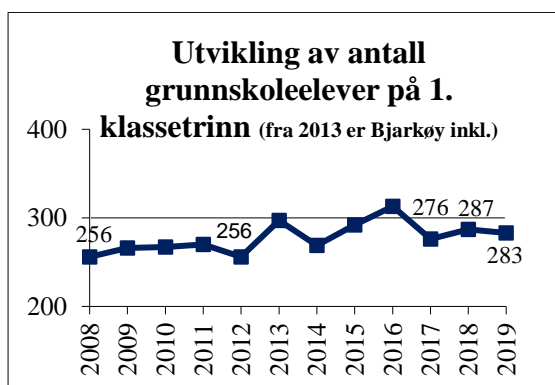
I 2019 var det fokus på å utvikle gode skolebibliotek ved alle skolene. Dette var en del av arbeidet som språkkommune, samtidig som kommunestyret satte søkelys på kvaliteten ved skolenes bibliotektilbud. Det ble bevilget midler til å bemanne opp alle skolebibliotekene, og alle skolene har nå en ansvarlig lærer for skolens bibliotek og åpningstid minimum 3 timer ukentlig. Behov for innkjøp ble også kartlagt. Lærerne med ansvar for skolebiblioteket deltar i etterutdanning på dette feltet og møtes jevnlig i nettverk.

Det ble høsten 2019 etablert et ressurscenter for elever på ungdomstrinnet ved Seljestad ungdomsskole. Tilbudet sikrer kvalitet og kontinuitet for elever med særlig store tilretteleggingsbehov. Senteret startet med ei gruppe på 8. trinn og vil drifte med kapasitet til 15 elever fra høsten 2020.

Fem barneskoler i Harstad har deltatt i utviklings- og forskningsprosjektet «Et lag rundt eleven». Dette er et prosjekt for å utvikle tverrfaglig samarbeid, som involverer PPT, kommunepsykologene, skolehelsetjenesten og barnevernet. Utviklingsarbeidet omfatter skolens mellomtrinn (5. -7. klasse). Prosjektperioden har gått fra høsten 2017 og varighet ut 2019. På nettsiden (www.skoleporten.no) kan alle studere tilstanden for grunnskolen i Harstad.

Resultatene fra KOSTRA, GSI, og elevundersøkelsen gjør det mulig å sammenligne skoler og kommuner. Hver skole skal følge sin egen utvikling over tid for å sette inn forbedringstiltak. Skolene har fått i oppdrag fra Kommunestyret i VHP å øke antall grunnskolepoeng og redusere den svakest presterende gruppen i nasjonale prøver.

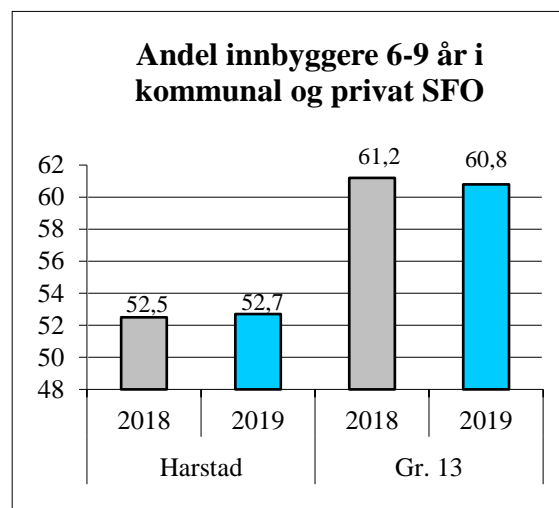
Elevtall første trinn over tid:

Denne oversikten viser at Harstad kommune i 2019 hadde gjennomsnittlig lavere gruppestørrelse i alle aldersgrupper enn KOSTRA gruppe 13. Dette er en årsak til høyere skolekostnader i Harstad i forhold til sammenlignbare kommuner. Antall elever pr. gruppe er litt økt for de fleste trinnkategorier fra forrige år.

Privat SFO/ Løvåsen er tilrettelagt for 40 helplasser. Pr. 31.12 var det 28 elever som benyttet tilbudet.

I Harstad går få barn i SFO, og kostnadene er høye sammenlignet med gjennomsnittet i andre kommuner. Noe av dette skyldes at elever med store tilretteleggingsbehov på ungdomstrinnet er organisert som en del av SFO i Harstad.

Oversikt over elevtall og undervisningsårsverk i skolene (tall pr 1.8.19):

1. År	2. Antall elever	3. Antall klasser (inkl. ekstra klassedeling)	4. Årsverk lærere totalt	5. Ant elever pr. undervisnings årsverk	6. antall årsverk til spesial pedagogiske tiltak
2018	2 846	141	347**	10,8	53
2019	2 813*	142	341***	11,3	48

*I tillegg går 47 elever på Harstad Montessoriskole.

**Ressurser tilsvarende 5 stillinger er tildelt kommunen fra staten til økt lærertetthet

*** Ressurser tilsvarende 8 stillinger er tildelt kommunen fra staten til økt lærertetthet.

Organisasjon/personell

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Indikator: Andel ansatte med kompetansekrav dekt:
Indikatorkrav: 100 %

Resultat: I Harstad er det 14 ansatte som ikke har godkjent kompetanse. Inkludert i dette tallet er også tospråklige faglærere og morsmåls lærere som ikke har godkjent lærerutdanning.

De nye kompetansekrav som nå gradvis innføres for mellom og ungdomstrinn vil gjelde for fullt fra 2025. Ansatte vil tilegne seg påkrevde studiepoeng gjennom etterutdanningsordningen *Kompetanse for kvalitet*.

Etter- og videreutdanning

Den statlige strategien for etter- og videreutdanning "Kompetanse for kvalitet" 2015 - 2025 videreføres og utvides fram til 2025. For videreutdanning i matematikk og naturfag finansierer staten 75 % av kostnader til frikjøp, og deltakende lærere

bidrar med 25 % i form av egen tid. For videreutdanning i andre fag dekker staten 60 % av vikarutgiftene, skoleeier 15 % og deltakende lærer 25 %. Kommunestyret har bevilget kr. 500.000,- årlig av kommunale midler til videreutdanning for lærere.

Oversikt over antall lærere som fullførte videreutdanning våren 2019

Fag	Antall lærere
Engelsk	10
Matematikk	4
Norsk	5
Profesjonsfaglig dig. komp.	3
Norsk som 2. språk	1
Naturfag	1
Spansk	1
Spesialpedagogikk	1

1 avdelingsleder deltok i rektorutdanning i 2019.

Hver skole har en digital kompetanseveileder(DKV). Disse utgjør et kommunalt nettverk, ledet av den

kommunale veilederen i digital kompetanse.

Videre har vi samlet skolebibliotekarene i et lærende nettverk. Alle nyutdannede lærere utgjør et annet nettverk, og møtes med sine mentorer i 4 årlige nettverksmøter.

Lærerspesialistene har 2 årlige treff. Nye 1.klasselærere og nye 8.trinns lærere møtes for oppdatering og kompetanseutvikling 1 dag hver vår. Andre pågående nettverk med jevnlig møter etter oppsatt plan er nettverk for skolenes språkveiledere, PALS-nettverk, rådgivernettsverk og koordinatorknettverk.

Nettverkene etableres med mål om å dele og videreutvikle ønsket praksis.

Harstad kommune deltar i lærerspesialistordningen. Tilsammen er det 20 lærerspesialister ved skolene. Disse gir et viktig bidrag i den skolebaserte kompetanseutviklingen.

IKT oppvekst

Visma flyt skole er skoleadministrativt system. Systemet fungerer som kilde system med elevdata for alle skoler i kommunen og ivaretar den administrative skole-hjem dialogen.

Høsten 2019 ble It`s learning anskaffet som ny læringsplattform.

Det er 1:1 dekning av elev-pc'er på ungdomstrinnet. Chromebook 1:1 innføres på 1. klasse inneværende skoleår. Maskinparken på øvrige barnetrinn kompletteres fortløpende.

Egen dataløsning som skal sikre at opplæringsloven §13-10 blir fulgt er etablert (system som sikrer at krav i opplæringsloven er oppfylt). «Mobbe knappen» er en del av denne løsningen. Elever, foresatte, lærere eller andre kan bruke denne for å melde inn mobbesaker. Denne er tilgjengelig på kommunens og skolens hjemmesider.

Resultatmål: Skolene skal bidra til og ta ansvar for at hver eneste elev gis muligheter til å nå sine høyeste mål og til å bli den beste utgaven av seg selv

Indikatorkrav: *Ambisjonene for Harstad kommune er resultater i tråd med eller bedre enn landsgjennomsnittet.*

Oppdrag til skolene:
Andelen svakest presterende elever skal være på linje med eller under nasjonalt nivå.

Resultat: Nasjonale prøver ble i 2019 gjennomført på 5. og 8. trinn i regning, lesing og engelsk. På 9. trinn ble nasjonale prøver gjennomført i lesing og regning.

Nasjonale prøver - 5. trinn		Mestring nivå 1 (lavt)	Mestring nivå 2 (middels)	Mestring nivå 3 (høyt)
Engelsk	Nasjonalt (18-19)	23,0%	50,7%	26,2%
	Nasjonalt (19-20)	24,5%	49,4%	26,1%
	Harstad (18-19)	25,2%	48,8%	26,0%
	Harstad (19-20)	29,3%	44,1%	26,7%
Regning	Nasjonalt (18-19)	22,8%	51,4%	25,8%
	Nasjonalt 19-20)	23,5%	50,9%	25,7%
	Harstad (18-19)	22,6%	52,5%	24,9%
	Harstad (19-20)	19,6%	57,9%	22,5%
Lesing	Nasjonalt (18-19)	22,9%	54,7%	22,5%
	Nasjonalt (19-20)	22,7%	55,7%	21,6%
	Harstad (18-19)	22,4%	55,6%	22,0%
	Harstad (19-20)	19,7%	59,1%	21,2%

Det er færre elever som skårer på nivå 1 i regning og lesing. Dette er i tråd med oppdraget til skolene. I engelsk er imidlertid andelen elever på mestringsnivå 1 økt. Andelen elever som oppnår resultater på nivå 3 er stabilt i engelsk og lavere i regning og

lesing. Resultatene tilsier at skolenes arbeid med Tidlig innsats i kombinasjon med systematisk etter- og videreutdanning av lærere, fortsatt må ha et særskilt fokus. Det er variasjon i elevenes resultater på NP mellom skolene, og skoler med svake

resultater må sette i verk forbedringstiltak.

Nasjonale prøver - 8. trinn		Mestring nivå 1 (lavt)	Mestring nivå 2	Mestring nivå 3	Mestring nivå 4	Mestring nivå 5 (høyt)
Engelsk	Nasjonalt (18-19)	8,1%	19,0%	42,5%	19,3%	11,1%
	Nasjonalt (19-20)	8,4%	18,5%	42,5%	19,2%	11,3%
	Harstad (18-19)	12,6%	18,2%	36,4%	20,6%	12,3%
Regning	Harstad (19-20)	9,3%	21,0%	45,6%	15,3%	8,9%
	Nasjonalt (18-19)	8,8%	21,2%	37,6%	22,4%	10,1%
	Nasjonalt (19-20)	7,4%	23,4%	38,5%	20,6%	10,1%
	Harstad (18-19)	8,9%	20,0%	33,7%	30,0%	7,4%
Lesing	Harstad (19-20)	8,4%	26,5%	38,2%	19,7%	7,2%
	Nasjonalt (18-19)	9,3%	16,8%	42,5%	21,1%	10,3%
	Nasjonalt (19-20)	9,9%	14,7%	43,1%	23,2%	9,1%
	Harstad (18-19)	11,2%	15,4%	44,2%	21,0%	8,2%
	Harstad (19-20)	13,1%	17,1%	42,1%	20,6%	7,1%

Nasjonale prøver - 9. trinn		Mestring nivå 1	Mestring nivå 2	Mestring nivå 3	Mestring nivå 4	Mestring nivå 5
Regning	Nasjonalt (18-19)	4,8%	14,4%	32,7%	28,4%	19,6%
	Nasjonalt (19-20)	4,6%	15,6%	34,4%	25,4%	20,1%
	Harstad (18-19)	6,7%	15,2%	30,7%	28,5%	18,9%
	Harstad (19-20)	5,3%	17,0%	32,2%	25,4%	20,1%
Lesing	Nasjonalt (18-19)	5,9%	11,1%	37,0%	26,6%	19,5%
	Nasjonalt (19-20)	6,0%	9,3%	35,9%	29,7%	19,1%
	Harstad (18-19)	5,9%	11,8%	39,9%	29,2%	13,3%
	Harstad (19-20)	8,3%	9,0%	38,7%	28,2%	15,8%

Resultatene på 8. trinn viser at vi er noe under det nasjonale snittet i alle fag og de fleste mestringsnivå. På 9. trinn er det på noen målområder utvikling på nivå med nasjonalt nivå. Dette viser at vi fortsatt må jobbe systematisk og målrettet i våre grunnskoler.

Indikator: Gode faglige resultater, målt gjennom grunnskolepoeng (eksamens- og standpunkt-karakterer).

Oppdrag til skolene: Gjennomsnittlig økning med 1 grunnskolepoeng årlig.

Skolelederne må prioritere ledelsesressurser for å bidra til at mer av deres tid går til ledelse av læreres og elevers læring.

Grunnskolepoengsum				
	Snitt	Snitt	Snitt	Snitt
	Nasjonalt (17-18)	Nasjonalt (18-19)	Harstad (17-18)	Harstad (18-19)
Grunnskolepoengsum	41,7	41,9	41,4	42,2

Grunnskolepoeng regnes ut ved at alle avsluttende karakterer som føres på vitnemålet, legges sammen og deles på antall karakterer slik at en får et gjennomsnitt. Deretter multipliseres gjennomsnittet med 10. Snittet er økt siste år for Harstad og er bedre enn landsgjennomsnittet.

Satsingene Ungdomstrinn i utvikling (som også omfatter barnetrinnet), språkkommune- og realfagkommunesatsningen samt

lærerspesialistordningen skal bidra til å øke motivasjon, mestring og læringsresultater. Tabellen viser en positiv utvikling i Harstad, og mål om økning på 1 grunnskolepoeng er nådd. Oppdraget til skolene er å heve resultatene ytterligere. Skolene analyserer systematisk resultater og elevenes utvikling over tid og setter inn tiltak for å nå målsettinger om økt læringsutbytte. Alle satsningene kommunen deltar i forventes å bidra til en fortsatt positiv utvikling.

Resultatmål: Godt fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring

Indikator: Elevundersøkelsen

Elevene på 7. og 10. trinn har i skoleåret 19/20 gjennomført Utdanningsdirektoratets nettbaserte elevundersøkelse. Elevundersøkelser utarbeidet av Undervisningsdirektoratet er obligatorisk for 7. og 10. trinn for alle landets skoler. Skolene skal gjennomgå resultatene fra undersøkelsene med ansatte og representanter for brukere og iverksette tiltak på områder med svake resultater.

Indikator: *Elevene opplever en skole fri for mobbing*

Indikatorkrav: Ambisjonene for Harstad kommune er resultater i tråd med eller bedre enn landsgjennomsnittet.

Hver skole skal analyserer egne resultater målt mot kommune og landsgjennomsnitt, og setter inn tiltak der det er nødvendig.

Elevundersøkelsen 7. trinn				
Skala 1-5: Høy verdi betyr positivt resultat. Beste gjennomsnittsverdi er 5.				
*Skala 0-100: Indikatoren viser prosentandelen elever som opplever mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere. Beste resultat er en andel på 0.				
Snitt	Nasjonalt 18/19	Nasjonalt 19/20	Harstad 18/19	Harstad 19/20
Motivasjon	3,8	3,8	3,9	3,7
Mestring	4,1	4,0	4,1	4,0
Støtte fra lærerne	4,4	4,4	4,4	4,3
Vurdering	3,9	3,9	3,8	3,7
Felles regler	4,4	4,4	4,4	4,4
Trivsel	4,3	4,3	4,2	4,1
*Mobbing på skolen	7,0	7,1	7,5	13,9

Resultatene på 7. trinn viser et jevnt og stabilt nivå på elevens oppfatning av skolen.

Unntaket er mobbing, som viser en klart negativ utvikling. Andel elever som har svart

at de er blitt mobbet, har økt fra 2018/2019. Dette er identifisert som spesifikke utfordringer ved enkeltskoler, og skolene har iverksatt tiltak. Det er en prioritert oppgave

for skolene å få dette tallet redusert, og skoleeier vil følge dette opp.

Elevundersøkelsen 10. trinn				
Skala 1-5: Høy verdi betyr positivt resultat. Beste gjennomsnittsverdi er 5.				
*Skala 0-100: Indikatoren viser prosentandelen elever som opplever mobbing 2-3 ganger i måneden eller oftere. Beste resultat er en andel på 0.				
Snitt	Nasjonalt 18/19	Nasjonalt 19/20	Harstad 18/19	Harstad 19/20
Motivasjon	3,5	3,5	3,4	3,6
Mestring	3,9	3,9	4,0	4,0
Støtte fra lærerne	4,0	4,0	4,0	4,1
Vurdering	3,3	3,3	3,3	3,5
Felles regler	4,0	4,0	4,1	4,1
Trivsel	4,1	4,1	4,1	4,2
*Mobbing på skolen	7,1	6,6	5,9	6,8

Elevundersøkelsen på 10. trinn viser at kommunens ambisjoner om resultater i tråd med eller bedre enn landsgjennomsnittet stort sett er innfridd. Det har vært en liten økning fra forrige skoleår i antall elever som opplever seg mobbet på skolen. Kommunedirektøren viser til at det må være en prioritert oppgave for skolene å få dette tallet ytterligere redusert.

Spesialundervisning

Indikator: Andel ressurser brukt til spesialundervisning.

Indikatorkrav: Andel ressurser brukt i Harstad på spesialundervisning skal reduseres til gjennomsnitt av KOSTRA gruppe 13. Økt fokus på ordinær tilpasset opplæring.

Indikator: Prosentvis andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	Harstad 2018	KOSTRA gruppe 13 2018	Harstad 2019	KOSTRA gruppe 13 2019
	5,6 %	7,6 %	6,0 %	7,4 %

Årstimer spesialundervisning per elev med spesialundervisning (KOSTRA)*	Harstad 2018	KOSTRA gruppe 13 2018	Harstad 2019*	KOSTRA gruppe 13 2019
Indikatorkrav: på linje med gruppe 13	231,1	135,1	203,6	136,7

*Andel timer til spesialundervisning av antall

Andelen elever som får spesialundervisning i Harstad er lavere enn i KOSTRA gruppe 13 men har økt noe fra 2018.

Antall timer spesialundervisning som tildeles gjennom vedtak er høyere enn i Kostragruppe 13, men er redusert med 11,9% fra 2018. Skolenes mål er reduksjon til gjennomsnitt av KOSTRA gruppe 13.

Skolene jobber videre i 2020 med å nå målet.

I Harstad kommune er tildelingen til den enkelte elev høyere enn i Gruppe 13.

Vedtøkene i skolene som fører til

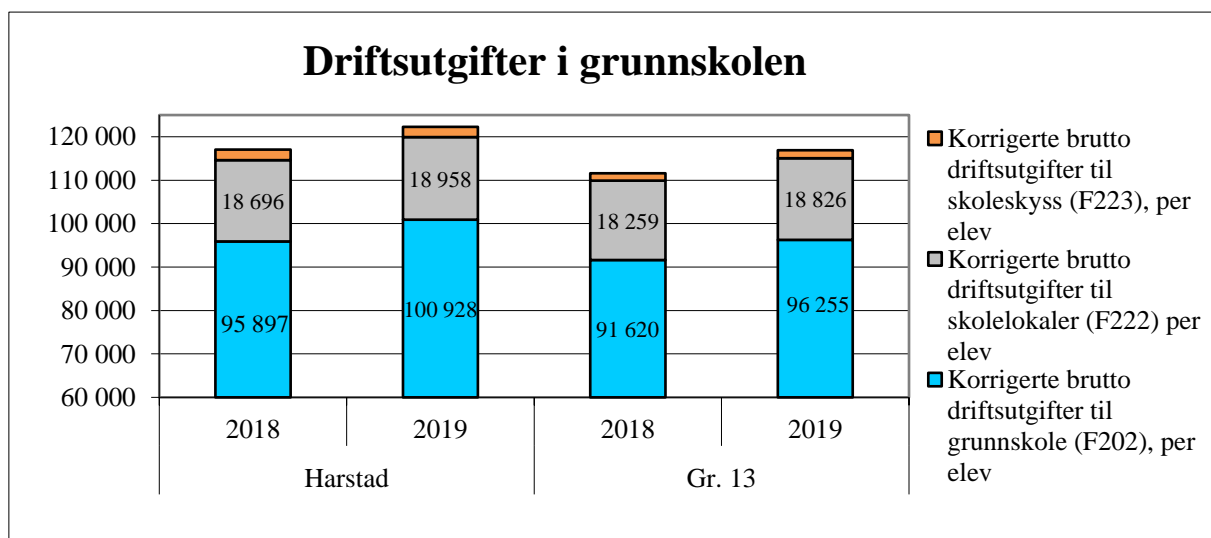
ressursbruken samsvarer med den sakkyndige vurderingen som PPT gjør.

Indikator: Godkjent skolebygg og utemiljø

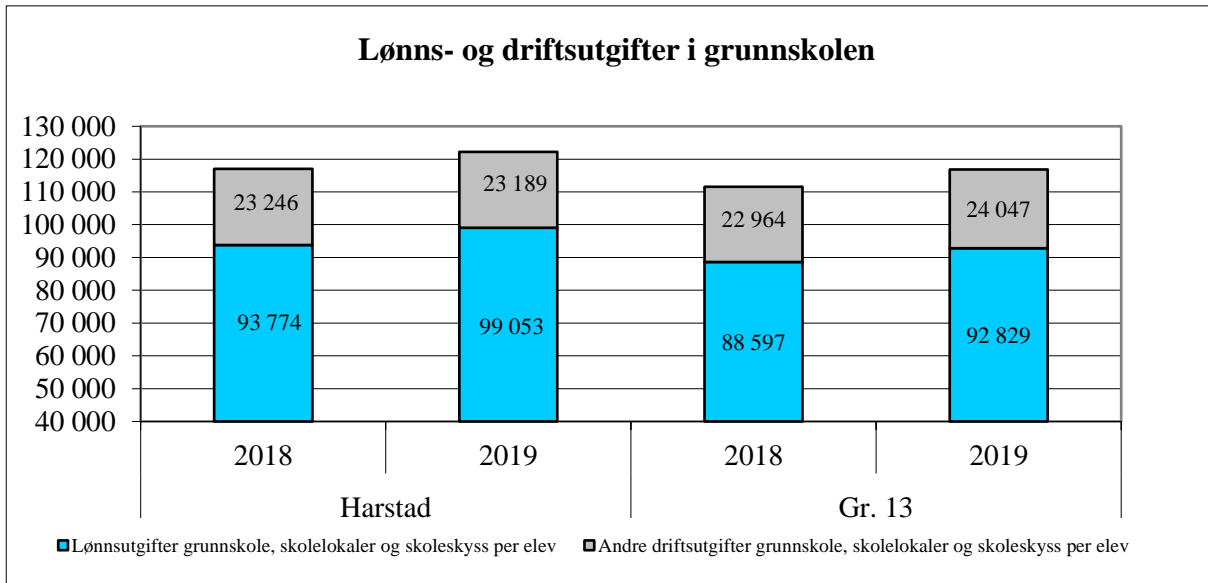
Indikatorkrav: Virksomheten skal være godkjent ihht forskrift om miljørettet helsevern

Resultat: Alle skolene er godkjent. Lundenes skole har søkt om ny godkjenning etter ombygging og økt elevtall i forbindelse med sammenslåing med Bjarkøy skole.

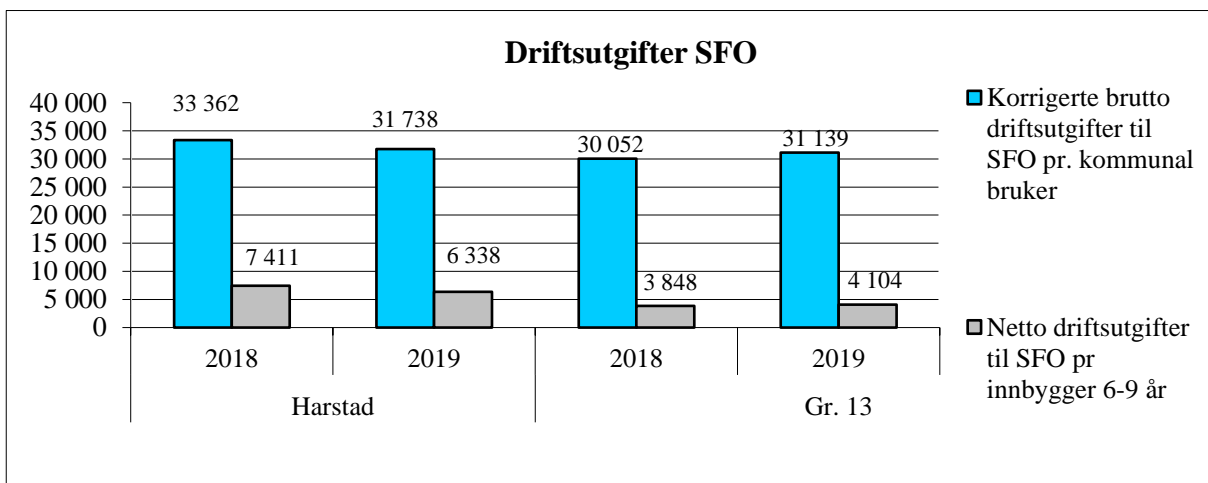
Økonomi

Når man ser på Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskolen (funksjon 202, 222, 223) så brukte Harstad kommune i 2019: 15,1 mill. kr. mer enn gjennomsnittet i Kostra gruppe 13. Økningen fra 2018 til 2019 for Harstad er 4,5 % mens den for Kostragruppe 13 er på 4,8 % totalt.

Harstad bruker 19,0% av grunnskoleutgiftene til andre ting enn lønn mens gruppe 13 bruker 20,6%.

Harstad kommune har høyere driftsutgifter til SFO enn Gruppe 13, både per bruker og per innbygger 6-9 år. Den store forskjellen i netto driftsutgifter per innbygger 6-9 år henger sammen med at det er vesentlig færre barn i SFO i Harstad.

6.4 PPT

Resultatmål: å være tett på og tilgjengelig for barnehager og skoler

PP-rådgiverne bistår skoler og barnehager med kompetanse, læringsmiljø, deltakelse i tverrfaglig team samt møter med foresatte. Barn skal bli hørt og skal vektlegges ved vurdering av behov og ved tilråding av spesialundervisning.

PPT har 12 rådgivere som dekker alle barnehager og grunnskoler i Harstad, Kvæfjord, Ibestad, Skånland, Tjeldsund (fra august 2019) og Gratangen kommune. Hver PP-rådgiver har mellom 40-70 aktive saker, og ivaretar systemretta arbeid i barnehagene og skolene.

Systemretta arbeid gjennom kontaktpersonordningen og tverrfaglig samarbeid vektlegges. Det er nedgang i antall aktive saker og antall henvisninger. Kontaktpersonordningen gir resultater ved at skolene har lett tilgang på veiledning, og det er tett samarbeid med skolen. God felles forståelse av den spesialpedagogiske tiltakssirkelen tydeliggjør hva som kreves gjort før henvisning til PPT. Det er flere sakkyndige vurderinger som nå ikke fører til vedtak om spesialundervisning fordi elever kan følge ordinær tilpasset opplæring.

Indikator: Saksbehandlingstid

Resultat: Saksbehandlingstiden varierer fra 2 - 6 måneder.

Anbefaling fra Fylkesmannen er saksbehandlingstid på under tre måneder fra henvisning til ferdig utarbeidet sakkyndig vurdering. Kapasiteten påvirkes av etterspørsel om veiledning i forhold til enkeltbarn, læringsmiljøarbeid og henvisninger. Ved nye henvisninger er det inntil to måneders ventetid og i noen perioder 3 måneders ventetid. Dette bidrar til for lang saksbehandlingstid. Ved årsskiftet var det 19 saker på ventelista.

Aktive saker i PPT for alle kommuner som inngår i vertskommunesamarbeidet:

	Skoleår	Skoleår	Skoleår
Aktive saker	16/17	17/18	18/19
Totalt	528	504	472

Sakkyndig vurdering utarbeides i alle saker

som henvises til PPT, og det tilrås spesialundervisning etter opplæringsloven § 5.1 for elever som skal ha avvik fra læreplanmålene, og/eller annen organisering av opplæringen. Ca. 5,9 % av elevene i Harstad kommune har de to siste årene hatt vedtak om spesialundervisning. Saker der det ikke tilrås spesialundervisning avsluttes og PPT fortsetter samarbeid gjennom veiledning og systemretta arbeid.

Stadig flere elever har redusert skoletilbud av helsemessige årsaker, og PPT sin rolle vil blant annet være å beskrive realistiske opplæringsmål. Skolevegrings-problematikk og fraværstrutiner har høyt fokus og krever økt kompetanse. Behovet for hjelp og støtte i slike saker er omfattende og krever tettere oppfølging over tid enn ordinært sakkyndighetsarbeid og annet systemretta arbeid. Det er nå oppretta et Nærværsteam som forebyggende tiltak og direkte tiltak ved bekymringsfullt fravær.

På førskolesiden reguleres nå behovet for spesialpedagogisk hjelp gjennom barnehageloven § 19. Nytt her er at PPT nå skal vurdere om barnehagen kan avhjelpe barnets vansker innenfor det ordinære barnehagetilbudet før det tilrås spesialpedagogisk hjelp.

Førskoleteamet

Behovet for spesialpedagogisk hjelp er for flere barn omfattende og behovet avdekkes i tidlig småbarnsalder. Det gis nå hjelp tidligere enn før, og til yngre barn med store og vedvarende hjelpebehov. I tillegg gis det hjelp til de barna som trenger litt ekstra for å bli bedre rustet til å begynne i skolen. Målet er å øke kompetansen i barnehagene slik at flere barn kan få den hjelp de trenger innenfor allmenpedagogiske tiltak gjennom støtte og veiledning. I noen saker gis det veiledning til personalet for å forebygge behov for spesialpedagogisk hjelp.

Skoleteamet

Resultatmål: Å være lett tilgjengelig og gi bistand til skolen og foresatte som henvender seg

Samarbeid mellom elev, foresatte og lærere vektlegges. Tilbud om foreldreveiledning gis. Kartlegging og veiledning i læringsmiljøarbeid inngår i skoleteamets arbeid.

Logopedisk hjelp

Kommunen/skoleledelsen har plikt til å tilpasse opplæringen til den enkelte elevs evner og forutsetninger. Harstad kommune tilbyr logopediske tjenester ved å samordne logopedtilbudet i en logopedstilling i PP-tjenesten. Elever med behov for logopedisk hjelp på grunn av for eksempel stemmevansker, kan få tilbud som en del av den tilpassede opplæringen. Det er stor etterspørsel på alle skolene og i perioder lang ventetid.

PMTO

Resultatmål: å gjenopprette eller bygge et positivt og utviklingsstøttene forhold mellom barn og foreldre, og bryte negative samspillsmønstre

Resultat: 30 familier har fått PMTO-terapi i 2019. Det er ingen ventetid for opstart.

Familiens hus

Resultatmål: Fremme trivsel og god helse hos barn, unge og deres familie, samt styrke barn og unges oppvekstvilkår i Harstad kommune

Åpen barnehage har gj.sn. 11 barn med foresatte/ 22 besøkende daglig. Tverrfaglig samarbeid gis som tjenester inn i Åpen barnehage ukentlig av helsesykepleier og barnehagefaglig rådgiver.

Det gis tilbud om individuell foreldreveiledning og gruppekurs. Gjennom prosjektet «Familiestøttende tiltak» og tildeling av prosjektmidler fra BUFDIR har Familiens hus gitt et utvidet tilbud om foreldreveiledning.

6.5 Voksenopplæring

Indikator: Resultat fra norskprøver i muntlig, lytte, lese, skrive

Ønsket resultat: Resultat ihht nasjonale resultat

Ønsket % andel bestått nivå er A2, B1 og B2.

Resultat/avvikskommentar

Vinter 2019

Prøvetype	Nasjonalt	Harstad
Muntlig	86	83
Lytte	86	86
Lese	76	67
Skrive	86	82

Sommer 2019

Prøvetype	Nasjonalt	Harstad
Muntlig	85	86
Lytte	79	75
Lese	67	51
Skrive	82	71

Vår 2019

Prøvetype	Nasjonalt	Harstad
Muntlig	86	91
Lytte	86	94
Lese	76	90
Skrive	87	88

Antallet på prøvene varierer, og resultatene varierer.

På de ulike delprøvene var det fra 16 til 74 kandidater pr. prøve. De fleste kandidatene tar prøven i juni.

Resultatene analyseres kontinuerlig, og ulike pedagogiske tiltak settes inn.

Indikator: Gir resultat grunnskole for voksne innpass i videregående tilbud:

Ønsket resultat: 100 % til videregående skole.

Resultater:

100 % til videregående skole i 2019.

Resultatene analyseres 2 ganger pr. år i ledergruppe og personalgruppe.

	Harstad		G-13	
	2018	2019	2018	2019
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger	139,9	249,6	302,2	338,1

Harstad har lave driftsutgifter sammenlignet med G-13. Men vi ser en stor økning fra 2018 til 2019. Begrunnelsen er lavere tilskudd fra staten i og med at Harstad tar imot færre innvandrere.

6.6 Helse- og omsorgstjenesten

Kommunens og tjenesteområdets oppdrag er å tilby helse- og omsorgstjenester til personer som oppholder seg i kommunen for alle brukergrupper. Kommunen leverer helse-tjenester i skole og helsestasjon, tjenester ved svangerskap og barselomsorg, fastlege-tjeneste, hjemmetjenester og institusjons-tjenester, habilitering og rehabilitering, avlastningstjenester og aktivitetstilbud, samt driver legevakt og heldøgns medisinsk akuttberedskap.

Tjenesteområdet har gitt tjenestetilbud til økende antall brukere. I tillegg kommer legetjeneste, helsestasjon og skolehelsetjenester, psykologtjeneste og fysio- og ergoterapi tjeneste samt lavterskeltilbud i dagsenter og andre brukertilbud.

Tiltaks mål

- Videreføre Livsgledesertifisering på alle sykehjem og boliger med heldøgns omsorg
- Sikre god legemiddelhåndtering
- Flere ansatte gjennomfører nødvendige kompetanseheving
- Gjennomføre forprosjekt «etablering av samlokaliserte boliger, nytt dagsenter og avlastningssenter for mennesker med utviklingshemming»
- Ferdigstille utviklingsplan for heldøgns omsorgsplasser og spesialiserte plasser i institusjon
- Ferdigstille plan for videre utvikling av forebyggende tjenester i Harstad kommune
- Ferdigstille plan for ressurs, kompetanse og rekruttering
- Etablere demenslag og vurdere funksjonsinndeling/team for andre brukergrupper i hjemmetjenesten
- Etablere ny organisering for støttekontakt, omsorgslønn, personlig assistent og avlastning med mål om bedre kvalitet for bruker og bedre utnyttelse av tilgjengelig ressurs
- Brukervennlig og funksjonell kvalitets-håndbok
- Felles forståelse for avviksbehandling og kvalitetsutvikling
- Videreutvikle forbedringsarbeidet ved deltagelse i «Gode pasientforløp» i regi av KS og Folkehelseinstituttet

- Videreutvikle skolehelsetjenesten i tråd med nasjonale faglige retningslinjer

Forbedring og utviklingsarbeid

Foyer

Foyer Harstad er et forebyggende kommunalt bo- og nærmiljøtiltak for 8 unge i alderen 16 – 25 år. Felles for dem som får tilbud i Foyer er at de er eller står i fare for å bli bostedsløse og har behov for bistand til mestring på andre livsområder. Ungdommene får veiledning slik at de skal være bedre rustet og i stand til å mestre et selvstendig liv i egen bolig etter utflytting. En ungdom har til nå flyttet ut til egen bolig.

Fontenehus

Det er totalt 107 medlemmer og 64 aktive medlemmer. Gjennomsnittlig daglig oppmøte gjennom året har vært 13. Brukerundersøkelse beskriver at brukere opplever bedre struktur på hverdagen, redusert behov for helsetjenester og økt selvtilit.

Kreftkoordinatorfunksjon

Kreftkoordinator er pasientkontakt som er bindeledd mellom kreftpasient, lege, pårørende og tjenester. Kreftkoordinator er ressursperson ved lindrende behandling og tilrettelegger for pasienter som ønsker å dø hjemme. Kreftkoordinatorfunksjon har ca. 40 pasienter som følges opp.

Hukommelsesteam

Faglig team som ivaretar utredning og oppfølging av personer ved mistanke om kognitiv svikt og demens. Tjenesten hukommelsesteam innbefatter blandt annet samarbeid om demensutredning, kartlegging av hjemmesituasjon, bistå med å finne og søke på aktuelle tjenester, oppfølging og samtale med personer med demens og deres pårørende. Ved utgangen av året har 92 personer slik tjeneste.

Langtidsplass i sykehjem/bolig med heldøgns omsorg

Det er i perioden innvilget 77 vedtak om lagtidsplass i sykehjem/bolig med heldøgns omsorg. 56 av disse er innvilget uten å ha stått på venteliste. 21 har stått på venteliste. Korteste ventetid var 3 døgn, lengste 96 døgn. Gjennomsnittlig ventetid har i perioden vært 31 døgn.

Overføring av pasienter fra psykisk helsevern

Fra 2019 er det innført kommunal betaling for alle grupper utskrivingsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten, nå også for pasienter fra psykisk helsevern, rusbehandling og rehabilitering. Ved utskriving av pasienter fra psykisk helsevern i spesialisthelsetjenesten følges ikke alltid retningslinjer for overføring av pasienter. Pasienter som utskrives fra sykehus meldes ikke til kommunen og det mangler vesentlige og kritiske helseopplysninger fra spesialisthelsetjenesten, herunder sikkerhetsvurderinger. Spesialisthelsetjenesten overholder ikke samhandlingsavtaler, noe som anses som uforsvarlig.

Legetjeneste

I fastlegetjenesten er det rekruttert 6 nye leger. Alle fastlegehjemler er besatt, en liste er besatt av vikar.

Det er kommet nye krav til kompetanse for leger i legevakt. Lege som ikke er spesialist må ha bakvakt. Det er mange som ikke oppfyller kompetansekravet og dette medfører økte kostnader ved ekstra innleie av bakvakt.

Styrking av legetilbudet ved sykehjemmene er avklart og delvis gjennomført. Ressursøkning for et sykehjem er utsatt til 2020.

Skolehelsetjenesten

Familieveiledningsprogrammene PMTO og ICDP er videreutviklet. Undervisningsoppleggene for vold/overgrep og psykisk helse i barne- og ungdomsskole er videreutviklet. Det er innført tverrfaglig undervisningsopplegg om nettvett. Det er gjennomført individuelle samtaler med alle elever i 8. klasse. Elevene har fått innføring i selvtesting av seksuelt overførbare sykdommer. Planlagt oppstart av grupper for spedbarnsforeldre for forebygging av spedbarnsvold. Fysioterapeutens rolle i skolehelsetjenesten er videreutviklet.

Velferdsteknologi

Utover det pågående arbeidet med anskaffelse av plattform og brukernær teknologi er det gjort behovskartlegging av sykesignalanlegg i kommunens institusjoner. Det ble startet opp et prosjekt for GPS i sykehjem og et prosjekt for utvikling av løsning for digitalt tilsyn av hjemmeboende. Det er også iverksatt et prosjekt, NYBY, et digitalt system som skal koble behov hos brukere mot frivillig ressurs.

Heltidskultur

Tiltak og resultat for strategiene i plan for heltidskultur er evaluert av UiT med følgende resultater:

- tryggere livssituasjon for ansatte med høyere stillingsandel
- bedre arbeidsplass der folk kjenner hverandre
- mer myndiggjøring av ansatte
- mindre turn-over
- bedre kvalitet for brukerne
- bedre tid til kompetanseheving for ansatte
- ledere får frigitt tid
- lavere sykefravær

I løpet av 3 år er gjennomsnittlig stillingsstrørrelse gått fra ca 67 % til ca 81 %. Andel helstillinger er økt med ca 8 % og andel stillinger under 50 % er redusert fra ca 25 % til ca 7 %.

Legemiddelhåndtering

Det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse på legemiddelhandtering. Avdekket risiko får fokus og gir grunnlag for endring av prosedyrer og retningslinjer.

Det er krav til årlig systematisk legemiddelgjennomgang for pasienter i langtidsplass i sykehjem. 136 pasienter har fått gjennomgang av sin medisinliste.

Tilsyn

Det er gjennomført 9 tilsyn i skoler og 17 tilsyn i barnehager etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Økonomi tilpasset drift

Tjenesteområdet har hatt et merforbruk på kr 38,8 mnok. Tjenestene har iverksatt tiltak for å synliggjøre konsekvenser ved å kunne ivareta en drift som er i balanse med vedtatte budsjetttrammer. Årets resultat tilsier at drift ikke er tilpasset økonomisk ramme.

Det er relativt store økte kostnader ved innføring av kompetanseheving og kompensasjonsfri i forhold til merarbeid på helg som er en del strategien i heltidskultur som ble innført i 2017. Det er ikke avsatt økt budsjett for de økte kostnadene. Tjenesten har ikke klart å gjennomføre tiltakene innenfor budsjett.

Overgang fra oppdragskontrakter til faste stillinger for støttekontakter, endring i refusjon og stønad til omsorgslønn og avlastning, er nye kostnader som ikke

hensyntatt i driftsbudsjettene. Overføring av nye oppgaver, økt antall brukere og pasienter, medfører ikke nødvendig oppfinansiering. Driftsenhetene utfordres på manglende redskap for å kunne styre en økende oppdragsmengde som skal balanseres mot budsjettrammene.

Resultatmål i helse og omsorg

Pasienter skal sikres korrekt bruk av medisiner

Indikator: Antall pasienter som har fått feil medisin eller legemiddel/styrke/dose av alvorlig eller svært alvorlig grad.

Indikatorkrav: < 25 hendelser

Resultat: 22 hendelser

Pasienter skal sikres en medisinaliste som er oppdatert og korrekt i forhold til nuværende situasjon

Indikator: Antall gjennomførte systematisk legemiddel-gjennomgang på pasient i langtidsopphold i institusjon

Indikatorkrav: > 200

Resultat: 136

System og omgivelser skal være utformet slik at pasienter ikke skader seg ved fall

Indikator: Antall fall med skader i sykehjem skal reduseres

Indikatorkrav: < 50 hendelser

Resultat: 188

Sikre oppfølging av ernæring hos pasienter for å forebygge og behandle over-/under ernæring

Indikator: Antall gjennomførte ernæringsstatus

Resultat: 193

Drift- og aktivitetsdata

Antall konsultasjoner	2019	2018
Fysioterapi (antall behandlinger – driftsavtale)	34 175	28 012
Ergoterapi (antall brukere)	634	523
Barsel og fødselsomsorg	430	-
Helsestasjon	5000	5000
Skolehelsetjenesten VGS(individuelle konsultasjoner)	450	320

Antall behandlede søknader/saker om helse- og omsorgstjenester	2019	2018
Antall behandlede saker	3 631	3 349
Antall brukere	1 704	1 574
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid	20	20

Kostnad på funksjoner (beløp 1000 kr)	2019	2018
232 Forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste	13 802	14 425
233 Annet forebyggende helsearbeid	7 580	7 502
234 Aktivisering og service personer med funksjonsnedsettelse	38 933	18 908
241 Diagnose, behandling, rehabilitering	53 237	41 053
253 Institusjonstjenester	233 715	218 489
254 Hjemmetjenester	295 069	304 569
256 Øyeblikkelig hjelp i døgnopphold	40	127

Nøkkeltall (Kostra)		Harstad		Kostra gr 13	
		2018	2019	2018	2019
Utgifter kommunale helse- og omsorgstjenester per innbygger	kr	28 329	30 107	24 949	26 457
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbygger	årsverk	355	366	285	295
Netto driftsutgifter til omsorgstjenester i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	34,1	34,5	31,6	31,9
Netto driftsutgifter til kommunehelsetjenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	5,1	5,3	4,5	4,6
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester	prosent	38,0	--	29,5	--
Andel brukere av hjemmetjenester 0-66 år	prosent	51,3	--	33,2	--

Netto driftsutgifter pr. innbygger til helse- og omsorgstjenesten i Harstad er økt med 9,1% fra 2018, mens Gruppe 13 har økt sine utgifter med 5,3%. Harstad kommune driver dette tjenesteområdet 99,9 mill kr dyrere i 2019 (75 mill i 2018) enn gj. snittet av andre sammenlignbare kommuner når en ser på kostnader per innbygger. Dette viser at det er viktig å konstant ha fokus på kostnadsreducerende tiltak.

Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester var i 2018 i Harstad 38,0% men det i gruppe 13 var 29,5%. Det foreligger ennå ikke tall for 2019.

Når det gjelder korrigerede brutto driftsutgifter pr. kommunal institusjonsplass så viser tallene at Harstad driver mer effektivt enn gjennomsnittet av kommuner i gruppe 13 som har 5,5% høyere utgifter enn Harstad.

Når helse og omsorg driver ca. 100 millioner dyrere enn sammenlignbare kommuner, skulle det tilsi at hjemmetjenesten har et potensiale for å kunne redusere kostnadene.

6.7 Sosialtjenesten og flyktningebosetting

Sosial- og flyktningetjeneste

Resultatmål: Alle personer som mottar økonomisk sosialhjelp skal avklares til arbeid eller varig ytelse

Indikator: Antall deltakere i kvalifiseringsprogram (KVP)
Ønsket resultat: 30

Resultat 2018	Resultat 2019
15 (2*)	34 (9)

* flyktninger/tidligere flyktninger

Dette er ressurskrevende brukere å følge opp. En del faller fra underveis eller går over til andre tiltak og det er behov for tett oppfølging.

Indikator: Andel deltakere i KVP som går over til jobb/utdanning/andre tiltak inkl. ytelse i NAV
Ønsket resultat: 75 %

Resultat 2018	Resultat 2019
88 %	75 %

Etableringen av KVP-teamet har medført økt andel avklaring og overgang til arbeid eller utdanning.

Indikator: Andel saker der økonomisk rådgivning og/eller gjeldsrådgivning er gitt og som ikke utløser sosialstønad
Ønsket resultat: Økning

Resultat 2018	Resultat 2019
54,2 %	92,3 %

Sosialstønad kan ha blitt gitt på et senere tidspunkt. Det er flere som har fått redusert sosialhjelpsytelsen ved at de har fått lavere trekk på sin inntekt.

Indikator: Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp
Ønsket resultat: Ikke over 4 måneder

Resultat 2018	Resultat 2019
4,4	4,0

Det er mange som mottar supplerende sosialhjelp. Mange som har statlige ytelse, KVP, introduksjonsprogram eller lav lønnsinntekt, har så lav inntekt at de har krav på og søker om økonomisk sosialhjelp. Disse personene har ofte behov for supplerende for å oppnå et forsvarlig livsopphold.

Indikator: Andel unge som har mottatt økonomisk sosialhjelp
Ønsket resultat: Reduksjon

Resultat 2018	Resultat 2019
1,3%	0,2%*

* snitt 2019

Resultatmål: Rask og god saksbehandling

Indikator: Antall behandlede opplyste sosialsaker innen 14 dager
Ønsket resultat: 90 %

Resultat 2018	Resultat 2019
46,4 %	65,4%

Flyktningtjeneste

Indikator: Andel flyktninger som går over til jobb/utdanning/aktive tiltak etter endt introduksjonsprogram
Ønsket resultat: 80 %

Resultat 2018	Resultat 2019
84 %	75 %

I 2019 ble 49 personer avsluttet i introduksjonsprogrammet. 75,4% gikk ut til aktive tiltak som er jobb, utdanning eller NAV-tiltak. 31 % gikk til jobb, 16 % til videregående skole, 2 % til høyere utdanning og 26 % til NAV-tiltak inklusive KVP. Til sammen gikk 49 % til arbeid eller utdanning utenom NAV-tiltak. Tallene viser utskrivingsårsak ved avslutning av programmet, og er et øyeblikksbilde på dagen for utskrivning.

Indikator: Antall bosatte flyktninger i Harstad
Ønsket resultat: 60 (ordinært bosettingsmål)
I tillegg kommer familieegjenforente:

Resultat 2018	Resultat 2019
41 - 7* (3)	39 - 6 *

*familieegjenforente

IMDi anmodet Harstad kommune om å bosette 43 flyktninger i 2019. 43 personer ble søkt ut, de siste fire med bosettingsdato i uke 48. Disse kom ikke som avtalt og blir regnet med i bosettingstallet for 2020. Det kom 6 familieegjenforente til flyktninger i 2019.

Av de bosatte var det 26 voksne og 19 barn under 18 år.

Det går ofte lang tid fra utsøking av flyktingene og fram til faktisk bosetting. Bosettingsdato blir ofte endret eller utsatt og dette gjør planlegging av arbeidet mer utfordrende. Bosettinger fra asylmottak har nesten stoppet opp. Kun to personer fra integreringsmottak ble bosatt i kommunen i 2019. De som bosettes nå er i hovedsak kvoteflyktinger som har levd lenge i flyktingleir, og det er ofte store familier med omfattende bistandsbehov.

er blant annet mangel på barnehageplasser, at noen kvinner går direkte i fødselspermisjon etter bosetting eller at bosatt flykting ikke har fått bankkontonummer innen 3 mnd. etter bosettingen. Introduksjonsprogram tilbys til ny-bosatte, og oppstart må skje innen to år etter bosettingen.

Indikator: Vedtak om introduksjonsprogram
Ønsket resultat: 97 % innen 3 måneder etter bosetting

Resultat 2018	Resultat 2019
90 %	73%

Alle som bosettes fra asylmottak får tilbud om introduksjonsprogram innen 3 måneder. Årsaken til at kommunen ikke oppnår 100 %

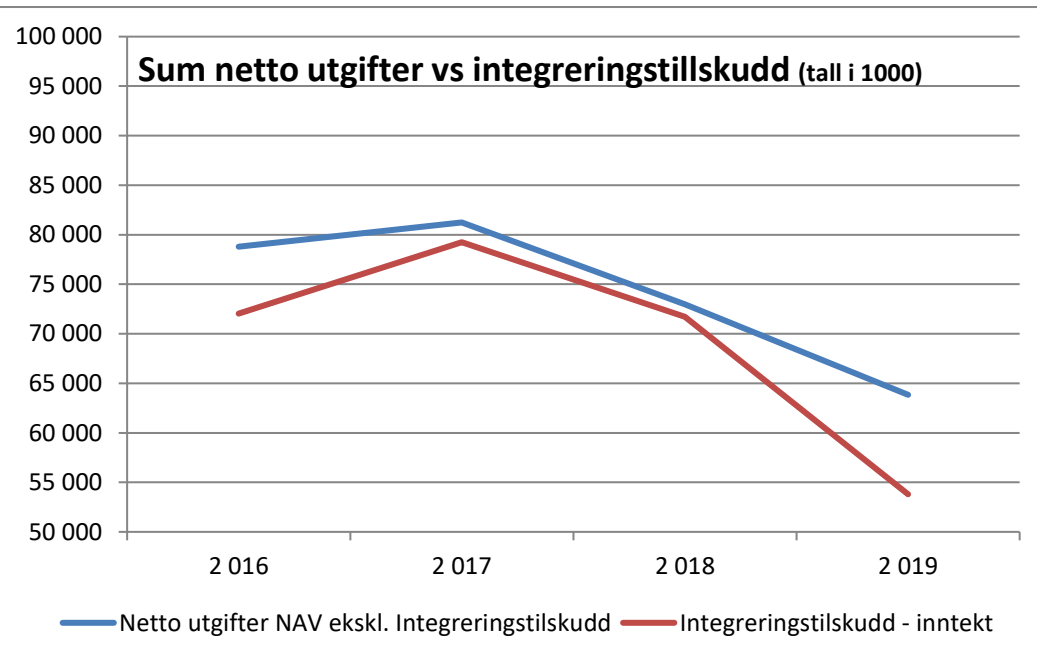
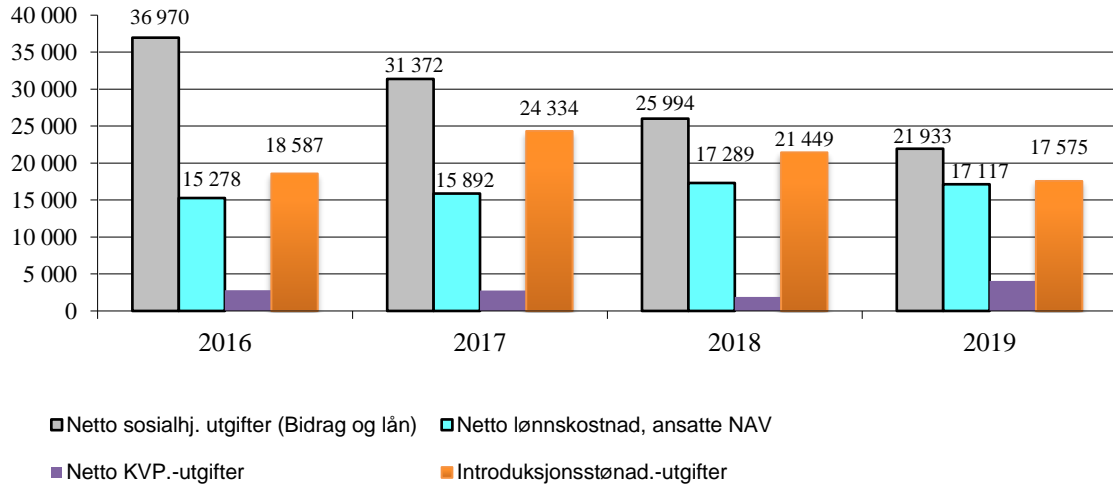
	Harstad		Gruppe 13	
	2018	2019	2018	2019
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,01	1,97	--	2,51
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	10 219	10 457		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 18 – 24 år (måneder)	3,1	2,4		
Gjennomsnittlig stønadslengde mottakere 25 – 66 år (måneder)	4,0	3,6		
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold (antall)	145	167		
Netto driftsutgifter til sosialsektoren pr innbygger	3 204	3 443	3 658	3 583
Korrigerte brutto driftsutgifter til sosialsektoren pr. innbygger	2 054	2 463	2 381	2 280
Netto driftsutgifter til arbeidsrettede tiltak pr. innbygger	103	64	191	195
Netto driftsutgifter til tilbud til personer med rusproblemer pr. innbygger	154	459	313	340

Netto driftsutgifter er økt i Harstad med 6,9% fra 2018 til 2019, mens den er økt for gruppe 13 med 5,0%.

Det har vært en jevn nedgang av mottakere av sosialhjelp de siste årene. I 2018 var det 498 mottakere, mens det i 2019 var redusert til 486. Det ser ut til at det blir færre mottakere av sosialhjelp, men de får i snitt mer utbetalt pr. person. Antall

sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold er økt fra 145 til 167. Gjennomsnittlig stønadslengde er redusert i Harstad. NAV Harstad har gjort mange gode grep for å redusere antall sosialhjelpsmottakere og utgiftene til sosialhjelp de siste årene. NAV-kontoret har hatt stort fokus på å avklare brukere til arbeid eller riktig ytelse.

Utvikling i utgifter ved sosialtjenesten (tall i 1000)

6.8 Barnevern

Resultatmål: Godt forebyggende barnevernsarbeid

Indikator: Andel saker med familierådslag
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning.

Resultat 2018	Resultat 2019
2	2

Barneverntjenesten tilbyr familieråd til flere familier, men vi har kun lyktes med å gjennomføre familieråd i 2 familier.

Indikator: Antall familier med PMTO tiltak
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Resultat 2018	Resultat 2019
20	23

Barneverntjenesten har i løpet av 2019 redusert fra 2,5 årsverk som ivaretar PMTO terapi og andre oppgaver knyttet til TIBIR til 1,8 årsverk pga permisjoner. Barneverntjenesten har et etablert samarbeid med PP tjenesten ifht arbeid med TIBIR.

PMTO gis både som tiltak for barnevernet, men også som lavterskeltilbud til familier som ønsker foreldreveiledning.

Indikator: Andel vedtak om tiltak utenfor hjemmet i forhold til totalt antall saker

Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Resultat 2018	Resultat 2019
40,3	39,4

Barnevernet har ved utgangen av 2019 omsorg for 67 barn, dette er en reduksjon med 5,9 % fra 2018. Ved utgangen av 2019 mottok 170 barn i Harstad tiltak fra barneverntjenesten.

Resultatmål: Frister overholdes

Indikator: Andel meldingsgjennomganger med fristoverskridelser

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0

Resultat 2018	Resultat 2019
0	0

Indikator: Andel undersøkelser med fristoverskridelser

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0

Resultat 2018	Resultat 2019
1,6%	34,1%

Indikator: Andel tiltakssaker med fristoverskridelser knyttet til evaluering av tiltaksplan

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0

Resultat 2018	Resultat 2019
6,4%	35,8%

Indikator: Antall fosterhjembesøk med fristoverskridelser

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0
Det var 5 fristbrudd i 2019.

Indikator: Andel tilsynsbesøk med fristoverskridelser

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0

Resultat 2018	Resultat 2019
36,2%	45,5%

I 2019 mottok barnevernet 320 meldinger. Dette er en økning på 31,25 %. Noe av økningen forklares med bakgrunn i nasjonale endringer knyttet til registrering av meldinger i aktive saker.

Alle meldinger skal gjennomgås og konkluderes innen 1 uke, barneverntjenesten har ikke hatt fristoversittelse på gjennomgang av meldinger.

Undersøkelser skal gjennomføres i løpet av 3 mnd., evt utvides til 6 mnd. dersom det er grunnlag for det. Økning i antall undersøkelser fra 2018 til 2019 er på 5 %. Fristoversittelser på undersøkelser har i 2019 vært på 34,1 %.

Barneverntjenesten i Harstad er organisert i 4 avdelinger med egne avdelingsledere. I 2019 har barneverntjenesten hatt høyt sykefravær. Det har vært svært utfordrende å levere tjenester i tråd med lov.

Det har vært iverksatt ulike tiltak for å bedre situasjonen. Ved utgangen av november 2019 var sykefraværet betydelig redusert og tjenesten ble igjen i stand til å levere tjenester innenfor lovkrav. Tjenesten vil ha høyt fokus på å levere gode tjenester innenfor lovkrav i 2020.

Barneverntjenesten har en døgnkontinuerlig beredskapsløsning. I 2019 har Kvæfjord kommune inngått i beredskapsordningen. I 2020 inngås det et interkommunalt samarbeid etter vertskommunemodellen med nye Tjeldsund kommune.

Barneverntjenesten har hatt økning i antall nye tilmeldte saker på 31,2 %. Noe av økningen skyldes nasjonale endringer i registrering av meldinger i aktive saker. Antall gjennomførte undersøkelser har økt med 5 % fra 2018. 103 barn får frivillige hjelpetiltak fra barneverntjenesten i Harstad ved utgangen av 2019. Dette er en reduksjon med 1,9 % fra 2018.

Pr 31.12.19 mottok 170 barn tiltak fra

barnevernet. Dette inkluderer både tiltak i og utenfor hjemmet. Dette er en reduksjon med 3,5 % fra 2018. Antall barn under omsorg er 67 i 2019. Dette er en reduksjon med 5,9 % fra 2018.

Oppfølging av barn plassert utenfor hjemmet er ressurskrevende.

Barneverntjenesten har høy ressursinnsats knyttet til saker som behandles i rettsapparatet, samt i saker der det gjennomføres tilrettelagte avhør av barn som har vært utsatt for vold i nære relasjoner.

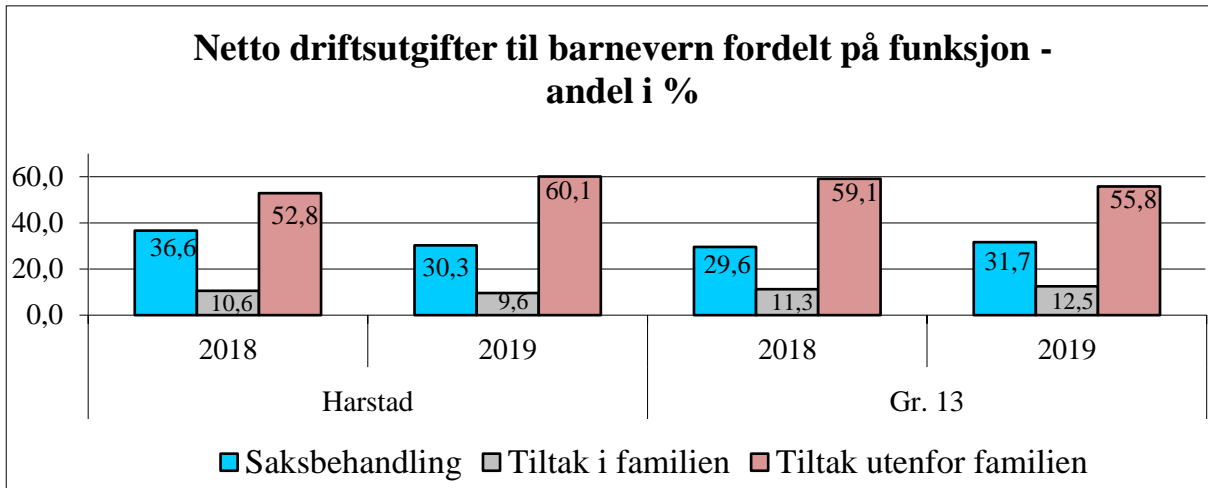
Barnevernet har 3,6 årsverk i øremerkede midler fra regjeringens satsningsmidler på kommunalt barnevern i 2019.

Familieavdelingen gir ulike terapeutiske tiltak til barn/ungdom/familier på oppdrag fra barneverntjenesten f. eks. ulike foreldreveiledningstiltak, aktivitetshelger, samt idrett og utfordring. Målet er å skape endringer som bidrar til at familien selv klarer å løse sine utfordringer på sikt. Familieavdelingen bidrar til en raskere igangsettelse av hjelpetiltak samt at få hjelpetiltak må kjøpes.

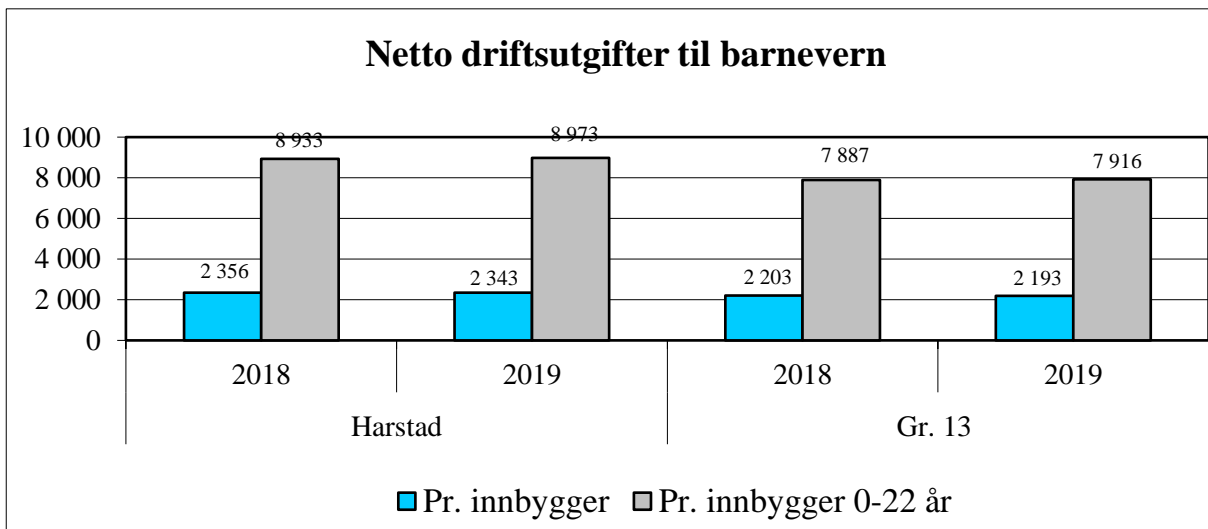
Det har vist seg å være utfordrende å få til en stabil og god tilsynsordning. Dette må bedres i 2020.

Økonomi

	Harstad - Hårsttåk		Kostragruppe 13	
	2018	2019	2018	2019
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta per innbygger 0-22 år (kr)	8 933	8 973	7 879	7 916
Barn med melding ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	4,4	5,1	4,5	4,7
Prosentdelen barn med undersøking ift. innbyggjarar 0-17 år (prosent)	5,0	5,2	4,8	4,8
Barn med barnevernstiltak ift. innbyggjarar 0-22 år (prosent)	3,8	3,7	3,5	3,6
Brutto driftsutgifter (funksjon 244) per barn med undersøking eller tiltak (kr)	58 686	50 518	48 283	52 530
Brutto driftsutgifter per barn som ikkje er plassert av barnevernet (funksjon 251) (kr)	40 418	37 453	40 287	43 147
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252) (kr)	339 234	394 297	464 908	449 643
Barn med undersøking eller tiltak per årsverk (funksjon 244) (antall)	15,9	14,9	18,9	20,0
Undersøkingar med handsamingstid innan 3 månader (prosent)	92,0	61,0	88,0	88,0

Netto driftsutgifter til barnevern per innbygger 0-22 år er den indikatoren som best viser hvor stor del av kommunens utgifter som går til denne tjenesten i forhold til størrelsen på målgruppa. Harstad sine utgifter pr. innbygger 0-22 år har økt med 0,45 % . Harstad ligger høyere enn gruppe 13 (0,37 %) i 2019.

6.9 Vann

Vannbehandlingsanlegget til Harstad vannverk fungerer godt.

Reguleringsplan for nord og tilhørende nedbørsfelt er med på å sikre vannkilden med bestemmelser mot forurensning. Det arbeides med å få på plass avtaler med grunneiere. Det er et mål om at avtaler skal være på plass i løpet av 2020.

Samarbeidsavtale med Kvæfjord for tjenester innen veg og VA fungerer godt.

Resultatmål: Utbygging av en sikker og hygienisk betryggende kommunal vannforsyning i tråd med hovedplan vann

Indikator: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med VHP og driftsplan

Resultat:

Utbygging:

- Fornyning hovedledning Bergselvdammen-Langsetta, start høsten 2019
- Fornyning hovedledning i Parken, del II
- VA Rødbergvegen
- VA i forbindelse med Harstadpakken, fornying og omlegging av hovedledninger Hagebyvegen, Tunell Seljestad-Sama
- Utskifting av UV-anlegg ved Storhaugen vannverk

Planlegging:

- Mercurvegen
- Bergselvdammen-Langsetta, anbud
- Trykkøkning Sørvik-Fauskevåg
- Fornyning Harstadåsen
- Fornyning i Harstadgårdsveien
- VA i forbindelse med Harstadpakken, fornying og omlegging av ledninger i Remakryset og Harstadbotn

Kommentar: Tiltak som var omfattet av VHP 2019 er i hovedsak startet og/eller gjennomført.

Det er behov for fornying av lednings-nettet. Fornyningstakten har de siste 3 årene kun vært ca. 1%, som er lavt ut fra beregnet levetid.

Hovedgrunnlaget for prioritering av fornyingstiltak er saneringsplan for VA. Det er viktig å samordne fornying av VA-anlegg med andre utbyggingstiltak, som berører anleggene. Dette gjelder f.eks. tiltak i forbindelse med Harstadpakken, Rødbergvegen, Parken, Harstadåsen, Harstadgårdsbakken. Det har vært arbeidet med planer og utbyggingstiltak for flere private utbyggingstiltak.

Indikator: Lekkasje i vannettet

Ønsket resultat: Reduksjon til 30%

Resultat:

Det gjennomføres systematisk lekkasjearbeid på nettet, og det er gjennomført utbedrings-tiltak i områder med lekkasjer. Målet er å redusere lekkasjeandelen som foreløpig er på ca. 35%, som er over mål og landsgjennomsnittet. Dette er viktig for å holde produksjonskostnaden ved det nye behandlingsanlegget nede. Det er tatt hensyn til samordning med tiltak innen fornying av avløpsnettet.

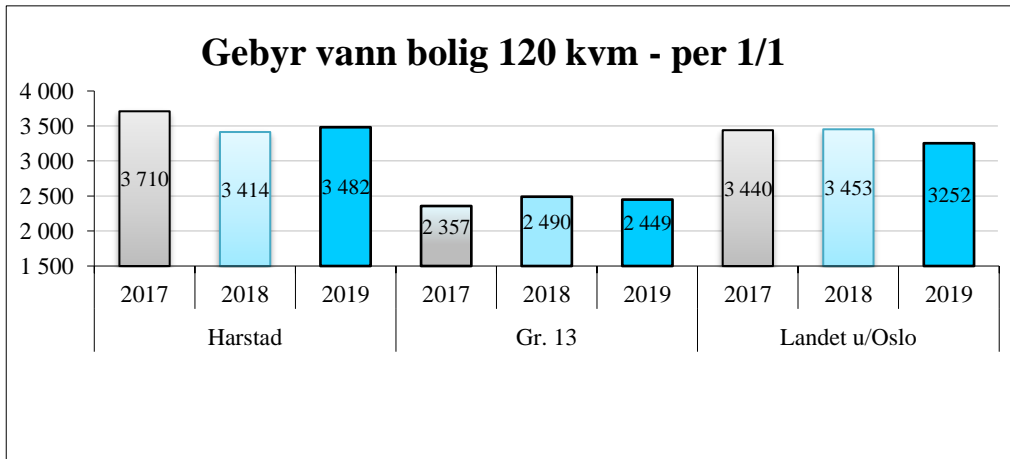
Indikator: Antall avvik i henhold til drikkevannsforskriften

Resultat: Det har i 2019 ikke vært avvik knyttet til drikkevannskvaliteten for hovedvannverket. Det har heller ikke vært slike avvik for noen av de kommunale småvannverkene som eies og drives av Harstad kommune.

Det har tidligere vært noen avvik ved småvannverkene i søndre del av kommunen. Det er i den forbindelse gjennomført utbedring av UV-anlegg ved Storhaugen vannverk, og utbyggingen av Harstad vannverk til Fauskevåg ble ferdigstilt. De eldre sårbare småvannverk i Brokvik og Fauskevåg er faset ut.

Driften av vannverkene er gitt stor prioritet, og dette har ført til sikker drift med få avvik.

Det er i 2019 ferdigstilt en revidert beredskapsplan for vannverkssektoren. Det planlegges å gjennomføre øvelse i 2020, som innarbeides som en fast rutine.

6.10 Avløp

Resultatmål: Rydde opp i og fjerne alle tilførsler av kommunalt avløp som utgjør helse- eller estetisk forringelse av det fysiske miljøet

Indikator: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med VHP og driftsplan

Resultat: Det er i 2019 arbeidet med følgende tiltak:

Utbygging:

- Avløpsrensing Harstad sør, start med arbeidene i 2019, ferdig i 2020
- Fornyning i Parken II
- VA Rødbergvegen
- VA i forbindelse med Harstadpakken, Hagebyvegen

Planlegging:

- Avløpsrensing sør, bygg, ledninger og prosessanlegg, kontrahering
- Vurdere tiltak på Bergsodden RA pga særlig utfordrende avløpsvann
- Fornyning Bergselvdammen-Langsletta
- Fornyning i Harstadåsen
- Fornyning Harstadgårdsbakken
- VA i forbindelse med Harstadpakken, Remakrysset og Harstadbotn

Indikator: Andel innbyggere tilknyttet anlegg der rensekrav er oppfylt (prosent)

Resultater: 2018: 35,5 %

(KOSTRA mangler tall for 2019)

Harstad kommune har bygd avløpsanlegg med tilhørende renseanlegg for vel 90 % av

kommunens eiendommer. De etablerte anlegg er bygd og drives i henhold til krav.

Kommunen har krav om at de 4 nordre primærrensianleggene skal tilfredsstillere rensekravene. De 3 anleggene ved Stangnes, Holstneset og Revsbekken er innenfor rensekravene. Det kan forekomme enkeltprøver med mindre avvik. Disse følges opp i tråd med vilkår i utslippstillatelser og interne rutiner.

For anlegget på Bergsodden har vi ikke nådd angitte rensekrav. Problemet er knyttet til problematisk avløpsvann fra kommunens vannrensianlegg og meieriet. Det er i samråd med leverandøren av rensinretningene utredet tiltak for å få en tilfredsstillende drift ved anlegget. Problemstillingene er tatt opp med Fylkesmannen. Det planlegges i 2020 å gjennomføre en pilot på ekstra rensiltak. Dersom dette gir positivt resultat, vil det anbefales å foreta utbygging.

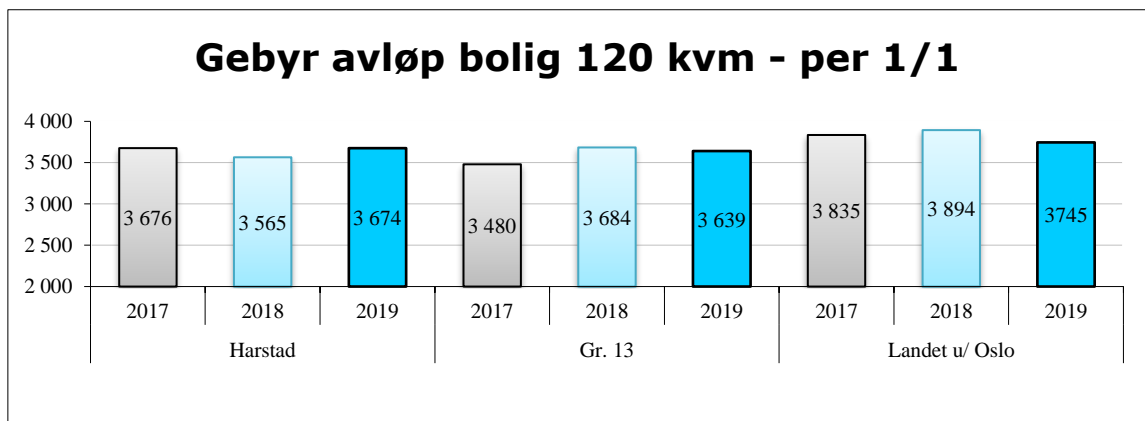
For strekningen Stangnes syd-Ruggevik, som inngår i område med krav om primærrensing, er det startet bygg av et nytt sentralrensianlegg på Stangnes syd. Det skal erstatte dagens anlegg i Ruggevik, Holte, Medkila og Stangnes syd. Det er inngått avtaler for ledninger, bygg og prosessanlegg. Arbeidene startet høsten 2019 og ferdigstilles høsten 2020.

Det ble i 2018 sendt en fornyet søknad om utslippstillatelse på strekningen Ruggevik-Bergsodden. Dette ble gjort i tråd med nye retningslinjer for slike tillatelser. Det ble i forkant gjennomført en resipient-

undersøkelse for utslippsområdet. Det foreligger ikke svar på denne søknaden.

program som skal sikre kvaliteten på avløpsanlegg.

Det gjennomføres løpende utbyggings-

6.11 Renovasjon og avfall

Resultatmål: Bærekraftig utvikling

Hålogaland Ressurselskap (HRS) leverer tjenestene innsamling og behandling av husholdningsavfall. I tillegg gir Harstad kommune tilbud om levering av hageavfall til Åsegarden.

Det blir gjennomført henting av 2 avfallsfraksjoner (brennbart avfall og matavfall) hos abonnenten i tråd med vedtatt avfallsordning. I tillegg er det leveringsordning for 4 avfallsfraksjoner (papir, drikkekartong, glass- og metallemballasje og ikke brennbart avfall) på sentralt plasserte returpunkter.

Det er etablert et godt utbygd nettverk med returpunkter i kommunen som er godt brukt. Forsøplingen rundt disse er tidvis et problem.

Det ble i 2018 innført en ordning med levering av grovavfall som del av gebyret. Det ble det første året levert større mengde enn antatt ved innføringen. Dette har stabilisert seg i 2019 og levert mengde grovavfall er nå innen opprinnelig antatt ramme. Det medfører et positivt driftsresultat for 2019.

HRS har etter prøveprosjekt i Beisfjord og påfølgende utredning besluttet å innføre en utvidet sorteringsordning hos abonnentene. Ordningen omfatter henting av de 5 fraksjonene matavfall, papir og drikkekartong, glass- og metallemballasje, plast og restavfall.

HRS planlegger for Harstad å innføre ordningen i 2020. Det er i prognosene for renovasjonsgebyrene i 2020 lagt inn forutsetninger om innføring av ny sorteringsordning i 2020. Det vil i løpet av våren bli lagt fram til behandling forslag til revidert lokal forskrift for husholdningsavfall.

Det har etter at HRS overtok innsamlingen vært dialog om etablering av renovasjonsordning for fritidsboliger i kommunen i tråd med vedtak i kommunestyret. Det er plan om å innføre en slik ordning for hele kommunen i 2020.

Gebyrene var gjennom mange år stabil, men i 2019 var det et hopp på 20% i forbindelse med at levering av grovavfall ble en del av gebyret sammen med innføring av ny sorteringsordning. I 2020 er det vedtatt en justering av gebyret på 4%.

Indikator: Mengde husholdningsavfall i kg. per innbygger

Indikatorkrav: Reduksjon

Resultat 2018:	Resultat 2019:	Trend
222,2	216,2	

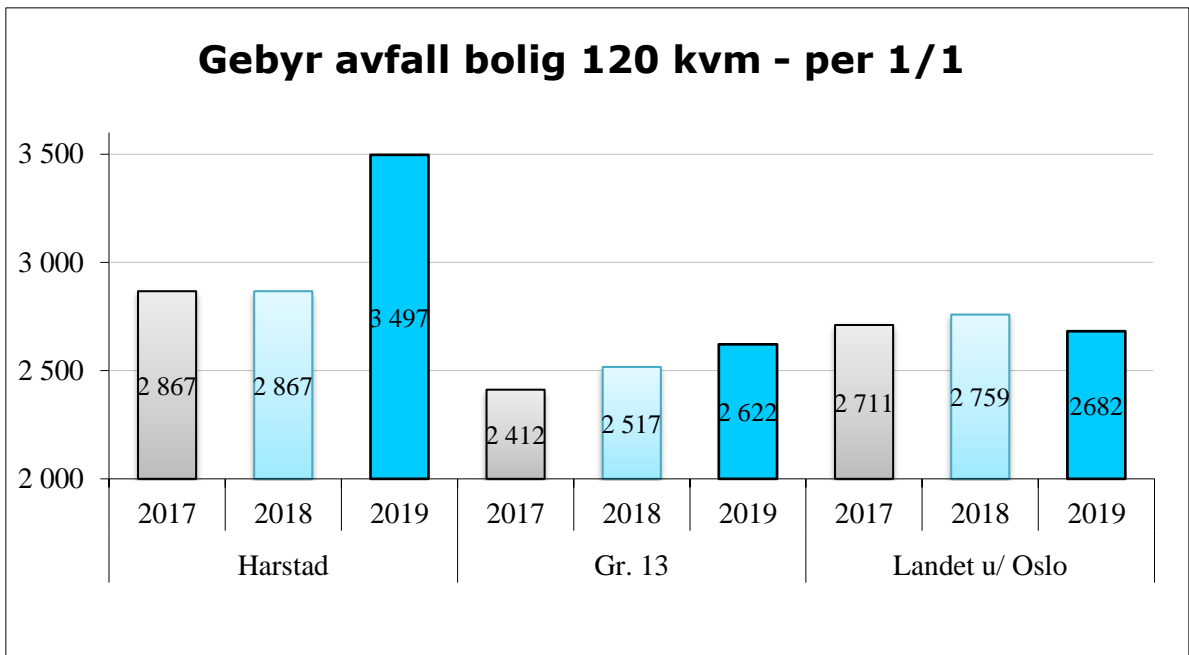
Kommentar: Det er en samlet reduksjon på ca. 7,5 % i levert mengde avfall pr. innbygger til den kommunale avfallsordningen i perioden 2017-2019.

Indikator: Andel materialgjenvunnet husholdningsavfall i % (datagrunnlag HRS regionen).

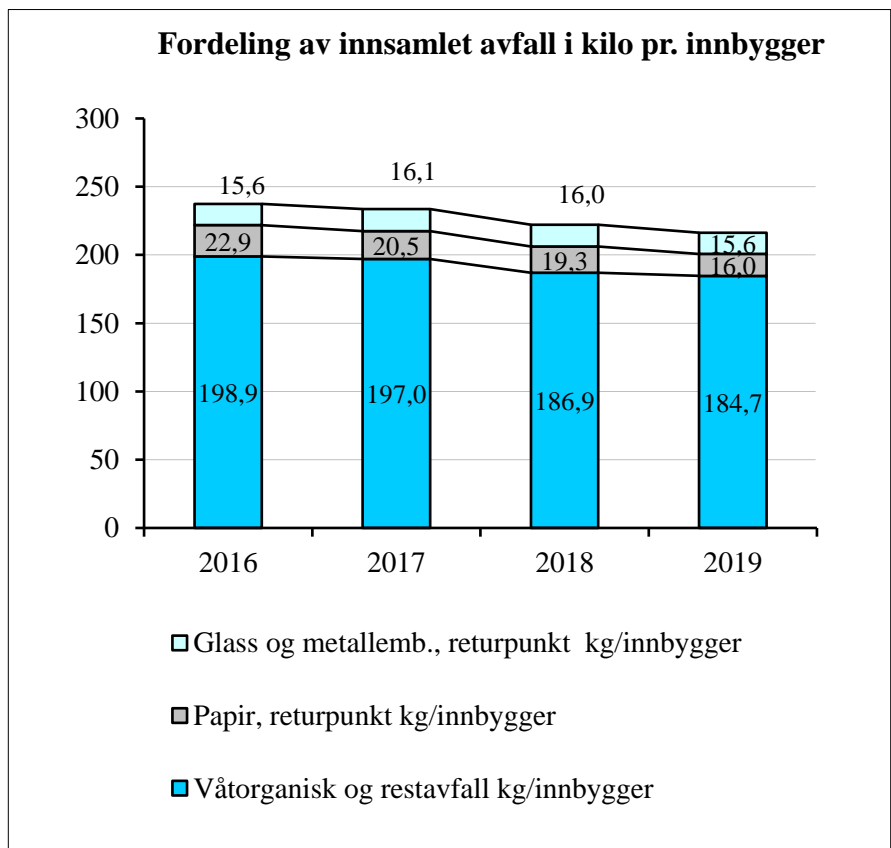
Indikatorkrav: Økning til 55% i 2020

Resultat 2018:	Resultat 2019:	Trend
33 %	33%	

Kommentar: Materialgjenvinningsgraden har ikke økt fra 2018. HRS har ikke sendt husholdningsplast til materialgjenvinning. HRS hadde planlagt å materialgjenvinne trevirke, men kostnaden ble for høy og trevirket gikk til energi.

***) I Harstad kan det velges mellom lite, normal og stort abonnement. Det gis fradrag ved tilknytning til felleskonteiner.*

6.12 Miljø, klima og bærekraft

Klimabudsjet

Harstad kommunes klimamål er at utslipp av klimagasser i 2030 skal reduseres med 40 % sammenlignet med 1990-nivå. Harstad kommune har nå utarbeidet et klimabudsjett for 2020. Klimabudsjettet inneholder et klimaregnskap som viser faktiske utslipp og en handlingsplan med forslag til klimatiltak. Klimabudsjettet innarbeides i VHP og skal rulleres årlig.

Klimaregnskapet viser at utslippene i Harstad har steget siden begynnelsen av 90-tallet, i motsetning til de fleste andre norske kommuner. De største utslippskildene i Harstad er bygg- og anleggsvirksomhet, bruk av fossilt brensel til oppvarming og sjøfart. Utslippene i 2017 var nesten det dobbelte som i 1991, og framskrivninger viser at med mindre kommunen gjennomfører tiltak vil vi ikke nå våre klimamål for 2030. Klimaregnskapet er basert på statistikk fra SSB, Miljødirektoratet og KS.

Skrotnisseaksjon

Sommeren og høsten 2019 gjennomførte Harstad kommune innsamlingsaksjon for bilvrak, metallskrap og EE-avfall i samarbeid med HRS Metalco. Innbyggerne kunne levere avfall gratis til 12 oppsamlingssteder fra Sandtorg i sør til Krøttøy i nord. Dette er et svært populært tiltak blant byens innbyggere, og en effektiv måte å få samlet inn større mengder avfall som ellers kunne endt opp i naturen. I 2019 ble det samlet inn totalt 159 tonn avfall, hvorav 156 tonn var metallskrap og EE-avfall. Til sammenligning ble det samlet inn 250 tonn i 2017, 160 tonn i 2015 og 90 tonn i 2013.

Nedgravde oljetanker

Grunnet det nasjonale forbudet mot oljefyring som trådte i kraft 1.1.2020 har kommunen i 2019 hatt svært mange henvendelser angående nedgravde oljetanker. Mange husholdninger har i dag oljetanker på eiendommen, og enkelte velger å la tanken ligge selv om de fjerner selve oljefyren.

Lekkasje fra nedgravde oljetanker kan føre til alvorlig forurensning. Etter hvert som gjennomsnittsalderen stiger, øker antall lekkasjer. Grunnet faren for forurensning ønsker kommunen at alle gamle oljetanker fjernes.

Plastforurensning

De siste årene har det vært fokus på plastforsøpling. Verdenshavene oversvømmes av plast, og det er store mengder plast på strendene. En del av avfallet kommer langveisfra, men mesteparten stammer fra lokale kilder. Det er funnet mikroplast i nesten all sjømat, men det er fortsatt uklart hvilken effekt dette har på menneskelig helse.

Miljøfyrtårn i Harstad kommune

Harstad kommune startet i 2018 arbeidet med å sertifisere kommunen som Miljøfyrtårn. Mål er at alle kommunale enheter skal være sertifisert innen 2022. Rådhuset ble godkjent som Miljøfyrtårn høsten 2019. Det er gjennomført en rekke tiltak, bl.a. nytt kildesorteringssystem, ladepunkt til elbiler på ansattparkering, ny forbedret salatbar i kantina med fullverdig vegetaralternativ, tørt renhold på overflater og gulv for å redusere kjemikaliebruk mv.

De kommunale barnehagene har startet prosessen og skal sertifiseres våren 2020. Skolene er planlagt sertifisert høsten 2020. Resterende enheter skal sertifiseres i 2021. For å bli godkjent som Miljøfyrtårn, må alle enheter oppfylle konkrete krav innen arbeidsmiljø, innkjøp, energi, transport og avfall. Enhtene må årlig rapportere på sine miljø- og klimaprestasjoner.

Alle kommunale bygg skal energimerkes, det skal stilles miljøkrav ved anskaffelse av biler, og det innføres et nytt kildesorteringssystem i hele kommunen med sortering i minimum 5 forskjellige avfallstyper. Det nye kildesorteringssystemet ruller ut samtidig som HRS innfører endringer i renovasjonsordningen i Harstad, det vil si i løpet av våren 2020.

Retningsanalyse for bærekraftig utvikling i Harstad kommune:

Nr	Resultat: Bærekraftindikatorer	Ønsket resultat	Bærekraft -tema	Harstad 2018	Harstad 2019	Trend
	Antall innbyggere pr 31.12			24 827	24 703	
1	Lokaliteter med arealformål naturvern som er omregulert til andre formål, i daa (Kostra)	Reduksjon fra tidligere år:	Biologisk mangfold	125	0	
2	Andel vernet areal i prosent (Miljøstatus i Troms, egne data)	Økning	Biologisk mangfold	0,54	0,54	
3	Jordbruksareal i drift i daa (egne data)	Uendret/økning	Ressursforvaltning	20 909	21 036	
4	Andel innvilgede søknader om dispensasjon i LNF områder i % (egne data)	Reduksjon	Ressursforvaltning	84	81	
5	Energibruk per m ² eid areal, i kWh (Kostra)	Reduksjon	Kommunal Drift	203	214	
6	Antall miljøsertifiserte bedrifter pr 1000 innbyggere (Kilde: miljøindex.no, ISO, EMAS, Debio, Miljøfyrtårn, Svanemerket)	Økning	Bærekraftig produksjon og forbruk	1,53	1,58	

1. Inngrep i viktige naturlokaliteter

Ingen lokaliteter med arealformål naturvern er omregulert til andre formål i 2019.

2. Andel vernet areal i prosent

Ingen nye områder er vernet i 2019. Prosentandelen vernede områder har vært uendret siden kommunesammenslåingen med Bjarkøy 1.1.2013.

3. Jordbruksareal

Det har vært en svak økning i jordbruksareal i drift fra 2018 til 2019.

4. Andel innvilgede søknader om dispensasjon nytiltak i LNF områder i %

Av 21 søknader om dispensasjon i LNF-områder er 4 avslått.

5. Energibruk i kWh per m² eid areal

Kommunens energibruk per kvadratmeter har steget fra 203 kWh/m² i 2018 til 214 kWh/m² i 2019.

6. Antall miljøsertifiserte bedrifter pr 1000 innbyggere

23 Miljøfyrtårn-bedrifter
4 ISO 14001-bedrifter
11 Debio-godkjente bedrifter
1 svanemerket bedrift

Totalt 39 miljøsertifiserte bedrifter i 2019, som gir 1,58 bedrifter pr. 1000 innbyggere.

6.12 Kultur, bibliotek, kino, idrett, musikk og kulturskole

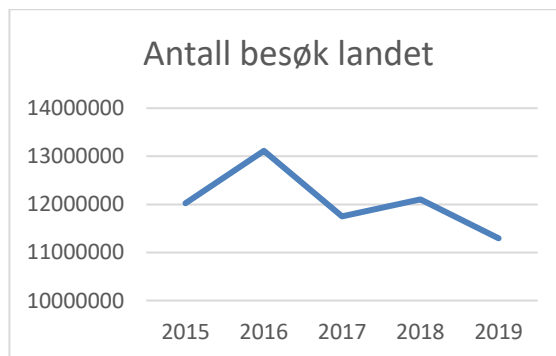
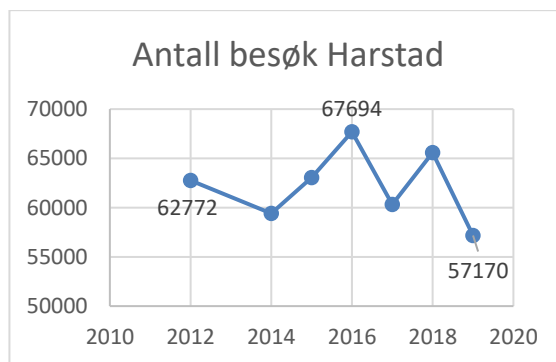
	Beløp per innbygger (kr)			
	Harstad		Gruppe 13	
	2018	2019	2018	2019
Netto driftsutgifter på Aktivitetstilbud barn og unge	298	303	182	198
Netto driftsutgifter på Bibliotek	260	287	274	283
Netto driftsutgifter på Muséer	82	90	64	84
Netto driftsutgifter på Kunstformidling	195	209	110	100
Netto driftsutgifter på Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	35	64	205	248
Netto driftsutgifter på Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	521	730	574	591
Netto driftsutgifter på Kulturskoler	178	164	248	261
Netto driftsutgifter på Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kulturbygg	641	776	317	348
Netto driftsutgifter på Kommunale kulturbygg	218	170	293	286
Netto driftsutgifter på Kultursektoren, kommune	2 428	2 792	2 260	2 399

Kino

	Harstad		G-13	
	2018	2019	2018	2019
Besøk per kinoforestilling	27,6	24,9	27,9	24,1

Harstad kino har to saler og drives av Harstad Kulturhus as (HKH). Harstad kommune eier 100 % av aksjene i Harstad Kulturhus AS. Styret i Harstad Kulturhus AS har nedfelt i strategiplanen for selskapet at den viktigste oppgaven knyttet til Harstad kino, er å få etablert en kino med fire saler. Tilbudet på filmer som kinoen ønsker å tilby publikum, er vesentlig større enn visningskapasiteten.

Ved Harstad kino ble det solgt 57.170 billetter i 2019. Det er en nedgang i besøkstallene på 12,9% sammenliknet med året før. På landsbasis var nedgangen i kinobesøket -6,9% i 2019. Som et resultat av lavere besøkstall, gikk også omsetningen ned, - på landsbasis med 5,3 % og i Harstad med 14,7 %. Gjennomsnittlig billettpris ved Harstad kino er kr 101,50 pr. solgte billett.

I samarbeid med Sparebanken 68° NORD tilbyr Harstad kino gratis skolekino for alle grunnskoleelevene i Harstad kommune.

Bibliotek

Resultatmål: Biblioteket skal være et synlig kultur-, kompetanse- og informasjonscenter

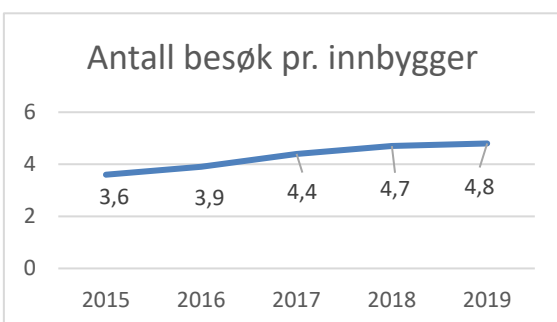
Indikator: Antall besøk pr. innbygger

Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Bibliotek (funksjon 370)	Harstad		G-13	
	2018	###	2018	2019
Besøk i folkebibliotek per innbygger	4,7	4,8	4,6	4,4
Herav - Omløpshastighet for bøker	0,8	0,8	1,1	1,1
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	260	287	274	283

Biblioteket har hatt fokus på aktivitet og tilgjengelighet for innbyggerne i Harstad.

Biblioteket har hatt økning i antall besøk på arrangementer og antall arrangement har økt. Det var 13.709 registrerte fremmøtte på arrangementer i 2019.

Biblioteket har satset på arrangementer, debatter og konserter med varierte temaer.

Biblioteket har lyktes med å etablere seg som en viktig møteplass for kultur og læring, med tilbud som folk ønsker. Målet er ytterlig vekst i 2020.

Det har i 2019 blitt etablert en språkkafe hver fredag i samarbeid med Voksenopplæringen, kreativt verksted for barn på lørdager og opptrepping av quizarrangementer i Musikkavdelingen.

Utlån av musikk, film og lydbøker er stabilisert. Fjernlån til andre kommuner og institusjoner, utlån og fornyelser lokalt av skjønnlitteratur til barn og voksne har økt.

Artoteket er godt brukt.

For barn så har sommerleskampanje «Sommerles 2019» vært en stor suksess.

Kulturenheten

Harstad kulturskole

Resultatmål: Harstad kulturskole skal være en skole for alle som ønsker å utvikle sine evner/interesser innen kunstfagene. Skolen skal være et kompetansesenter for det frivillige kulturliv og skoleverket.

Indikator: Antall elever i grunnskolealder i kulturskolen i prosent av antall elever i grunnskolen

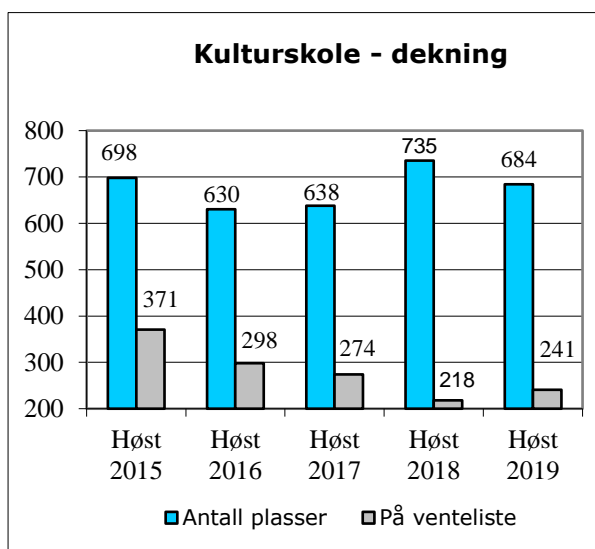
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Resultat 2018	Resultat 2019
17,7 %	16,7 %

Totalt er det 563 elever på skolen fordelt på 684 elevplasser.

Høsten 2019 var det 241 som stod på venteliste.

Stortingets målsetting er at minst 30 % av grunnskoleelevene skal ha et tilbud om plass i musikk-kulturskole.

Skolen har kursvirksomhet som tidligere har vært regnet som elevplasser – disse plassene kommer nå i tillegg til antall plasser. Dette utgjorde i 2019 ca. 25 plasser.

Avdeling barn og unge - fritid

Fritidstilbudene i Harstad kommune er samlet i avdelingen Barn og Unge fritid under Kulturenheten. Avdelingen legger til rette for et variert fritidstilbud med positive trygge møteplasser som kan utvikle den enkelte og stimulere til aktivitet med et kulturelt fokus. Besøkstallene er basert på oppmøte på åpne kvelder og deltagelse i aktiviteter i regi av

det enkelte tilbud.

Harstad Fritidssenter: September 2019 åpnet Harstad Fritidssenter i lokaler på gamle Byskolen. Harstad Fritidssenter er en samlokalisering av tilbudene Torsdagsklubben, Centrum fritidsklubb og Radio Harstad.

Torsdagsklubben/Kreativt verksted: Torsdagsklubben og Kreativt verksted er tilbud til personer med ulike funksjons og utviklingshemninger. Besøkstall: ca. 2.500 besøk i året.

Radio Harstad: Radio Harstad er et tilbud til ungdom mellom 13-25 år som ønsker å lage radio. Besøkstall: ca. 2.000 besøk i året.

Centrum Fritidsklubb: Centrum er et fritidstilbud til barn mellom 9-14 år. Centrum tilbyr ulike aktiviteter bl.a. innen radio, musikk, media, kunst og drama. Besøkstall: ca. 2.000 besøk i året basert på besøkstall etter gjenåpning i september 2019.

Ungdommens hus: er et kulturhus for ungdom mellom 15-25 år. Huset arrangerer små og store arrangementer. Ungdommens hus er i tillegg ansvarlig for UKM (ung kultur møtes), og BUK (barn og unges kommunestyre). Besøkstall: ca. 5.000 besøk i året.

Resultatmål: Godt ungdoms- og fritidstilbud

Indikator: Antall besøk fritidsklubber og Ungdommens hus

Ønsket resultat: økning

Sted	Resultat 2018	Resultat 2019
Ungdommens hus	5 000	5 000
Centrum fritidsklubb	Ikke faste tilbud	2 000
Kanebogen FK – Torsdagsklubben	2 500	2 500
Radio Harstad	2 000	2 000

(oppgitte besøkstall er anslag)

Idrett

Avtale med Harstad idrettsråd har styrket samarbeid mellom kommune og idrett. Samarbeidsavtalen skal gjennomgås i 2020

og legges frem til politisk behandling.

Idrettsrådet har ferdigstilt prosjektet «Idrettsbyen Harstad». Dette er viktig for å styrke fokus på anleggsutvikling og for revisjon av «Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet».

Arbeid med revisjon av kommunedelplanen ble startet i 2018 og har pågått i 2019. Planen legges ut til offentlig ettersyn våren 2020 og politisk sluttbehandles innen sommeren.

Det ble i 2019 inngått intensjonsavtale med Troms fylkeskommune om bygging av idrettshall i tilknytning til ny videregående skole i Harstad. Det skal gjøres på tomter i Seljestadfjæra. Det er gjennomført et innledende planarbeid som omfatter utarbeidelse av romprogram samt samordning mot andre prioriterte anleggsdeler. Planarbeidet er gjennomført i dialog med representanter for idretten og Troms fylkeskommune. Det er store utfordringer i utforming på grunn av begrenset tomteareal. Dette må avklares med fylkeskommunen. I mars/april legges fram en sak til kommunestyret om konseptvalg for anlegget.

Det er bred kontakt med lag som utfører anleggsutbygging og som søker finansiering fra spillemidler.

Det er stor etterspørsel på tildeling av treningstimer i hallene, og det er behov for utvidelse av kapasiteten selv etter at Seljestadhallen ble tatt i bruk. Det er fri halleie for barn og unge i kommunale idrettshaller.

Det er økende vedlikeholdsbehov for de eldre kommunale idrettsanleggene. Det ble gjennomført utskifting av ventilasjonsanlegg og lysanlegg i Landsåshallen og Harstadhallen.

Det er tilrettelagt for skøyter og ishockey ved Kanebogen stadion. Det er samarbeid mellom skøyteklubben og ishockeyklubben om islegging.

Anlegget er sårbart i forhold til skiftende værforhold. Det vurderes ombygging av anlegget til kunstfrossent dekke. Tiltaket har gjennom mange år hatt høy prioritet i kommunedelplan for fysisk aktivitet, men har ikke latt seg finansiere/realisere. I prosjektet «Idrettsbyen Harstad» er nytt skøyteanlegg prioritert.

Gressflaten ved Friidrettsanlegget på Stangnes har fått skader. Det er iverksatt vedlikeholdstiltak.

Det ble i 2018 startet vedlikeholdstiltak på Fjellvegen i Folkeparken. Disse arbeidene har pågått i 2019 og planlegges slutført i 2020. Vegen vil framstå med forbedret dekke og sikres mot store nedbørsmengder. Det er etablert «Tuftepark» i Folkeparken. Dette er en treningspark i friluft som kan benyttes av alle brukere til uorganisert trening. Tufteparken ble etablert med støtte fra

«Sparebankstiftelsen Harstad sparebank».

Det er ved utfartsområdet Gressholman i samarbeid med grunneieren etablert et nytt toalettbygg etter samme modell som i Folkeparken.

6.13 Kirke, tros- og livssynssamfunn

	Harstad - Hárstták		Kostragruppe 13	
	2018	2019	2018	2019
Medlem og tilhørige i Dnk i prosent av antall innbyggere	79,4	78,8	69,2	68,3
Brutto driftsutgifter til funksjon 390, 393 pr.innbygger i kroner	591	567	559	552

Tabellen viser at kostratallet for Harstad er litt høyere enn i G-13. Dette gjenspeiler at det er flere medlemmer i DNK i Harstad enn i G-13.

Det er 10 kirker og 14 gravplasser i Harstad. Både antall kirker og kirkegårder er høyere i Harstad enn i sammenlignbare kommuner.

Harstad kirkelige fellesråd fikk i 2019 et driftstilskudd fra Harstad kommune på 13.910.000 kroner for å ivareta kommunens ansvar ihht. kirkeloven og gravferdslov.

I henhold til kirkeloven skal det kommunale driftstilskuddet finansiere:

- Drift og vedlikehold av kirker, gravplasser og krematorium
- Utgifter til administrasjon og kontorhold og de kirkelige stillinger

Kommunens driftstilskudd finansierer ca. 63 % av driften. Resten finansieres av avgifter, for eksempel festeavgift, kremasjonsavgift samt statlige tilskudd.

Kirkene – et viktig samlingssted

Kirkene samler mennesker i ulike livssituasjoner som søker fellesskap som bidrar til livstolkning og livsmening. Dette er ikke spesialinteresser, men viktige menneskelige behov. Kirkebyggene er viktig som tilhørighetsmarkører for det verdifelleskapet som flertallet av befolkninga er tilsluttet.

Et stort vedlikeholdsansvar

Kirkebyggene er en viktig del av vår felles kulturarv. En stor andel av driftsutgiftene er knyttet til drift og vedlikehold av den store

bygningmassen som vi drifter. Det er en utfordring å ivareta dette ansvaret på en tilfredsstillende måte.

Den beste forvaltningen på sikt er å drive godt forebyggende vedlikehold. Det er viktig med oppdaterte vedlikeholdsplaner og god samhandling med kommunen og andre offentlige instanser.

Vernemyndighetene gjennom Riksantikvaren har forventning til hvordan arbeidet skal utføres. Dette er utfordrende opp mot økonomiske rammer.

Gravforvaltning

Antallet begravelser og urnenedsettelse i 2019 var 219. Antall urnenedsettelse var 82.

Antallet kremasjoner har hatt en jevn stigning de siste årene.

År	Antall kremasjoner totalt	Kremasjoner - egne
2019	187	78
2018	161	70
2017	141	66

6.14 Samferdsel og parkering

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Etterslep vegvedlikehold i kroner

Indikatorkrav: Ikke økning

Resultat: Rapport om vedlikeholdsstatus på det kommunale vegnettet fra 2016 viste vedlikeholdsetterslep på ca. 46 mill. kr. 50% av vegnettet framstod som lavstandardveger. Kommunestyret vedtok derfor å styrke vegvedlikeholdet i virksomhetsplan.

Det ble i 2017 tilført en ekstra pott på 7 mill. kr til vedlikehold av asfaltdekker. Dette ble fulgt opp i 2018 og 2019 med 10,5 mill. kr. Dette er videreført i budsjettet for 2020.

Netto driftsutgift pr. km. kommunale veger er i dag på om lag samme nivå som sammenliknbare kommuner.

Beregninger i rapporten fra 2016 viser at det er behov for et årlige dekkevedlikehold på ca. 10 mill. kr. over en 10 årsperiode for å redusere etterslepet og antall lavstandardveger til et akseptabelt nivå. Det er gjort en god start ved ekstra budsjett i 2017-2020. Det er viktig at dette følges opp kommende år.

Investeringer: Det har i perioden 2016-2019 vært avsatt totalt 25,0 mill. kr til prosjekt for enkelte vegstrekninger. I 2019 er det gjennomført tiltak i: Buvegen, Rødbergvegen, Hermann Pedersens vei, Ørneberget, Berglundvegen, Rugdemyra, Lamovegen, Nordvikvegen, Stråbakken, Lyngvegen, Kirkegårdsvegen Lundenes, Grovhageveien, Nerheimvegen, Erlingsgate, Jetthågen, Torgvegen. Disse tiltakene er viktig for å utvikle kommunale veger til bedre framkommelighet og bedre trafiksikkerhet.

Indikator: Gjennomføre minst ett større trafiksikkerhetstiltak i henhold til prioritering i trafiksikkerhetsplan

Resultat: Det ble i 2018 påbegynt bygging av gang-/sykkelveger i Rødbergvegen, som del av Harstadpakken. Delstrekningen Mercurvegen-Kiwi ble ferdigstilt i 2019, mens den siste strekningen blir ferdigstilt sommeren 2020. Prosjektet har omfattet fornying og bygging av nye strekninger med VA-ledninger, samt omlegging av fjernvarmeldninger.

Det ble i 2019 gjennomført delprosjekt med etablering av 10 universelt utformede

busstopp ved by-rutene. Det er etablert 24 universelt utforma busstopp langs kommunale veger.

Det er foreløpig stans for øvrige kommunale prosjekt i Harstadpakken da ca. 90 mill. kr av tildelt ramme er trukket tilbake i påvente av eventuelt vedtak om merfinansiering av prosjektet. Alle disponible midler er prioritert til tiltak langs Riksveg 83. De neste prioriterte kommunale delprosjektene er fortau langs Steinvegen, Skarvegen og Fagerlivegen.

Det er startet planarbeid for nytt kollektivknutepunkt i sentrum. Det er mål om at reguleringsplan skal bli vedtatt i 2020.

Resultatmål: Bidra til å utvikle samferdselssektoren både i Harstad og i Midtre Hålogaland til beste for næringsliv og innbyggere

Indikator: Etablere samarbeidsfora Vedtak om finansieringsmodell med bruk av lokal egenbetaling

Resultat: Kommunestyret vedtok i 2012 deltakelse i prosjektet «Harstadpakken», som er et samferdselsprosjekt i Harstad med en ramme på ca. 1,5 mrd. kr. Prosjektet ble endelig vedtatt av Stortinget i juni 2014. Prosjektet er samarbeid mellom kommune, fylkeskommune og Statens vegvesen.

Gjennomføringen av prosjektet med detaljplanlegging og bygging startet i 2014 og har hatt en god framdrift også i 2019. Det er i 2019 arbeidet med gjennomføring av delprosjekt i Hagebyvegen, tunell Seljestad-Sama, Rødbergvegen og diverse kollektivtiltak. I tillegg har det pågått planlegging for kommende års tiltak langs Rv.83 Kanebogen-Rema.

Det har under gjennomføringen av Harstadpakken blitt avdekket at gjennomføring av hele prosjektet vil kreve økte ressurser. Statens vegvesen kostnadsberegnet merkostnadene i 2016 til ca. 1 mrd. kr, dvs. totalt ca. 2,5 mrd. kr. Det ble behandlet sak om dette i kommunestyret i februar 2017, hvor det bl.a. ble økt bompengerperiode og økt bompengandelen. Det ble også avsatt en kommunal andel på 40 mill. kr til prosjektet. Fylkestinget fattet et tilsvarende vedtak.

Disse vedtakene var basert på forventet økt statlig andel på 180 mill. kr. Det ble i løpet av 2017 klart at statens andel bare ville bli på 80 mill. kr. Det ble foretatt ny behandling av saken våren 2018 både i kommunestyret og fylkestinget, og det ble på ny fattet vedtak om merfinansiering for å realisere hele vegpakken. Dette vedtaket var bygd på de samme hovedelementene som vedtaket i 2017. Målet var at saken kunne ferdigbehandles i Stortinget i løpet av 2018, men saksbehandlingen fram mot endelig behandling i Stortinget har tatt vesentlig lengre tid. Det har i 2019 vært diskusjon i regjeringen om bompengefinansierte vegutbygginger. Det endte opp med bompengeforlik, men saken har på tross av dette ikke kommet til sluttbehandling i Stortinget. Det er håp om at nødvendige avklaringer mellom lokale og sentrale parter kan føre til at saken blir behandlet i Stortingets vår 2020.

Parkering

Det ble i 2017 innført ny forskrift om vilkårsparkering. Dette er implementert i Harstad i tråd med de nye reglene. Statens vegvesen gjennomfører tilsyn. Her kontrolleres det at skilting er i samsvar med vegtrafikkloven og at parkeringsordningen og skilt-reguleringer er lagt inn i sentralt register.

Betaling av parkeringsavgift skal kunne gjøres både med kort, mynt og på mobil. I tillegg har Harstad elektronisk betalingsbrikke (parkulator), som i hovedsak benyttes av bedrifter og offentlige kontor.

I 2019 ble det ilagt 4 618 parkeringsileggelser. Det ble behandlet 423 klager, hvorav 179 (30%) ble ettergitt. Hovedtyngden av ettergivelsene er gjort ut fra rimelighetsgrunner. Etter saksbehandlingen kan ileggelsen klages inn til Parkeringsklage-nemnda.

Kommunestyret vedtok i 2018 en parkeringsstrategi. Et av tiltakene var å bygge nytt parkeringshus med 200-250 plasser for å erstatte overflateparkering som blir borte i forbindelse med gjennomføring av sentrumsplanen. Det er etter anbudskonkurranse inngått avtale om bygging i Hveding-kvartalet i sentrum innen en ramme på 77 mill. kr. Det pågår i disse dager behandling av reguleringsplan for kvartalet. Parkeringshuset vil være ferdigstilt sommeren 2021.

Havnegata parkeringshus ble i 2019 solgt til UiT, men vil inntil videre fortsatt være en del av kommunale parkeringstilbudet. Det ble i 2019 etablert ca. 50 midlertidige parkeringsplasser på gjennomført utfylling i havneområdet.

Det ble i 2018 inngått avtale om etablering av ladestasjoner for EL-bil. Det er i etterkant etablert 4 ladeplasser på taket av Trekanten p-hus og 4 plasser utenfor rådhuset. Det bør i løpet av 2020 vurderes etablering av ytterligere flere plasser.

El-bilene betaler ordinær avgift for parkeringen. Det betales ikke tillegg for lading. Driftsmodellen bør evalueres i løpet av 2020.

Det ble i 2019 behandlet 145 søknader om tildeling av p-kort for bevegelses-hemmede. I dette ligger nye søknader og søknader om fornyelse av tidligere innvilget HC-kort. Av dette ble 101 søknader innvilget og 50 søknader avslått. Av de avslåtte søknadene ble 22 saker anket til formannskapet som er kommunens klagenemnd hvorav 14 av sakene ble innvilget.

	Harstad - Hårsttåk		Kostragruppe 13	
	2018	2019	2018	2019
Andel km tilrettelagt for syklende som kommunen har ansvaret for av alle kommunale veier (prosent)	12,6	13,1	20,6	20,6
Andel kommunale veier og gater med belysning av alle kommunale veier og gater (prosent)	58,4	57,9	82,2	81,3
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke av alle kommunale veier og gater (prosent)	17,8	17,3	11,3	12,8
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per innbygger (kr)	1 669	1 758	1 026	1 035
Netto driftsutgifter til kommunale veier og gater per km (kr)	193 650	202 935	195 994	193 895

6.15 Brann og ulykkesvern

Resultatmål: God brannsikkerhet

Indikator: Antall øvelser ihht plan

Indikatorkrav: 100% i henhold til plan

Resultat: 354

Kommentar: Øvelsene er utført etter plan. Antall timer forbyggende oppdrag utført av utrykningsavd: ca 500. (skolebesøk, barnehagebesøk, åpen brannstasjon, bjørnisprosjekt, brannvesenets julekalenderkampanjer etc)

Indikator: Andel tilsyn ihht brannlov

Resultat 2019
A- objekter 91,3%*
B-objekter: 81%*
C-objekter: 80 %

Tilsynsfrekvens skal baseres på risiko i tilsynsobjektene. Det har vært satset på risikoområdene: sykehjem, hoteller, forsamlingslokaler, barnehagebarn, samt farlig vare.

Indikator: Andel feiing ihht brannlov

Ønsket resultat: 100% i hht frekvens

Resultat 2018	Resultat 2019
100%	100%

Kommentar: Feiing er utført ihht plan.

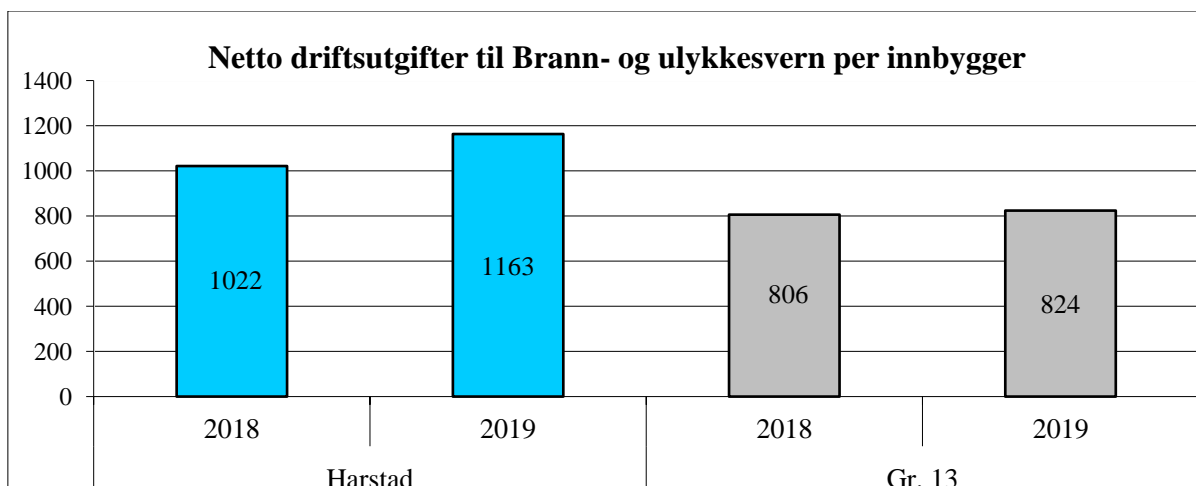
Indikator: Andel tilsyn piper/ ildsteder

	2019
Antall piper	7 285
Antall gjennomførte tilsyn	1 535
Andel	21,1%

Indikator: Deltakelse i nasjonal brannvernkampanjer

Resultat: Deltatt i 4 sentrale brannvernkampanjer, 3 andre infokampanjer og stands.

Økonomi

Harstad kommune har 29,1% høyere netto driftsutgifter enn sammenlignbare kommuner. Utgiftene fra 2018 til 2019 er økt med 13,8% for Harstad kommune mens G13 kun har en økning med 2,2%. Årsaken til økningen er i hovedsak økning i 110- kostnader og økning i kostnader til ekstravakter.

6.16 Kommunal eiendomsdrift

Resultatmål: Bærekraftig utvikling

Indikator: Antall etablerte stasjoner for kildesortering av fraksjonene papir, glass/metall, ikke brennbart, spesialavfall og EE avfall i og fra kommunale bygg

Indikator: økning av sorteringsgrad/kildesortering.

Resultat: Det har vært jobbet med å bedre grunnlaget for økt sortering i 2019.

Miljøfyrtårn sertifisering: Rådhusene ble sertifisert i 2019. Dette følges opp mot øvrige bygg i 2020.

	2018 tonn	Sort Grad	2019 tonn	Sort Grad
Keramikk og porselen	0,2	0,1	0,3	0,1
Blandet EE-avfall	Ikke målbart		9,2	2,0
Glass/metall	1,7	0,4	2,0	0,4
Behandlet trevirke	Ikke målbart		14,5	3,1
Blandet papir næring	1,2	0,2	1,2	0,3
Bølgepapp	2,8	0,6	5,3	1,2
Restavfall til sortering	27,4	5,8	29,1	6,3
Matavfall	98,43	20,9	60,6	13,1
Brennbart avfall	338,7	72	279,9	60,7
Asbest			0,1	0,0
Blandede metaller med andre materialer			9,5	2,1
CCA-impregnert trevirke			0,3	0,1
Folieplast og emballasjeplast			0,2	0,0
Maling, lim lakk			0,02	0,0
PP-sekker			0,3	0,1
Restavfall ferdig sortert			48,7	10,6
Total	470,4	100	460,9	100

Indikator: Energiforbruk i kommunale bygg fra KOSTRA tall.

Indikatorkrav: reduksjon

Resultat: Sentral driftsstyring er etablert for de fleste anlegg. Styringsverktøyet gir

raskere respons ved driftsstans og muliggjør energistyring på en bedre måte.

Det rapporteres på forbrukstall i kWh.

Rapport	2018 Gwh	2019 Gwh
El	20,214	21,160
Fjernvarme	*7,038	8,370
Olje	0,026	0,000
Gass	0,025	0,024

*Justert ut 50% av Rådhusene (ikke kostra).

Drift og vedlikehold av bygninger

SLA-avtale som avklarer ansvarsfordeling

mellom bygg- og eiendomstjenesten og enheter er etablert.

Driftsbudsjett for vedlikehold av kommunale bygg er ikke tilstrekkelig til å opprettholde bygningenes verdi og standard. Av det totale vedlikeholdsbudsjett på 14,5 mill. kr brukes ca. 40% til driftstiltak/skadeforebygging.

Det var i 2019 avsatt 5 mill. kr. til prioriterte investeringstiltak knyttet til (inneklimate/HMS) for kritiske bygg.

Renholdstjenesten

Det er arbeidet med:

- handlingsplan etter gjennomført ROS analyse
- fravær i 2019 og opplæring av fagkoordinatorer. Resultat er nedgang i sykefravær fra 8,5 % i 2018 til 6,7 % i 2019.

Det har vært en økning i smitterenhold ved institusjonene.

Boligdrift, Kommunale boliger

Det er arbeidet med å:

- sikre økonomisk forsvarlig boligdrift samt ivaretagelse av leietakere og boliger
- rekruttere kommunale leietakere til startlån og bistå med boligkjøp.
- begrense behov for innleide

- boenheter
- startlånramme: 50 mill. kr.

Budsjettramme for nødvendig oppfølging av boliger og til å opprettholde verdien av boligmassen er ikke tilstrekkelig.

Bosettingsteamet ble overført fra NAV til Boligkontoret i januar 2019. Hensikten var å styrke oppfølgingen av flyktinger i de kommunale boligene. Dette har avdekket manglende bo-evne blant leietakere, samt et stort behov for praktisk bistand hos flyktingene.

Bosetting av flyktinger:

2017: 54
2018: 41
2019: 31

Det er i perioden 2017 til 2019 kjøpt inn 20 nye boenheter. Sama sykehjem etableres med 20 boenheter.

Første tilvisningsavtale for kommunale utleieboliger ble signert i 2010. Avtalen vil gi tilgang til 14 nye utleieboliger.

Rekruttering

Det er utfordrende å rekruttere kvalifisert personell i ledige stillinger. Ledig rørlegger og prosjektlederstilling er ikke kommet på plass i 2019.

Boligforvaltning	2018	2019
Boliger eid av kommunen	357	369
Innleide boliger framleie	50	46
Boliger der kommunen har tilvisningsrett	131	131
Sum boliger som kommunen disponerer	516	546

Søknader om kommunal bolig	2018	2019
Innvilgede søknader	81	76
Søkere på venteliste	90	77
Sum behandlede søknader	171	175

Byggeprosjekter

- Ombygging av Sama sykehjem til leiligheter/ kontor er planlagt ferdigstilt i februar 2020
- Planlegging av nytt Helsehus pågår i samarbeid med UNN. Skisse er utarbeidet. Videreføring avventes inntil avtale med UNN er på plass
- Bergseng skole, vurdering av tomtealternativer fremlegges til behandling i mars 20
- Bygging av forsterket skole Seljestad

- legges ut på anbud ved årsskiftet
- Planlegging for bygging av dagsenter og avlastningsboliger videreføres i 2020
- Plan for barnehage Sørbygda igangsatt og behandles politisk i februar 20.

Eiendomsforvaltning

- Eiendom for utvikling av uteområdet Harstadhamn er overtatt i 2019
- Esso eiendommen er overtatt i 2020

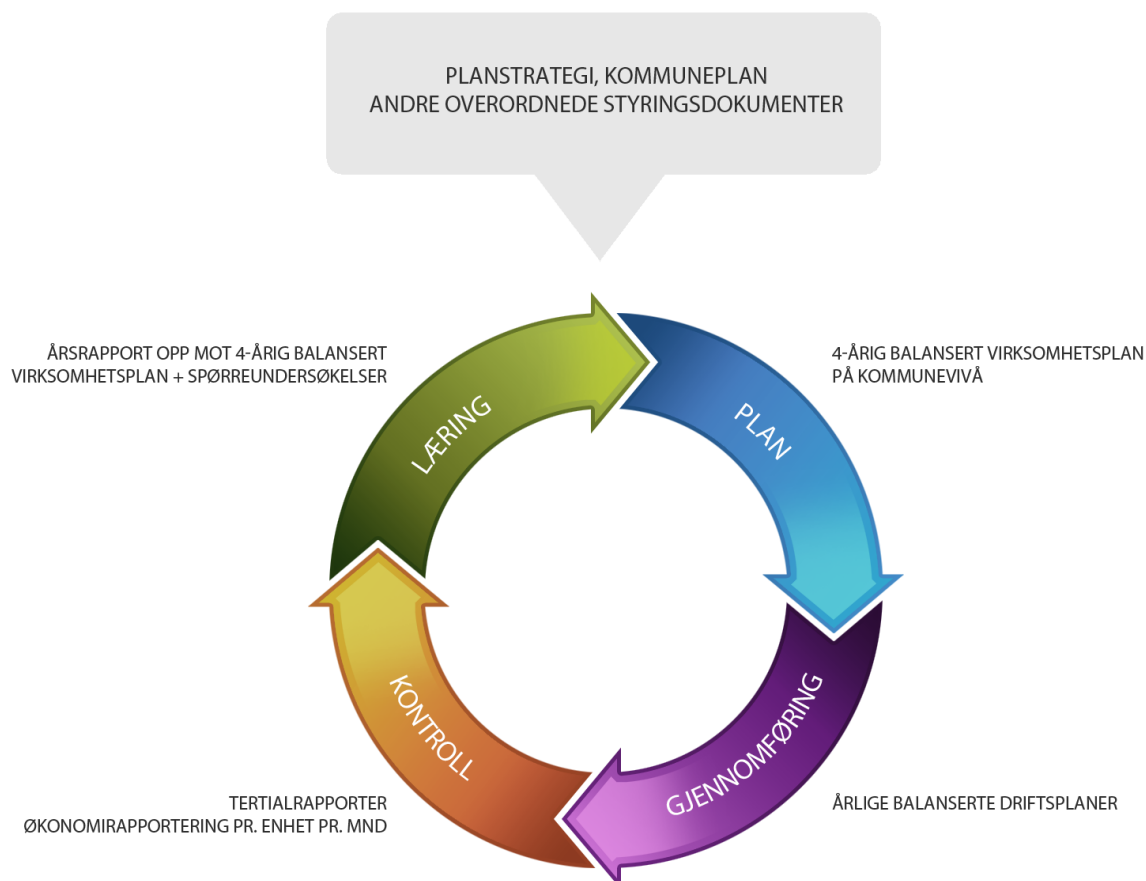
Nøkkeltall i kvm. for eide kommunale formålsbygg

Bygningstype	Renhold 2018	Renhold 2019	FDV KOSTRA 2018	FDV KOSTRA 2019
Skoler	50 085	50 085	59 919	57 392
Barnehager	10 101	10 100	11 395	11 434
Institusjoner	16 650	16 650	43 002	43 002
Idrettshaller	2 604	2 600	14 981	14 981
Kulturbygg	2 621	3 120	8 324	11 148
Kontorbygg	13 250	13 250	12 229	6 114
Diverse bygg	1 900	1 900		(1) 9 799
Andre byggeiere	4 244	4 245		
Sum	100 855	101 950	149 850	153 870

	Harstad		Gr-13	
	2018	2019	2018	2019
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	435	376	265	324
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	5,87	5,94	4,83	4,45
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	96	95	99	106
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	506	542	521	582
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)1	166	167	119	131
Herav utgifter til renhold (kr)	147	149	155	169

7. Styringssystem

Hovedstyringssystemet for kommunen;

Målstyringen er rettet inn mot å beskrive krav til resultater i tjenesteproduksjonen - både når det gjelder kvantitet, produktivitet og kvalitet. Målene skal være målbare og stabile over tid (for å kunne følge en utvikling). Indikatorene bygges opp på valgte kvalitetsområder samt rundt nøkkeltall fra bl.a. KOSTRA. I målekartet finnes noen indikatorer som krever regelmessige tilbakemeldinger i form av spørreundersøkelser. Utvikling i egen drift over tid og sammenligningsmuligheter mellom enhetene og med andre sammenlignbare kommuner sikres på denne måten.

Den administrative organiseringen er i 2 hovednivå, kommunedirektørnivået/strategisk nivå og 37 enheter. Enhetene er ledet av hver sin enhetsleder: 4 barnehager, 13 skoler (inkl VO), Kulturenheten, Biblioteket, 5 helse- og omsorgsenheter, NAV, BUT, 4 tekniske enheter og 6 stabs-/støtteenheter samt PPT.

Spørreundersøkelser

Styringssystemet er basert på prinsippene om balansert styring. Vedtatt målekart fastsetter resultatindikatorer som forutsetter at det gjennomføres systematiske spørreundersøkelser rettet mot brukere, innbyggere generelt og medarbeidere (arbeidsmiljø). Tilbakemeldinger fra brukere, innbyggere og ansatte via spørreundersøkelser danner et sentralt lærings- utviklings og prioriteringsgrunnlag for Harstad kommune og den enkelte enhet. Målet er at forbedringer kan måles over tid ved den enkelte enhet. Enhetene skal kunne sammenligne seg med seg selv over tid og med andre enheter via felles spørsmål/indikatorer og på den måten legge grunnlaget for en god utvikling.

Spørreundersøkelsene skal:

- Bidra til aktivitet, engasjement, innflytelse og ansvar
- Skaffe dokumentasjon til ledere, medarbeidere, brukere, politikere og media
- Synliggjøre utviklingsveier
- Legge grunnlag for prioriteringer
- Bidra til holdningsendring og gi handlingskompetanse
- Legge grunnlag for dialog
- Tilrettelegge for folkevalgt styring

Spørreundersøkelser gjennomføres iht. egen gjennomføringsplan. Enheter innenfor samme tjenesteområde, for eksempel skoler, har gjennomført like undersøkelser slik at en kan sammenligne resultatene for disse enhetene. Resultatet av undersøkelsene skal relateres til vedtatte resultatmål og gi enhetene signaler om hvilke områder som bør forbedres. Områder hvor en enhetene har svake resultater skal følges opp med forbedringstiltak. Resultatene kan sammenlignes med tidligere år slik at det er mulig å se om iverksatte forbedringstiltak i enhetene har gitt resultater.

KOSTRA-nøkkeltall

Harstad kommune er i KOSTRA sammenligningsgruppe 13 fra SSB. Gruppe 13 består av alle kommuner over 20.000 innbyggere med unntak av de fire største byene i landet. I årsrapporten sammenlignes derfor Harstad med gruppe 13 angående kostra-nøkkeltall for å kunne vurdere prioritering av tjenesteområder, produktivitet og dekningsgrader. De kommunene fra Nord-Norge som er med i gruppe 13 er, Bodø, Rana, Harstad og Tromsø.

Resultatmål

Kommunestyret har i virksomhetsplanen vedtatt resultatmål, kritiske suksessfaktorer og indikatorer innenfor de 4 fokusområder samfunn, organisasjon/personell, tjenester/brukere og økonomi. Dette er resultatmål som alle enheter i kommunen skal styre og rapportere etter. Kommuneorganisasjonens resultater presenteres på alle områder ved hjelp av de 4 ovennevnte fokusområder.

Resultatene av spørreundersøkelser måles på forskjellige skala for eksempel fra 1 til 6 eller 1 til 4, hvor 6 eller 4 er det beste resultatet. I vedtatt virksomhetsplan er det fastsatt krav til resultatene for eksempel slik: Ønsket resultat er 5 og nedre akseptable grense er 3. Resultatene kommenteres ut fra disse kravene.

8. Kommunens eierskap

Kommunestyrets eierskapsmelding er retningsgivende for utøvelse av kommunens eierskapsstrategi og politikk for de selskaper hvor kommunen er deltaker.

Harstad kommune forventer at foretak og selskap skal:

- Etablere interne kjøreregler og etiske retningslinjer (kommunale foretak følger kommunens).
- Alle som påtar seg styreverv i kommunale selskaper skal registrere vervene i styrevervregisteret.
- Gjennomføre jevnlige bruker/markedsundersøkelser.
- Ha et forhold til overholdelse av arbeidsrettigheter, menneskerettigheter, korrupsjon og ivaretagelse av miljøet som er i tråd med FN-initiativet Global Compact, tilpasset den enkelte virksomhet
- Etablere nødvendige kriseplaner med mediestrategi. Kommunale foretak følger kommunens og skal i tillegg utarbeide egen plan for krisehåndtering.
- Selskap som drives etter kommersielle prinsipper og med profitt som formål bør bidra til frivillig sektor
- Sikre en mest mulig effektiv ressursbruk slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en effektiv og samfunnstjenlig måte
- Konkurransetsette innkjøp
- Følge LOA/FOA (kommunale foretak)
- Følge forsyningsforskriften når innkjøp dekkes av Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) av 1.april 2006 nr. 403.

Harstad kommune deltar med større andel i følgende selskaper:

Aksjeselskaper:

Hålogaland Kraft AS

INKO Industri og kompetansesenter AS

Harstad Sentrum AS
Grottebadet AS
Kunnskapsparken Nord AS
Harstad kulturhus AS
Visit Harstad AS

Interkommunale selskaper (IKS)

Hålogaland Ressursselskap IKS

KomRev Nord IKS

K-sekretariatet IKS

Kommunale foretak (KF)

Harstad Havn KF

Oppgaver lagt til interkommunalt samarbeid: Harstad kommune er vertskommune for:

- PPT (KL §28b)
- Regionrådet (KL §27)
- Kommunaltekniske tjenester Kvæfjord-Harstad (KL §28b)
- Brann- og feietjenester Kvæfjord-Harstad (KL §28b)
- Brann- og feietjenester Ibestad-Harstad (KL §28b)
- Kommunal akutt døgnopphold (KAD) (KL §28b)
- Interkommunal legevakt (KL §28b)
- Krisesenter (KL §28b)
- Barnevernsvakt Kvæfjord-Harstad (KL §28b)
- Sør-Troms interkommunale utvalg mot akutt forurensing (IUA) (KL §27)
- IUA Sør Troms
- Innkjøp NKL §20-2

Stiftelse

- Sør Troms museum

Harstad kommune politisk organisering 2019-2023

Harstad kommune - administrativ organisering

